

RAPPORT OG PLANER (2010 – 2011)

HØGSKOLEN I ÅLESUND

1	INNLEDNING	2
1.1	Strategi og verdier	2
1.2	Styrets vurdering av eget arbeid	2
2	RESULTATRAPPORTERING FOR 2010	4
2.1	Utdanning.....	4
2.2	Forskning og utvikling	15
2.3	Samfunnets behov.....	22
2.4	Organisasjon og ressurser	25
2.5	Andre forhold	35
3	PLANER FOR 2011	40
3.1	Plan for virksomheten 2011	40
3.2	Plan for tildelt bevilgning for 2011	64
4	VEDLEGG	67
4.1	Oppfølging av ingeniørevalueringen.....	67
4.2	Potensiell vekstkapasitet ved Høgskolen i Ålesund	70

1 INNLEDNING

1.1 STRATEGI OG VERDIER

Høgskolen i Ålesund tilbyr utdanninger som skal bidra til å dekke behovet for fagfolk med høyere utdanning i egen region og nasjonalt. Høgskolen legger vinn på å utvikle seg i takt med behov i samfunnet og å møte behov for innovasjon og nyskaping. Høgskolen i Ålesund skal være blant de fremste i landet på sine fagområder.

Den faglige aktiviteten retter et spesielt fokus mot kunnskapsbehov knyttet til

- Maritim næringsklynge
- Marin næringsklynge
- Helsesektoren
- Samfunnets tekniske og økonomiske infrastruktur

Regionalt næringsliv er verdensledende på områder som er knyttet til den maritime næringsklyngen. Høgskolens ambisjon er å bygge opp undervisning og forskning som er blant de fremste nasjonalt og internasjonalt inn mot avanserte maritime operasjoner.

Med utgangspunkt i aktiviteten rettet mot maritime operasjoner, satser høgskolen på å utvikle spesialkompetansen innen simulering og visualisering til å dekke behov også i helsesektoren og på andre fag- og yrkesområder.

Høgskolen i Ålesund har landets beste studentbedrifter. Det er et mål å befeste og videreutvikle posisjonen høgskolen har innenfor innovasjon og nyskaping.

Høgskolens virksomhet skal drives i samsvar med høgskolens etiske retningslinjer. Grunnleggende verdier for høgskolen er respekt, kvalitet, åpenhet.

1.2 STYRETS VURDERING AV EGET ARBEID

Styret har til sammen elleve medlemmer: Fire eksterne, to studenter, tre fra faglig personale, en fra administrativt/teknisk personale og valgt rektor som styreleder. Siden høgskolen ikke har prorektor, er en av de faglig valgte representantene utpekt av styret selv til å være rektors stedfortreder i styremøter.

Styret har gjennomført en egenevaluering med to hovedelementer: Styrets arbeidsform som kollegialt organ og styrets arbeid som det øverste styrende organ for virksomheten ved Høgskolen i Ålesund. Evalueringen tok utgangspunkt i styrets arbeid med strategisk planlegging av den faglige virksomheten, mål- og resultatstyring, system for og vurderingene av risiko, og oppfølging av departementets tilbakemelding etter årets etatsstyringsmøte, samt revisjonsmerknader.

Styrets kompetanse vurderes å være god slik styret er sammensatt med medlemmer fra eksterne, ansatte og studenter. Det gir komplementær kunnskap som er nyttig i styret, og styret som kollegium fungerer godt.

Strategisk planlegging av faglig virksomhet skjer i stor grad ut fra initiativ fra fagmiljøene. Dette blir balansert med behov for overordnet strategisk styring.

Det skal lages et oppsett som oppdateres løpende og viser hvordan styrevedtak følges opp, og en styreversjon av høgskolens årshjul vil bli utarbeidet.

I mål og resultatstyring av aktivitetene er budsjettet et sentralt styringsverktøy. Årlige dokumenter som Rapport og planer og Kvalitetsrapporten gir styret informasjon knyttet til oppfølging av mål og resultatstyring. Kvalitetsrapporten har hovedvekt på utviklingen og oppfølging av studieprogrammer og studenter, og på samspillet mellom høghskolen og studentene.

Styret er tilfreds med system for risikostyring, men ønsker at økonomi- og formuesforvaltning og randsonevirksomhet settes mer på dagsorden. Det er behov for en prinsipiell gjennomgang av hva høghskolen ønsker med sitt eierskap i selskaper, hvordan dette forvaltes og hvordan styret skal holdes informert om utviklingen og resultater i selskapene.

Styret ønsker å få oversikt over hvordan arbeidsmiljøet utvikler seg over tid.

Styret har fulgt opp merknader fra Riksrevisjonen

2 RESULTATRAPPORTERING FOR 2010

2.1 UTDANNING

SEKTORMÅL 1: *Universiteter og høyskoler skal tilby utdanning av høy internasjonal kvalitet som er basert på det fremste innenfor forskning, faglig og kunstnerisk utviklingsarbeid og erfaringskunnskap*

Hovedtrekk resultater utdanning 2010:

Datatype	2010	Endring fra 2009
Studiepoeng	1438	+ 128
Kandidattall	284	+ 16
Søkertall	5495	+ 113
Opptakstall	1012	+17
Registrerte studenter	1930	- 23

Virksomhetsmål 1.1 (KD): *Høgskolen i Ålesund skal utdanne kandidater med høy kompetanse med relevans for samfunnets behov*

Styringsparameter		Resultat				Resultatmål
		2007	2008	2009	2010	2010
KD	Antall kvalifiserte primærøkere per studieplass ¹ (jf også virksomhetsmål 4.1)	*	1,18	1,17	1,19	1,19
HiÅ	Totalt antall uteksaminerte kandidater (gradsstudier)	267**	281	266	284	290
HiÅ	Antall studenter som har fullført studieprogram (BFV)	740**	604	521	634	580
HiÅ	Antall studenter som har fullført studieprogram (EFV)	339**	300	178	85	140

* Det er ikke generert tall for dette i 2007 da dette var en ny kategori i rapporteringen fra og med 2009 av.

**Resultatet på antall uteksaminerte kandidater og antall studenter som har fullført studieprogram for 2007 er beregnet for 13 måneder (101.2007 til 31.1.2008). Fra og med 2008 av er rapporteringen på 12 måneder, fra 1.2.2008 til og med 31.1.2009.

Institusjonens oppfølging av tildelte studieplasser

I revidert nasjonalbudsjett for 2009 fikk høgskolen bevilget 25 nye studieplasser ved sykepleierutdanningen, 35 nye studieplasser til videreutdanninger innenfor helsefagene, samt 15 nye studieplasser innenfor realfag/ingeniørfag (derav 10 på bachelorgradsnivå og 5 på mastergradsnivå). Denne bevilgningen ble også videreført for 2010 og 2011. Høgskolen har gjennomført opptak i tråd med disse bevilgningene.

Søkertall, opptakstall og antall studenter

Sammenlignet med 2009 økte søkerantallet til Høgskolen i Ålesund med 2 % (113 søkere) i 2010. Tallet på kvalifiserte primærøkere per studieplass steg fra 1,17 til 1,19, mens totalt antall primærøkere ble redusert med 12,7 % i samme periode. Endringene fra 2009 fordelte seg slik:

Studietype	Endring i antall primærøkere fra 2009 til 2010	Endring i %
Ingeniørutdanningen	-18	-12,5
Sykepleierutdanningen	-49	-25,0
Biologi og Marin biologi	3	11,0
Økonomisk administrative utdanninger	-72	-16,5
Maritim utdanning	16	16,0
Bioingeniør	2	7,0
Sum	-118	-12,7

Etter flere år med søknadsvekst er det en nedgang på over tolv prosent i antallet primærøkere. Antall kvalifiserte primærøkere, som i større grad har innvirkning på opptaket, viser derimot en positiv utvikling. Det må arbeides målrettet med rekruttering i årene som kommer for å sikre god inntakskvalitet.

Høgskolen i Ålesund tok opp 17 flere studenter i 2010 enn i 2009, en økning på 1,7 %. Økningen skyldes at det var opptak på mange av videreutdanningene i helsefag, samt opptak til nytt mastergradstilbud i ingeniørfag, Skipsdesign. Til forskjell fra 2009 var det ikke opptak til studier i Kristiansund eller opptak ved Høgskolen i Ålesund til videreutdanning i samarbeid med Høgskolen i Molde og Høgskolen i Volda.

Samlet var antall registrerte studenter redusert med 23 studenter, det vil si 1,9 %, fra 2009 til 2010. Endring i antall registrerte studenter er ulik på de fire instituttene. IBF har en økning på fire studenter, og økningen er på Bioingeniørutdanningen. ITN har en økning på 65 studenter fordelt på ingeniørutdanningene, Shipping og logistikk og på mastergradsstudiene i ingeniørfag i Produkt og systemdesign og Skipsdesign. IHF har en nedgang på 57 studenter. Nedgangen skyldes endringer i videreutdanningstilbud ved at studiene Ledelse i helse og sosialtjenesten og Karriereveiledning ble tilbudt i 2009, men ikke i 2010. IIM hadde en nedgang i studenttallet på 37 studenter. Dette skyldes at studier i spansk på Cuba i samarbeid med Gateway College ikke ble tilbudt i 2010, samt at antall registrerte studenter på Handels- og serviceledelse og Økonomi og ledelse i Kristiansund gikk ned fra 37 til 18.

Opprettelse og nedleggelse av studier eller fagtilbud

Ingen studietilbud ble formelt sett lagt ned i 2010. Høgskolen hadde første opptaket til mastergradsstudium i ingeniørfag, skipsdesign, i 2010. Det ble ikke gjort opptak til studietilbud i Kristiansund i 2010.

Effekter av spesielle rekrutteringstiltak

Y-veien og forkurs for ingeniørutdanning ga ønsket virkning for ingeniørutdanningene. Høsten 2010 fylte høgskolen alle ingeniørplassene.

- 27 av studentene på forkurset fortsatte på en av ingeniørutdanningene ved høgskolen. I tillegg begynte fem av forkursstudentene på andre utdanninger ved høgskolen.
- 52 studenter begynte på Y-veien på ingeniørutdanningene og 14 på Y-veien på nautikk.
- Det var ikke opptak gjennom TRES (tre semesters studieordning) i 2010.

Sommerkurs i matematikk og biologi førte til at tre studenter kvalifiserte seg og begynte på bioingeniørutdanningen. Seks studenter kvalifiserte seg og begynte på ett av de andre studiene ved

Institutt for biologiske fag. I tillegg begynte én av studentene fra sommerkurset på Forkurs til ingeniørutdanning.

Høgskolen i Ålesund har fremdeles svak rekruttering til marine og biologiske fag. Dette er en trend som preger fagmiljøet nasjonalt. Tiltak som kan endre på dette og som gjennomføres sammen med næringene, er økt fokus på behovet for arbeidskraft i denne sektoren og de spennende mulighetene som finnes. Høgskolen har over år arbeidet målrettet med rekruttering til disse fagene. Høgskolens sommerkurs har hatt en viss effekt, og det arrangeres en laboratorieuke med avgangsklasser ved videregående skoler i fylket som målgruppe.

Uteksaminerte kandidater

Høgskolen opplever en positiv utvikling i antall uteksaminerte kandidater. Videre er en negativ utvikling snudd for antall studenter som har fullført studieprogram BFV. Årsaken er bl.a. at studier har gått fra EFV til BFV. Dette er en medvirkende faktor til at antall studenter som har fullført studieprogram EFV viser en sterkt nedadgående tendens og ligger langt unna måltallet.

Virksomhetsmål (1.2 KD): Høgskolen i Ålesund skal tilby et godt læringsmiljø med undervisnings- og vurderingsformer som sikrer faglig innhold, læringsutbytte og god gjennomstrømning

Styringsparameter		Resultat				Resultatmål
		2007	2008	2009	2010	2010
KD	Nye studiepoeng per egenfinansiert student per år	47,5	43,6	41,7	46,3	44,0
KD	Studenter per undervisnings- forsknings- og formidlingsstilling (jf også virksomhetsmål 1.4)	15,9	16,2	18,5	19,3	18,5
KD	Gjennomføring i henhold til avtalte utdanningsplaner i %	85,2	83,2	82,5	82,1	85
HiÅ	%-andel kandidater uteksaminert på normert tid	51	52	53	48	57
HiÅ	%-andel studenter som har fullført studieprogram på normert tid (BFV)	69	65	56	61	68
HiÅ	%-andel studenter som har fullført studieprogram på normert tid (EFV)	90	90	91	93	90
HiÅ	%-andel hovedprosjekt/ bachelorgradsoppgaver i samarbeid med næringslivet i regionen		94 %*			
	- Ingeniør			82,5	95	90
	- Nautikk			60	95	85
	- Marin biol & foredl.			100	100	75
	- Bioingeniør			100	100	70

*Ingeniør- og maritim utdanning

Aktivitetskrav 2010/2011

Aktivitetskravet er avlagte 60 studiepoengsenheter i første årstrinn ved bioingeniørutdanningen, sykepleierutdanningen og ABIOK-utdanningene*. Til sammenligning er resultatet for studieåret 2009/2010 satt opp.

Utdanning	Aktivitetskrav 2010/2011	Produerte 60 stp-enheter høst 2010	Stipulert produksjon vår 2011	Stipulert avvik fra krav 2010/2011
Sykepleierutdanning	130	60,8	65	-4,2
Bioingeniørutdanning	30	5,9	10,5	-13,6
ABIOK*	39	13,8	28	2,8

Utdanning	Aktivitetskrav 2009/2010	Produerte 60 stp-enheter høst 2009	Produerte 60 stp-enheter vår 2010	Avvik fra krav 2009/2010
Sykepleierutdanning	130	47,3	64,9	-17,8
Bioingeniørutdanning	30	7,5	12,5	-12,75
ABIOK*	39	15	15	-9

*ABIOK inkluderer barnesykepleie og kreftsykepleie, i tillegg til AIO (anestesisykepleie, intensivsykepleie og operasjonssykepleie). Det gjøres oppmerksom på at det ikke ble tatt opp studenter på kreftsykepleie høsten 2009.

Det er i 2010/2011 negativt avvik mellom aktivitetskrav og forventet produksjon for to av utdanningene hvor dette rapporteres spesifikt. For sykepleierutdanningen er avviket langt mindre enn for det foregående året, og forventet produksjon nærmer seg aktivitetskravet. For bioingeniørutdanningen forventes avviket å øke litt, og i noen grad skyldes dette lave opptakstill. Høgskolen vil i innværende år arbeide målrettet med å redusere avvikene. Det forventes større produksjon enn aktivitetskravet for ABOIK i 2010/2011 fordi kreftsykepleie, hvor det ble tatt opp studenter høsten 2010, forventes å ha god produksjon i vårsemesteret 2011.

Utvikling i studiepoengproduksjon

Endring i studiepoengproduksjon for instituttene fra 2009 til 2010 fordeler seg slik:

Studietilbud/Institutt	2009	2010	Endring
Institutt for Biologiske fag (IBF)	104,7	94,2	-10,5
Institutt for helsefag (IHF)	386,3	441,4	55,1
Institutt for internasjonal markedsføring (IIM)	383,6	411,8	28,5
Institutt for teknologi og nautikkfag (ITN)	435,6	491,2	55,6
SUM	1310,2	1438,6	128,4

I 2010 hadde Høgskolen i Ålesund en samlet produksjon av nye 60-studiepoengsenheter på 1438,6. Dette er en økning på 128,4 enheter eller 9,8 % i forhold til 2009. Delvis skyldes dette at videreutdanninger på helsefag som tidligere var EFV, ble BFV i løpet av 2009, samtidig som høgskolen i samme budsjettår ble tildelt nye studieplasser til blant annet sykepleie og ingeniørutdanning. Samtlige institutter har en positiv utvikling i studiepoengproduksjonen. Unntak er Institutt for Biologiske fag (IBF), og forklaringen er lave opptakstill i foregående år.

Høgskolen i Ålesund har i 2010 en markant økning i produksjonen av nye studiepoeng per egenfinansiert student sammenlignet med 2009. Økningen er større enn resultatmålet. De tiltak som har vært igangsatt i etterkant av kartlegging av frafall og gjennomstrømming, antas å ha bidratt til dette resultatet.

Gjennomføring i henhold til individuell utdanningsplan

Studenter ved studier på 60 studiepoeng eller mer skal ha individuell utdanningsplan. Disse er utgangspunkt for rapportering av antall studiepoeng studentene har planlagt å fullføre (med eksamen) i løpet av et kalenderår og antall studiepoeng studentene har bestått i løpet av det samme kalenderåret. Rapporteringen er på studieprogramnivå og på tvers av årskull, det vil si at studentenes planlagte/gjennomførte studiepoeng summeres uavhengig av når de startet på studiet. Data omfatter kun studenter som har inngått utdanningsplan.

2010				2009
Institutt	Planlagte studiepoeng	Gjennomførte studiepoeng	Prosentvis gjennomføring	Prosentvis gjennomføring
ITN	36 039,0	30 343,0	84,2	84,1
IHF	24 662,5	20 170,0	81,8	78,7
IBF	6 795,0	5 865,0	86,3	89,7
IIM	27 071,0	21 288,5	78,6	81,9
Samlet	94 567,5	77 666,5	82,1	82,5

Høgskolen i Ålesund hadde et snitt på 82,1 % gjennomføring i forhold til avtalt utdanningsplan i 2010. Dette er en liten nedgang fra 2009. Fra 2007 av gir dette en svakt nedadgående trend. Endringene fordeler seg ulikt på instituttene. ITN har samme gjennomføring som i 2009. IHF, det vil si sykepleie, har en økning i gjennomføringsgrad på 3,1 %, mens IIM og IBF har en liten nedgang.

Antall uteksaminerte kandidater og fullføring på utvalgte utdanninger

Tabellen under viser antall uteksaminerte kandidater på utvalgte områder:

Utdanninger	Resultatmål	DBH 2008	DBH 2009	DBH 2010
Sykepleierutdanning	100	76	88	97
Bioingeniørutdanning	20	27	18	9
Ingeniørutdanninger	78	72	67	74

Høgskolen i Ålesund kan vise til en positiv utvikling for uteksaminerte kandidater på sykepleierutdanningen og ingeniørutdanningene som alle ligger nært opp til resultatmålet. Bioingeniørutdanningen har en markant nedgang i antallet uteksaminerte kandidater, og årsakene er svake opptakstall i foregående år og stort frafall på kullet.

Tabell under viser fullføring på utvalgte utdanninger i hele 2010:

Studium	Fullføring	
	Antall tatt opp som skulle ha fullført i 2010 i henhold til normert tid	Antall som faktisk fullførte på normert tid
Ingeniørutd	130	57
Sykepleierutd	108	64

Sykepleierutdanningen har en gjennomstrømming på 59 %, en økning fra 43 % i 2009. Ingeniørutdanningen har de siste par årene hatt en positiv trend i forhold til gjennomstrømming, men i 2010 er det en markant nedgang til 44 % i forhold til 57 % i 2009. Selv om gjennomstrømmingen i 2010 viser en klar positiv utvikling for sykepleierutdanningen, må høgskolen holde gjennomstrømmingen ved begge de to utdanningene under observasjon.

Når man sammenligner produksjonstallene med aktivitetskravene for sykepleierutdanningen og bioingeniørutdanningen, viser avvikene en utfordring. Avviket er økende når det gjelder bioingeniørutdanningen, mens avviket minker på sykepleierutdanningen.

Andelen studenter som fullfører BVF-studier på normert tid viser en positiv utvikling, men er likevel under høgskolens mål.

Karakterer

Oversikten over karakterbruk ved Høgskolen i Ålesund viser en tilnærmet normalfordelingskurve der karakteren C forekommer hyppigst. Det ble gitt noe flere E og F enn A. Fordelingen er tilnærmet lik slik den var i 2009. Karakteruttrykket bestått/ikke bestått brukes i hovedsak ved helsefagene.

Virksomhetsmål 1.3 (KD): Høgskolen i Ålesund skal ha et utstrakt internasjonalt utdannings samarbeid av høy kvalitet, som bidrar til økt utdanningskvalitet

Styringsparameter		Resultat				Resultatmål
		2007	2008	2009	2010	2010
KD	Antall utvekslingsstudenter (ut/ innreisende) *	28	66	29	61	30
KD	Antall fremmedspråklige utdanningstilbud	0	0	1	2	2
KD	Studietilbud i samarbeid med utenlandske institusjoner (fellesgrader)	0	0	0	0	0
HiÅ	Antall studenter (utenom utveksling) rekruttert fra andre land	58	62	90	80	95

* Høgskolens økonomisk-administrative studier har tradisjonelt hatt størst studentutveksling. I forbindelse med omlegging av disse studiene, ble det i 2008 tilrettelagt for utveksling både i vårsemesteret (etter gammel modell) og i høstsemesteret (etter ny modell). Dette var hovedårsaken til at tallene for studentutveksling var betraktelig lavere i 2009 enn i 2008.

Institusjonens internasjonale utdannings samarbeid

Høgskolen i Ålesund har en rekke avtaler om utveksling av studenter og ansatte, som utgjør hovedtyngden av det internasjonale utdannings samarbeidet. Det er derfor positivt at antallet utvekslingsstudenter viser en god utvikling i 2010, og at resultatet er høyere enn måltallet. Tallet på innreisende studenter har potensial for å øke ved at flere fag tilbys på engelsk. Når det gjelder utreisende studenter, er det fortsatt en utfordring at mange av studentene er lokale og svært etablerte i nærområdet. Rekrutteringen av utenlandske studenter (utenom utveksling) viser en liten nedgang fra 2009, men tallet er likevel vesentlig høyere enn i 2008.

I 2010 har det vært en positiv utvikling i forhold til utveksling av tilsatte, ikke minst knyttet til utenlandske tilsatte som har vært på utveksling ved høgskolen. Innenfor Erasmus-programmet var det til sammen sju fagansatte samt fire administrativt tilsatte fra europeiske institusjoner som hadde utveksling ved høgskolen. To fagansatte ved høgskolen var på utveksling gjennom Erasmus-programmet i 2010 mot én i 2009.

Høgskolen har et godt samarbeid med SIU, spesielt når det gjelder programmene Erasmus, Kvoteprogrammet og Nordplus. Det har i lang tid vært en tett kontakt mellom Høgskolen i Ålesund, Høgskolen i Molde, Høgskolen i Volda og Høgskolen i Sogn og Fjordane i spørsmål om internasjonalisering.

Engelskspråklige tilbud

Mastergradsstudiene i ingeniørfag i Produkt- og systemdesign og i Skipsdesign undervises utelukkende på engelsk. Det er engelskspråklig undervisning i det tredje studieåret på bachelorgradsstudiene i Eksportmarkedsføring og Økonomi og administrasjon. Fra studieåret 2010-2011 har et flertall av bachelorgradsstudiene et opplegg for ett semester (30 studiepoeng) på engelsk, som skal kunne tilbys innreisende studenter.

Virksomhetsmål 1.4 (HiÅ): Høgskolen i Ålesund skal være ledende maritim utdanningsinstitusjon i Norge

Styringsparameter		Resultat				Resultatmål
		2007	2008	2009	2010	2010
HiÅ	Antall kandidater på maritim utdanning	36*	42*	15	18	20
HiÅ	Antall kursstudenter maritime kurs	717	776	737	1003	591
HiÅ	Antall spesialtilbud i simulator i ordinære maritime studieprogram	4	4	5	5	5

*Omfatter også to studieprogram i Tanzania, NORAD-finansiering

Antall kandidater på maritim utdanning er også for 2010 på et begrenset nivå, og dette skyldes hovedsakelig opptakstall i tidligere år. Fra og med 2011 ligger det an til en økning på grunn av bedre rekruttering fra og med kull 2008. Det har vært en svært positiv utvikling i antall kursstudenter på maritime kurs i 2010 sammenlignet med tidligere år, og den forventede nedgangen ble til oppgang.

Institusjonens strategi for utvikling av fagporteføljen og faglig profil

Strategiplan 2010-2011 varslet en strategisk gjennomgang av hele høgskolens studieportefølje innen utgangen av 2011. En slik gjennomgang inkluderer vurderinger av bredde versus dybde, prioriteringer på nivå og hensynet til små og utsatte fag. Dette arbeidet er i gang.

Selv om høgskolens rekrutteringsutfordringer til marine og biologiske fag er del av en nasjonal utfordring, vil gjennomgangen av porteføljen ha spesielt fokus på disse fagene. Fra fagmiljøets side er det kommet ønske om etablering av et nytt studietilbud hvor opptakskravene er generell studiekompetanse.

Høgskolen i Ålesund har arbeidet med sikte på etablering av flere fagråd. Institutt for helsefag har etablert fagråd for videreutdanningene for kreft og helsesøster, og fagrådene består av representanter for videreutdanningen og relevante faglige samarbeidspartnere fra helsetjenesten innenfor kommune og eller spesialisthelsetjenesten, samt to studentrepresentanter. Instituttleder har møterett, og fagrådene ledes av respektiv faglig leder for aktuell videreutdanning. Institutt for teknologi- og nautikkfag har ikke etablert formelle fagråd, men byggstudiet har avtale med Statens Vegvesen og kommunene Ålesund, Molde og Kristiansund som går på faglig utvikling av de kommunaltekniske fagene.

I 2010 søkte høgskolen NOKUT om akkreditering av mastergradsstudium i internasjonal business (disiplinbasert og erfaringsbasert). Flere andre fagmiljø har startet arbeid med mastergradssøknader.

I 2010 ble det gjennomført en kandidatundersøkelse og en studenttilfredshetsundersøkelse, og rapporter vil foreligge i første kvartal 2011. Det forventes at undersøkelsene vil gi anvendbar informasjon om studietilbudenes relevans.

Internt system for kvalitetssikring og hvordan dette blir brukt strategisk og videreutviklet

Høgskolen i Ålesund har revidert og oppdatert kvalitetssikringssystemet i tråd med de nye retningslinjene gitt av NOKUT i 2009. Systemhåndboken er tilpasset høgskolens strategiplan, og prosedyrene er blitt gjennomgått i forbindelse med overgang til nytt studieadministrativt system.

Oppfølgingen av høgskolens kvalitetsrapport for 2008-2009 har stått sentralt i 2010. Strukturen i høgskolens kvalitetssystem på websidene er blitt revidert, og resultatet er et mer brukervennlig system. Prosedyrer og evalueringssystemer er blitt forenklet. I tillegg er tilbakemeldinger til ledelse og studenter standardisert og forenklet, og evalueringssystemet er utformet slik at det gir bedre mulighet til å følge fag- og studieutvikling over tid. En ny funksjonalitet på hjemmesidene er tatt i bruk. Der kan

studenter og ansatte gi tilbakemelding om forhold som er bra eller bør endres, uønskede hendelser, brudd på prosedyrer og rutiner m.v.

For å få nærmere informasjon om studenttilfredshet og studietilbudenes relevans, ble det gjennomført både en studenttilfredshetsundersøkelse og en kandidatundersøkelse i siste halvdel av 2010. Oppfølgingen av to undersøkelser fra 2009 har også stått sentralt. Frafallsundersøkelsen har resultert i bedre oppfølging av første års studenter, særlig i forhold til faglig progresjon og arbeidsinnsats. Det er gjort endringer knyttet til arbeidet med studie- og karriereveiledning, både internt og eksternt. Gjennomstrømmingsundersøkelsen kartla fag med spesielle utfordringer og skisserte konkrete oppfølgingspunkter som det har blitt arbeidet med i 2010. Den positive utviklingen i studiepoeng per egenfinansierte student i 2010 kan tyde på at dette arbeidet allerede har hatt en effekt.

Sjøfartsdirektoratet gjennomførte høsten 2010 en revisjon av maritim utdanning ved høgskolen, og det ble avdekket flere avvik. Høgskolen har i løpet av året lukket alle avvikene.

Høgskolen i Ålesund implementerte læringsutbytte i alle studieplaner/fagplaner og fagbeskrivelser allerede fra og med kull 2009. I 2010 ble læringsutbytte tilpasset Kunnskapsdepartementets endelige vedtatte kvalifikasjonsrammeverk, og innovasjon og entreprenørskap fikk en mer sentral rolle i beskrivelsene.

Oppfølging av NOKUTs avsluttede evalueringer, revideringer og akkrediteringer

Høgskolens sykepleierutdanning har vært gjenstand for en revidering av akkreditering, og ble i 2010 gjennomgått med henblikk på beskrivelsene av læringsutbytte. Sykepleierutdanningen har lagt til rette for et utvekslingssemester for innreisende utvekslingsstudenter (30 sp) i tråd med av NOKUTs anbefalinger.

Ingeniørutdanningene, som har vært gjennom en evaluering fra NOKUT de siste par årene, har opplevd det eksterne fokuset som positivt. Nærmere utdyping av dette finnes i eget vedlegg til rapporten.

I forbindelse med akkreditering av mastergradsstudium i ingeniørfag i Skipsdesign, fikk høgskolen konstruktive tilbakemeldinger fra NOKUT. I akkrediteringsvedtaket ble det gjort oppmerksom på at den vitenskapelige produksjonen i all hovedsak var foretatt av én person innenfor fagområdet. Høgskolen har arbeidet med å øke denne vitenskapelige produksjonen. Ansettelse i gaveprofessorat har dessuten medført en styrking av fagområdet omtalt i NOKUTs vedtak.

Strategi for arbeidet med internasjonalisering og hvordan dette bidrar til utviklingen av den faglige virksomheten og kvalitet i utdanningen

Internasjonal aktivitet, både blant studenter og ansatte, har stor verdi. Deltakelse fra utenlandske studenter i undervisningen beriker miljøet og bidrar til økt kulturell forståelse. Det åpner for informasjonsutveksling om høyere utdanning i andre land, noe som kan motivere andre studenter til å ta et utvekslingsopphold. Utenlandske studenter har en annen faglig ballast som bidrar til å øke kvaliteten på det faglige innholdet i høgskolens studier, blant annet gjennom samarbeid i tverrnasjonale grupper i de fag dette er aktuelt. Utenlandske studenter på campus gir studenter som ikke reiser ut, mulighet for å få innsyn i andre kulturer og synspunkter. Det er derfor positivt at de fleste bachelorgradsstudier i løpet av 2010 har lagt til rette for et utvekslingssemester med undervisning på engelsk (30 studiepoeng) slik at det vil være flere muligheter for potensielle innreisende utvekslingsstudenter.

Tilsvarende ser vi at studenter som har gjennomført utvekslingsopphold i utlandet kommer tilbake med en utvidet personlig og faglig ballast. Disse studentene øker motivasjonen og interessen fra andre studenter til å gjennomføre utvekslingsopphold i utlandet.

I utveksling av ansatte er det stor nytte i at de får treffe kolleger fra andre institusjoner og dermed får økt utveksling av fagkunnskap. Dette kan gi grunnlag for et godt fungerende samarbeid med resultat i bedre faglig kvalitet ved utveksling av studenter. God og gjensidig kunnskap om våre partnerinstitusjoners faglige styrker, muliggjør utvikling av fellesprosjekter. Det kan i sin tur føre til heving av egen institusjons fagnivå og bidra til felles formidling. Høgskolen har i 2010 opplevd en større interesse for faglig og administrativ utveksling enn i forgående år.

Tilrettelegging for studenter med nedsatt funksjonsevne

En revidering av handlingsplanen for studenter med nedsatt funksjonsevne ble igangsatt i 2010. I forbindelse med rehabilitering av laboratoriebygg er universell utforming vektlagt.

Høgskolen har samlokalisert viktige studentservicefunksjoner, og skranken til studentservice, tilpasset funksjonshemmede studenter, er kommet på plass i 2010. Det er installert flere teleslynger og montert automatiske døråpnere på flere toalettdører. Det er dessuten montert belysning med betegnelsen "kunstig dagslys" i den døgnapne lesesalen, for bedre å tilrettelegge for studenter med svekket syn. For å få optimalisert ventilasjonssystemet i forhold til døgnapne høgskole og kveldsundervisning, er det gjennomført målinger av varme og luftkvalitet.

Det er tilstrebet at man så tidlig i opptaksprosessen som mulig kommer i kontakt med nye søkere som har behov for spesiell tilrettelegging, slik at høgskolen best mulig kan legge til rette for denne gruppen av studenter før semesterstart.

Arbeidet med læringsmiljø, herunder samarbeidet med læringsmiljøutvalget og styret, og hvordan dette bygger opp under sektormålet

Læringsmiljøutvalget (LMU) er sentralt for å sikre utdanningskvaliteten ved Høgskolen i Ålesund. Arbeidet i LMU er blitt revitalisert i løpet av 2010, og en studentrepresentant er nå leder for utvalget. Dette oppleves som positivt, og det er reist flere sentrale saker i siste kvartal i 2010 som det vil bli fulgt opp videre i 2011. En av sakene som vil ha høy prioritet videre, er kvaliteten ved erstatningslokalet for laboratoriebygget, som mange brukere opplever som problematisk.

I tillegg til LMU er "Samarbeidsmøtet" sentralt for å ivareta og sikre læringsmiljøet. Dette er et samarbeidsforum mellom studentorganisasjonene, samskipnaden og høgskolen og har månedlige møter. Dette møtet er viktig for å bygge opp under sektormålet ved at man også her diskuterer aspekter ved læringsmiljøet.

Risikovurdering sektormål 1 – Rapportering for 2010

Det er identifisert 11 kritiske suksessfaktorer (KSF) for å nå målene se kapittel 3.1.1. Basert på kritiske suksessfaktorer er det identifisert 6 risiki (R).

Vurdering og prioritering av risiki i plan for 2010

Risiko nr	Beskrivelse av konsekvens	Kons.	Sanns.	Risiko	Tiltak
R 1	Gjennomstrømming av studenter	5	3	15	<ul style="list-style-type: none"> • Oppfølging av undersøkelse av frafall og gjennomstrømming • Tiltak spesielt rettet inn mot studietilbud og fag med største utfordringer • Gjennomføring av veiledningssamtaler med studentene
R 2	Svekket faglig oppfølging av studentene	4	3	12	<ul style="list-style-type: none"> • Overvåkning av konsekvenser ved omprioritering av faglige ressurser fra undervisning til forskning
R 3	Svekket attraktivitet blant søkerne	5	2	10	<ul style="list-style-type: none"> • Studenttilfredshet • Kommunikationsplan • Målrettede hjemmesider • Målrettet rekruttering
R 4	Svekket omdømme	5	2	10	<ul style="list-style-type: none"> • Studenttilfredshet • Kommunikationsplan • Målrettede hjemmesider • Målrettet rekruttering • Revidering av kvalitetssystemet
R 5	Svekkede administrative tjenester til studentene	4	4	16	<ul style="list-style-type: none"> • Konvertering til og innføring av FS, nytt studieadministrativt system • Tilstrekkelige bemanningsressurser • Tilstrekkelig opplæring av nyansatte • Forbedret back up funksjonalitet på sentrale funksjoner
R6	Redusert antall praksisplasser sykepleie	4	4	16	<ul style="list-style-type: none"> • Dialog med helseforetaket om problemstillingen • Dialog med departementene om problemstillingen

Konsekvens (max 5) x Sannsynlighet (max 5) = Risiko

Gjennomførte tiltak 2010

R1 Gjennomstrømming av studenter

Høgskolen i Ålesund gjennomført i 2009 en undersøkelse av frafall og en undersøkelse av gjennomstrømming, og høgskolestyret vedtok i 2010 tiltak for å følge opp første års studenter med særlig henblikk på faglig progresjon og arbeidsinnsats. En rekke tiltak for fag med spesielle utfordringer i forhold til gjennomstrømming er blitt implementert, og det er også blitt allokert ressurser til dette. Før tiltakene er evaluert, er det ikke grunnlag for å hevde at risikoen har blitt redusert i løpet av 2010.

R2 Svekket faglig oppfølging av studentene

Det har i 2010 vært fokus på bruk av faglige ressurser og muligheter for omprioritering av ressurser fra undervisning til forskning. Dette har berørt faglige aktiviteter tilknyttet undervisning i 2010, og vil

kunne innebære en risiko på sikt. Veiledningssamtaler er gjennomført i samsvar med planene. Et sentralt pedagogisk tiltak som er gjennomført, er nye retningslinjer for rom- og timeplanlegging med større vekt på studentenes timeplan. Videre har oppfølgingen av tiltak tilknyttet frafalls- og gjennomstrømningsproblematikk hatt økt fokus og medført en rekke tiltak i 2010. Til tross for dette vurderes risikoen som ved inngangen til 2010.

R3 Svekket attraktivitet blant søkerne

Høgskolen i Ålesund hadde i 2010 en nedgang på 12 % i antall førsteprioritetssøkere gjennom SO. Til tross for dette var opptakstallene tilfresstillende. Dette skyldes at høgskolen de senere årene samlet sett har hatt en god vekst i søkertall. Høgskolen har drevet målrettet rekruttering i regionen og nasjonalt. Høgskolen har også hatt søkere som hovedmålgruppe på hjemmesiden. Nedgangen i 2010 er likevel bekymringsfull og vil kunne innebære fremtidig økt risiko for vekket attraktivitet.

R4 Svekket omdømme

Høgskolen i Ålesund oppdaterer sin beredskapsplan og har i 2010 styrket informasjonsenheten med medie- og kommunikasjonskompetanse. Videre har høgskolen lagt ned ressurser i å revidere sitt system for kvalitetsutvikling som er sentralt i forhold til å sikre et godt omdømme blant studenter og egne ansatte. To undersøkelser, studenttilfredshetsundersøkelse og kandidatundersøkelse, er igangsatt og vil kunne gi et større datagrunnlag i vurderingen av høgskolens omdømme. Til tross for svekket attraktivitet i søkermassen i 2010, er det ikke vurdert slik at omdømmet har blitt vesentlig redusert i løpet av året.

R5 Svekkede administrative tjenester til studentene

Høgskolen i Ålesund innførte FS som studieadministrativt system i løpet av 2010. Økning i søkertallet og antall studenter, kombinert med sykemeldinger og utstrakt bruk av overtid, bidro til at risikoen for svekkede administrative tjenester til studenter var høyst reell. I løpet av 2010 er de bemanningsmessige ressursene til disse oppgavene blitt styrket, og risikoen er blitt redusert.

R 6 Redusert antall praksisplasser sykepleie

Færre praksisplasser, primært tilknyttet helseforetaket, kan føre til at høgskolen ikke kan ta opp det antall studenter som Kunnskapsdepartementet har satt som mål. Høgskolen har hatt dialog med både helseforetaket og overliggende myndigheter. Etter høgskolens vurderinger er det fortsatt like store utfordringer knyttet til å holde et tilstrekkelig antall praksisplasser utover selve måltallet, for å kunne håndtere årlige svingninger som følge av permisjoner. Denne risikoen var ny for 2010 og er der fortsatt. Likevel vurderes nå risikoen på dette for høgskolen som mindre alvorlig enn det var vurdert som for ett år siden.

2.2 FORSKNING OG UTVIKLING

SEKTORMÅL 2: *Universiteter og høyskoler skal oppnå resultat av høy internasjonal kvalitet i forskning, faglig og kunstnerisk utviklingsarbeid.*¹

Virksomhetsmål 2.1 (KD): *Høgskolen i Ålesund skal gjennom nasjonalt og internasjonalt samarbeid tilby forskerutdanning av høy kvalitet. Forskerutdanningen skal være innrettet og dimensjonert for å ivareta behovene i sektoren og i samfunnet for øvrig**

Styringsparameter		Resultat				Resultatmål
		2007	2008	2009	2010	2010
HiÅ	Gjennomsnittlig brutto/netto årsverk for stipendiater og ansatte som tar dr grad	7,25/3,06	Ingen disputas i 2008	Ingen disputas i 2009	4,92/2,90	5,00/3,00

* HiÅ har ikke egen forskerutdanning

To ansatte har disputert i 2010, og disse har fullført doktorgradsløpet med mindre tidsbruk enn resultatmålet for brutto/nettotid.

Tabell 2.1 Nye doktorgradsavtaler, hele 2010

Studium (DBH-kategorier)	Finansiert over institusjonens grunnbudsjett		Finansiert over Norges Forskningsråd		Finansiert over andre eksterne kilder	
	totalt	Kvinner	totalt	kvinner	totalt	kvinner
Bioingeniør	1	1				
Ingeniør	1	0	0	0	0	0
Totalt	2	1				

Tabell 2.2 Samtlige doktorgradsavtaler, høst 2010

Studium (DBH-kategorier)	Finansiert over institusjonens grunnbudsjett		Finansiert over Norges Forskningsråd		Finansiert over andre eksterne kilder	
	totalt	Kvinner	totalt	kvinner	totalt	kvinner
Helsefag	8	6				
Bioingeniør	3	3				
Samfunnsvitenskap	1	0				
Maritim utdanning	1	0				
Teknologi	1	1				
Industridesign	1	1				
Fiskerifag	2	1				
Ingeniørutdanning	1	0				
Økonomisk-administrativ utdanning					1	0
Totalt	18	12			1	0

Tabell 2.3 Avlagte doktorgrader, hele 2010

Studium (DBH-kategorier)	Finansiert over institusjonens grunnbudsjett		Finansiert over Norges Forskningsråd		Finansiert over andre eksterne kilder	
	totalt	kvinner	totalt	kvinner	totalt	kvinner
Totalt	1	1	0	0	1	1

¹ Virksomhetsmål 2.2 gjelder kun universitetene. Virksomhetsmål 2.3 gjelder kun vitenskaplige høyskoler.

Høgskolen er tildelt ti stipendiatstillinger over grunnbevilgningen fra Kunnskapsdepartementet, og per 1.10.2010 var det syv ansatte i stipendiatstillinger. De siste årene har høgskolen hatt ledige stipendiatstillinger på grunn av rekrutteringsvansker, og det er satt av midler for å ta igjen etterslepet. Det er foretatt tilsetninger av ytterligere syv stipendiater, og det forventes at disse vil være tatt opp i doktorgradsløp og kan tiltre stipendiatstillingene i vårsemesteret 2011. To ansatte ved Høgskolen disputerte i 2010, en innenfor helsefag (sykepleie) og en innenfor bioingeniør.

Virksomhetsmål(2.4 KD): Høgskolen i Ålesund har et særskilt ansvar for profesjonsrettet forskning, utviklingsarbeid, kompetanseutvikling og nyskapende virksomhet i regionene. Samtidig skal høgskolen innrette sin forskningsinnsats slik at den oppnår resultater av høy internasjonal kvalitet innen fagområder de tildeler doktorgrader, samarbeide nasjonalt og internasjonalt om forskning og utviklingsarbeid

Styringsparameter		Resultat				Resultatmål
		2007	2008	2009	2010	2010
KD	Publikasjonspoeng per undervisnings-, forsknings og formidlingsstilling (jfr også virksomhetsmål 4.1)	0,12	0,13	0,17	0,15*	0,20
KD	NFR-tildeling per undervisnings-, forsknings- og formidlingsstilling (jfr også virksomhetsmål 4.1)	31.284	22.154	17.628	23.184	22.000
KD	EU-tildeling per undervisnings-, forsknings- og formidlingsstilling (jfr også virksomhetsmål 4.1)	2.186	640	4.318	3.459	3.000

*Foreløpig tall. Endelige tall vil foreligge ved rapporteringsfristen for publikasjonspoeng, dvs. 1.4.2011

Virksomhetsmål 2.5 (HiÅ): Høgskolen i Ålesund ønsker en stor del av prosjektinntekter fra næringslivet

Styringsparameter		Resultat				Resultatmål
		2007	2008	2009	2010	2010
HiÅ	Prosjektinntekter fra privat næringsliv		5.512	2.161	8.998	5.000

Generelt

Høgskolen i Ålesund konsentrerer sin FoU-aktivitet om kunnskapsutvikling og formidling som har høy relevans for arbeids- og samfunnsliv i området, eller for høgskolens egen virksomhet. Høgskolen ønsker å spille en betydelig rolle i det regionale innovasjonssystemet. For å få til rask kunnskapsflyt mellom aktørene er det viktig at det bygges opp lokal forskning av god og tilstrekkelig kapasitet. En trippel helix modell² for innovasjon og nyskaping legges til grunn også for betydelige deler av FoU-aktiviteten. For å få til samspillet, må det skapes faglig funderte arenaer for samspill.

Det er noe samarbeid på tvers av fagmiljøene når det gjelder FoU, og tendensen er økende.

² Trippel Helix er en modell for regionalt innovasjonsarbeid: En spiral spunnet av tre tråder, eller en propell i bevegelse, denne symboliserer at det er tre hovedaktører som forholder seg til hverandre over tid. Denne modellen på aktørdynamikk i et innovasjonssystem sier at trykk på innovasjonsaktivitetene i området fordrer effektivt samspill mellom forskningen (FoU ved høgskoler og universitet) forretningsenhetene (offentlige og private bedrifter) og forvaltningen (regionale styresmakter). Internasjonal forskning har avdekket at dette samspillet gir verdifulle læringseffekter.

I regi av Mørealliansen er det gjennomført en forskningslederskole der 24 personer fra høgskolen har deltatt. Tre samlinger har vært for HiÅ alene, og en samling har vært felles med høgskolene i Molde og Volda. Innholdet i forskningslederskolen er i stor grad generelt anvendbart i forhold til ledelse av universiteter og høgskoler.

Høgskolestyret har i 2010 gjort vedtak om

- forskningsorganisering som innbefatter oppretting av stilling som forskningssjef, oppretting av et forskningsstrategisk råd, og en struktur for forskningsledelse på instituttene. Forskningssjef er ansatt, og vil tiltre i løpet av våren 2011
- å bevilge kr 500 000 i budsjett 2011 til styrkingstiltak for rekruttering av vitenskaplig tilsatte, herunder også stipendiater
- å sette av midler i budsjett 2011 til styrking av insentivsystemet for publisering.

Videre er omlegging av arbeidsplansystemet fullført for å frigjøre tid til forskning og faglig ledelse. Implementeringen startet høsten 2010 og vil fortsette i 2011.

Strategi for internasjonalisering i forsknings- og utviklingsarbeidet

Internasjonalt samarbeid er viktig for å sikre at forskningen holder god internasjonal kvalitet. Fagmiljøene identifiserer aktuelle samarbeidspartnere, og det er et siktemål å finne partnere som man kan samarbeide med om forskning, undervisning og studentutveksling. For forskning som knyttes opp mot en næringsklynges behov vil man bruke internasjonalt samarbeid til å hente hjem til klyngen kunnskap som den trenger og som den i dag ikke gjør seg bruk av.

Utvikling av fagmiljøer av høy kvalitet og konsentrasjon i forskningen

For å utvikle fagmiljø av høy kvalitet er antall ansatte med doktorgrad en kritisk suksessfaktor.

Sentrale virkemidler er:

- Oppgradering til PhD av egne ansatte
- Rekruttering av førstekompetanse inn i vakante stillinger
- Eksterne bidrag i form av gaveprofessorat og prosjektstøtte for å kunne bygge større fagmiljø
- Forskningsledelse
- Samarbeid med faglige spissmiljø om bl.a. PhD-utdanning

Høgskolen har i en årrekke satset på oppbygging av forskningskapasitet ved å rekruttere inn nye medarbeidere med førstekompetanse, og i betydelig grad ved å satse på doktorgradsutdanning for egne medarbeidere. Høgskolen søker å knytte stipendiatene opp mot forskningsgrupper eller fagmiljø som utfører forskning. Dette sikrer veiledning også lokalt og antas å styrke gjennomstrømningen i tillegg til å øke attraksjonen ved nyrekruttering.

Etablering av mastergradsstudier er avgjørende som en kjerne for å kunne bygge opp forskningsmiljø av god kvalitet. I tillegg må det søkes ekstern finansiering for kunne bygge miljø som overstiger kritisk masse. NFR, inklusive regionale forskningsfond, VRI og regionale bedrifter er viktige finansieringskilder.

Regionalt næringsliv bidrar med FoU-oppdrag, med utstyrsgaver, gaveprofessorater og personell inn i fagmiljøene. Høgskolen i Ålesund hadde ved inngangen til 2010 tre gaveprofessorater. Ved utgangen av 2010 er det ansatt i to av dem. I løpet av 2010 har høgskolen fått to nye gaveprofessorater og har nå etablert stillinger innenfor skipsdesign, produkt- og systemdesign, menneskelig faktor, miljøvennlige skip og innenfor næringsøkonomi og markedsanalyse. Mobilitet av personell finansieres i stor grad av VRI Møre og Romsdal. Det er stor variasjon mellom instituttene når det gjelder tilgang til eksterne bidrag og typer prosjekter. Det spenner fra ren oppdragsforskning som er finansiert av industri, til langsiktige kompetanseprosjekter finansiert av NFR over strategisk høgskoleprogram.

I arbeidet med konsentrasjon har høyskolen to tilnæringer. Den ene er konsentrasjon om tema og /eller metode, den andre er konsentrasjon om behov hos eksterne samarbeidspartnere. I miljø som konsentrerer seg om tema eller metode vil man kunne finne stor variasjon i anvendelsene.

Forskningen innenfor økonomifagene er konsentrert om næringsanalyse, verdikjede og kundeverdi. For ledelsesområdet er konsentrasjonen om sikkerhetsledelse og ledelse av kritiske operasjoner, og er rettet inn mot behov i maritim klynge.

Forskningen skjer i stor grad i samarbeid med eksterne partnere og eller med ekstern finansiering fortrinnsvis fra lokalt næringsliv og banker. Fagmiljøet har en høy andel førstekompetanse, og har hatt stabil publisering i en årrekke. Det er to stipendiatstillinger knyttet til fagområdene, hvorav den ene er rekruttert inn til forberedelse for opptak til doktorgradsløp i organisasjon og ledelse.

Det søkes NOKUT om akkreditering av mastergrad i International Business. Her knyttes samarbeid mot University of Portsmouth gjennom professor II stilling og felles forskningsprosjekt, og mot ESDES School of Management, Université Catholique de Lyon i Frankrike og Fachhochschule Oberösterreich, Camus Steyr i Østerrike.

Sparebanken Møre har gitt et gaveprofessorat i næringsøkonomi og markedsanalyse inn mot mastergraden. Mastergraden planlegges å starte i 2012.

Aktiviteten inn mot maritim klynge er flerfaglig, og forskning og utvikling er faglig koordinert gjennom en faggruppe for Maritime Operation in Virtual Environment (MOVE). Omlag 20 fagpersoner fra maritime fag, ingeniør- og økonomi- og ledelsesfag deltar. En egen strategi "Komplettering av det maritime innovasjonssystemet" er lagt til grunn for arbeidet³. I dette notatet er det identifisert tre sentrale områder. En felles metodisk kjerne i områdene er simulering og visualisering.

Mastergradsstudiene Produkt og Systemdesign og Skipsdesign sammen med våre avanserte maritime kurs danner en faglig basis for aktiviteten, og fungerer både som katalysator og arena for samspill med næringslivet.

Det knyttes samarbeid mot nasjonale leverandører av spisskompetanse og internasjonale leverandører av spisskompetanse.

Forskningsgruppen har fått tilslag på søknader til NFR. I 2009 fikk høyskolen tildelt et strategisk høyskoleprosjekt (SHP) Integreerte Maskinerisystemer - Design, Modellering og Simulering, og etter avtale med NFR løper dette fra 2010-2014. I 2010 fikk høyskolen i samarbeid med lokal industri tildelt et større kompetanseprosjekt med brukermedvirkning (KMB) for perioden 2010-2014. Prosjektet har tittel "Integrated marine operations". Et tredje strategisk høyskoleprogram, Virtuelle Møre (2007-2010), har utviklet metodekunnskap som inngår også i MOVE. SHP og KMB er viktige redskaper for å rekruttere nye medarbeidere med forskningskompetanse og bygge forskningsmiljø.

PhD-utdanning skjer i samarbeid med NTNU og andre universiteter. Fremdriften i studiene søkes sikret ved at stipendiatene er integrert i et forskningsprogram. Det er tre stipendiater med forskningstema inn mot anvendelser for maritim klynge, og fire nye er i gang med planer for sine PhD studier.

Høyskolen har et godt samspill med sentrale aktører i maritim næringsklynge (inkludert NCE Maritime). Aktørene satser på kompetansebygging ved Høyskolen i Ålesund bl.a. ved å opprette gaveprofessorater som inngår som en del av Global Maritime Knowledge Hub. Per 31.12.2010 har maritim næring gitt fire gaveprofessorater til Høyskolen i Ålesund, og to av professoratene er besatt.

---

³ Komplettering av det maritime innovasjonssystemet – Høyskolen i Ålesund, et innovasjonsnav innen avanserte marine operasjoner. Notat av prof. Hans Petter Hildre datert 26.11.2008.

De dekker områdene skipsdesign, produkt- og systemdesign, menneskelig faktor, miljøvennlige skip og avanserte marine operasjoner.

Ved helsefag har man hatt – og har - en målrettet oppbygging av forskningskapasitet ved at ansatte tar doktorgradsutdanning. Forskningen er planlagt organisert i fem tematiske grupper som de fleste faglige ansatte har knyttet seg opp mot. Hver gruppe har definert forskningstema og lager program for forskningen. Fra programmene utarbeides forskningsprosjekter som i sin tur vil generere resultater og publikasjoner. Stipendiater knyttes i størst mulig grad inn mot forskningsgruppene. Studentoppgaver i bachelorutdanningen, videreutdanningene og masterutdanning (under planlegging) knyttes opp mot forskningen. Denne organiseringen planlegges å være i funksjon i løpet av 2011, og det forventes økende publisering.

Knyttet opp mot forskningsorganiseringen planlegges en klinisk mastergradsutdanning innrettet mot kritisk syke (Søknad forventes å bli sendt NOKUT i 2011).

Ved helsefag har man flere forskningsprosjekter i samarbeid med kommuner og sykehus. Disse finansieres delvis av Samarbeidsmidler. Det er etablert samarbeid med flere høgskoler i Norge, med Örebro universitet og med Nordiska högskolan för folkhälsovetenskap (NVH) i Göteborg.

Ved utgangen av 2010 var åtte personer i PhD-løp, og tre av disse var i stipendiatstillinger.

Bioteknologi som en felles metodikk, gir grunnlag for forskning i forhold til helse (human og fisk), havmiljø og bærekraftig marin produksjon. Denne er avhengig av avansert laboratorieutstyr. Fagmiljøet ved Institutt for biologiske fag har et godt nettverk inn mot regionale bedrifter og offentlige myndigheter. Nesten alle ansatte ved instituttet deltar i FoU-aktiviteter, og mange prosjekter kommer fra bedrifter knyttet til oppdrett, fiskehelse og marin produksjon. I tillegg oppnås finansiering fra forskjellige kilder: Regionalt Forskningsfond Midt-Norge, VRI, NFR, Fylkesmann, Fylkeskommune, Innovasjon Norge. Det samarbeides godt med Møreforsking Ålesund (MFÅ). Dette samarbeidet med gir en betydelig samlet forskningskapasitet rettet inn mot marine næringer og gode synergieffekter. Det er etablert et større prosjektsamarbeid med BIOFORSK der høgskolen er leverandør av laboratorietjenester og analyser.

Forskningsprosjektene gir godt grunnlag for forskningsbasert undervisning ved at studentoppgavene på bachelorutdanningene knyttes opp mot forskningsaktivitetene. Ved utgangen av 2010 var tre personer i PhD-løp, av disse var to i stipendiatstillinger.

Gjennomstrømming i forskerutdanning og status for rekruttering

Gjennomstrømming i forskerutdanningen sikres ved at doktorgradsstudentene knyttes opp mot forskningsprosjekter og temaer for forskningsaktiviteter i næringsliv og helsevesen.

Status for rekruttering til doktorgradsløp på ulike fagområder:

- Helsefag (sykepleie) har god intern rekruttering til PhD-stipend.
- Bioingeniørutdanningen og biologiske fag har god rekruttering til PhD-stipend.
- Ingeniørfagene har hatt noe bedring i intern rekruttering til PhD-studier. Det er en utfordring å finne kvalifiserte søkere på enkelte teknologiområder, men noen nye stipendiater er rekruttert.
- For maritime fag er det vanskelig å rekruttere til stipendiatstillinger. Det er rekruttert en stipendiat inn mot ledelse og risiko for marine operasjoner.
- For økonomi og ledelsesfag er det en utfordring å rekruttere stipendiater inn mot noen fagområder.

Institusjonens arbeid mot og uttelling i regionale forskningsfond

En betydelig aktivitet er lagt ned i søknader inn mot regionalt forskningsfond. Det har vært samarbeid om søknader på tvers av fagmiljø internt og mellom interne og eksterne aktører. Fagmiljøene deltar på seminar om regionalt forskningsfond og fondets tematiske prioriteringer, og har hatt god kontakt inn mot sentrale personer i fondet. Forskningen ved Høgskolen i Ålesund særpreges ved at den utføres sammen med eksterne regionale partnere, eller skal være til nytte for regionalt næringsliv eller helsevesen. Dermed preges forskningen av omgivelsenes behov. Dette gjenspeiler seg i betydelig grad i fagmiljøenes tenking om internasjonalt samarbeid og i forhold til tilgangen på prosjektmidler

Risikovurderinger sektormål - 2 rapportering for 2010

Med utgangspunkt i risikovurdering i plan for 2010 blir endring i risiko vurdert med basis i tiltak som er utført i 2010. Nærmere omtale av kritiske suksessfaktorer, jf. kapittel 3.1.2.

Vurdering og prioritering av risiki – plan for tiltak 2010

Risiko nr.	Beskrivelse av konsekvens	Kons.	Sanns.	Risiko	Tiltak
R 1	Manglende FoU-kapasitet. Liten publisering. Svak fagutvikling i stab.	3	3	9 ⁴	- Prioritere kompetansebygging - Personal og kompetanseplan - Målrettet nyrekruttering med førstekompetanse
R 2.1	Lite resultat av forskningen. Lite tid til prosjektinitiering.	3	3	9	Omprioritere bruk av faglig tid Søke ekstern FoU-finansiering
R 2.2	Begrenset evne til forstudier og satsinger.	4	3	12	Frigjøre midler ved omprioriteringer
R 3.1	Impulser utenfra blir for svake.	4	3	12	Aktiv headhunting av talenter til ledige stillinger
R 3.2	Lite synlig forskningsmiljø.	3	3	9	Videreutvikle interne strategier
R 4	”Tilfeldig” kontaktpunkt mot finansieringskilder. Manglende forskningsledelse. Mangelfullt service- og støttesystem for forskning.	4	3	12	- Utredning for å forbedre internorganisering av FoU-virksomheten. - Utdanne forskningsledere
R 5	Er ikke premissleverandør når nye NFR-program skal utvikles. Dårlig kunnskap i NFR om HiÅ.	3	3	9	- Forskningsledere for hvert område - Styrke kontakten til NFR og NFR sin stedlige representant.
R 6	Svak eksponering mot eksterne impulser. Mangelfull evne til å hente hjem ny kunnskap	3	4	12	- Etablere interne stimulerings tiltak for utveksling og nettverksbygging

I gjennomføring av tiltak i 2010 har høgskolen hatt sterkt fokus på å forbedre måloppfyllelsen på dette punktet. Nedenfor oppsummeres strategiske beslutninger, planer og fullførte tiltak som er gjennomført for å redusere risiko i forhold til måloppnåelse.

R1. Manglende FoU-kapasitet etc.

Er redusert ved at

- Andelen av førstekompetanse blant faglig tilsatte er økt til 37,4 % (34,5 % i 2009) ved at to ansatte har disputert og ved nytilsetting av personer med doktorgrad i faste stillinger.

⁴ Dette er gjennomsnittsverdi for institusjonen. Her er store variasjoner mellom ulike institutt og fagmiljø.

- Tilsetting har skjedd i to gaveprofessorater.

R2. Lite resultat av forskningen etc.

Er noe redusert ved at

- Arbeidsplanssystemet er endret for å frigjort tid til faglig ledelse, forskning og utvikling. Omdisponeringen er startet implementert i løpet av høst 2010 og vil fullføres i løpet av 2011. Det vil bli arbeidet videre med plan for omdisponering til faglig ledelse og forskning.
- Budsjett 2011 er vedtatt og styrker insentivsystemet for poenggivende publikasjoner (ved utviklingsmidler som følger forfatter)

R3. Impulser utenfra blir for svake etc.

Er redusert ved at

- Arbeidsplanssystemet er endret og frigitt tid skal brukes til faglig ledelse, forskning og utvikling.
- Har lyktes i rekruttering av nye fagpersoner med doktorgrad inn i faste stillinger, særlig ved IKT-seksjonen.

R4 og R5. Tilfeldig kontaktpunkt med finansieringskilder og ikke premissleverandør etc.

Er noe redusert ved at

- Forskningslederskole er gjennomført med 24 deltakere fra Høgskolen i Ålesund
- Ny forskningsorganisering er vedtatt og under etablering
- Stilling som forskningssjef er opprettet og forskningssjef tilsatt (tiltrer 1.4. 2011)
- Regionalt forskningsfond Midt-Norge er etablert.

R5. Svak eksponering etc.

Redusert ved økt fokus på forskning og utvikling i samspill med næringsliv og praksisfelt.

2.3 SAMFUNNETS BEHOV

SEKTORMÅL 3: *Universiteter og høyskoler skal medvirke til å spre og formidle resultater fra forskning og faglig og kunstnerlig utviklingsarbeid, og medvirke til innovasjon og verdiskapning basert på disse resultatene. Universiteter og høyskoler skal også legge til rette for at tilsatte og studenter kan delta i samfunnsdebatten*

Virksomhetsmål (3.1KD): Høgskolen i Ålesund skal gjennom formidling og deltagelse i offentlig debatt tilføre samfunnet resultatene fra forskning og utviklingsarbeid

Styringsparameter		Resultat				Resultatmål
		2007	2008	2009	2010	2010
HiÅ	Antall kronikker eller lignende	4	5	3	7	10
HiÅ	Artikler/publiseringer i fagpresse *	15	16	35*	6	25
HiÅ	Foredrag, fagmesser og konferanser**	13	45	17	16	45
HiÅ	Medieoppslag i Meltwater	137	309	200	305	350

*Inkluderer 21 artikler som gir publiseringspoeng

** Til og med 2009 omfatter parameteret kun foredrag

Virksomhetsmål 3.2 (KD): Høgskolen i Ålesund skal medvirke til samfunns- og næringsutvikling gjennom utdanning, innovasjon og verdiskapning

Styringsparameter		Resultat				Resultatmål
		2007	2008	2009	2010	2010
KD	Andelen oppdrags- og bidragsfinansiert aktivitet i forhold til samlede driftsinntekter	0,15	0,15	0,04	0,06	0,05
KD	Mottatte foretningssideer	0	6	18	24	10
KD	Mottatte foretningssideer som har resultert i opprettelse av selskap	0	2	1	1	4
HiÅ	Antall studenter deltatt i nasjonale og internasjonale nyskapingskonkurranser		18	24	28	24
HiÅ	Omfang av etterutdanning			7.591	7.596	8.000

Tre studentbedrifter deltok i NM og vant fem av åtte førstepriser. Studentbedriften SESO deltok i EM i Sofia og fikk Hewlett Packard's pris. Tre studentbedrifter deltok i Venture Cup Midt-Norge. Stadt Aqua fra HiÅ fikk førsteprisen. Samme bedrift vant norsk finale i Venture Cup som ble arrangert ved Universitetet i Stavanger.

Virksomhetsmål 3.3 (HiÅ): Høgskolen i Ålesund skal gjøre virksomheten tilgjengelig for alle

Styringsparameter		Resultat			Resultatmål
		2008	2009	2010	2010
HiÅ	Antall etterutdanningstilbud		14	16	25

Stimulering og tilrettelegging for innovasjon og entreprenørskap

HiÅ gir studentene ved utvalgte studier mulighet til å utvikle kompetanse til å skape sin egen virksomhet ved å bruke studentbedrift som et sentralt pedagogisk virkemiddel. Studentbedrift er del av bachelorstudiene Produktutvikling og design (ingeniør) og Innovasjonsledelse og entreprenørskap (øk/adm). Dette har vært svært vellykket. Nøkkelfaktorer er svært dyktige og engasjerte medarbeidere, en vellykket mentorordning i samarbeid med næringslivet og motiverte studenter som yter stor innsats. Det arbeides delvis i "tverrfaglige" studentbedrifter.

Et nytt bachelorstudium med arbeidstittel "Biomarin Innovasjon" er under planlegging der studentbedrift vil inngå som en obligatorisk del. Planlagt studiestart er høst 2012, og opptak baseres på generell studiekompetanse og Y-vei.

Høgskolen i Ålesund fikk tilslag med 2 millioner kroner på prosjektsøknaden Ung Gründer til Innovasjon Norge (IN)⁵. Prosjektet er to-årig og startet i oktober 2010. Blant de konkrete bruksområdene for midlene fra Kommunal- og regionaldepartementet er ansettelsen av en "entreprenørskapsgartner", som blant annet skal ha ansvaret for å styrke arbeidet med studentbedrifter, drive forretningsplankonkurranser som Ide Cup og Venture Cup, og drive rådgiving for studenter som vurderer å etablere bedrift.

Studentene har opprettet START HIALS som overtar Gründerdagen og andre arrangementer knyttet til nyskaping og entreprenørskap fra studentenes Næringslivsutvalg.

Høgskolestyret vedtok i budsjett 2011 å sette av kr. 300 000 for å styrke fellestiltak for nyskaping og entreprenørskap for hele høgskolen.

Gjennom omlegging av arbeidsplansystemet blir det mer egenfinansiert tid til FoU. Det legges vekt på strategisk bruk av denne ressursen til forprosjekt og aktiviteter for å dra i gang større eksterne FoU-satsinger.

Immaterielle rettigheter, Open Access m.v.

Forskningssjef er tilsatt og vil også ha ansvar for formidling av FoU. Dette innebærer bl.a.

- Å spre informasjon til allmennheten om FoU ved HiÅ, herunder redaktøransvar for FoU på hjemmesiden
- Å sikre god tilgjengelighet for allmennhet og samfunn av forskning
- Å utarbeide retningslinjer for immaterielle rettigheter
- Å legge til rette for bruk av Open Access publikasjonskanaler i samarbeid med biblioteket

Risikovurdering sektormål 3 – Rapportering for 2010

Med utgangspunkt i risikovurdering i plan for 2010 blir endring i risiko vurdert med basis i tiltak som er utført i 2010. Nærmere omtale av kritiske suksessfaktorer se kapittel 3.1.3.

---

⁵ IN forvalter 12,5 mill kroner som utgjør Kommunal- og Regionaldepartementets (KRD) satsing på Ung Gründer.

Vurdering og prioritering av risikoer – rapportering tiltak 2010

Risiko nr.	Beskrivelse av konsekvens	Kons.	Sanns.	Risiko	Tiltak
R 1.1	Læringsutbytte uten inkludering av innovasjon og nyskaping	4	5	20	- Opplæring av personell på alle utdanninger - Styrking og videre utvikling av fag- og forskningskompetansekompentansen til ”kjernepersonell”
R 1.2	Utilfredsstillende administrativ støtte	4	5	20	- Kjøpe ekstern tjeneste - Lære opp personell - Opprette stilling for støttefunksjon
R 2	Liten formidlingsaktivitet	3	4	12	- Inkludere formidling i prosjekt og i arbeidsplanar
R 3.1	Reduserte inntekter Lavt renommé	4	3	12 ⁶	Prioritere midler til kompetansebygging Personal og kompetanseplan Målretta nyrekruttering med førstekompetanse
R 3.2	Tap av renommé og tillit	4	3	12	Vedlikeholde og utvikle basen av eksternt innleide kursholdere Rekruttere nye med rett realkompetanse Omprioritere bruk av faglig tid
R 3.3	Tap av renommé.	4	3	12	Ha kompetente medarbeidere i adekvat organisering for praktisk oppfølging
R 4	Ingen policy angående forvaltning av immaterielle retter	5	3	15	- Kjøpe ekstern tjeneste - Lære opp personell - Rekruttere kompetansen ved nyttilsetting

Konsekvens (maks 5) x Sannsynlighet (maks 5) = Risiko

R1 Læringsutbytte uten inkludering av innovasjon og nyskaping

Arbeid for å redusere risiko frem mot høst 2012 er i gang

Planlegging av studentbedrift i ett nytt studium startet

- Forberedelse til implementering av nyskaping i læringsutbytte for alle studier
- Forberedelse til implementering av ny rammeplan for ingeniørutdanningen
- Ved tilsetting av entreprenørskapsgartner (prosjektmidler)

R2 Utilfredsstillende administrativ støtte

Risiko noe redusert ved tilsetting av entreprenørskapsgartner. Med tilsetting av forskningssjef som får ansvar for noen sentrale oppgaver inn mot dette feltet er grunnlag lagt for ytterligere redusering i 2011.

R3 Renommétap

Risiko noe redusert ved

- Nyrekruttering av fagfolk med førstekompetanse
- Vedlikeholde og utvikle basen av eksternt innleide kursholdere
- God rekruttering av nye kursholdere med rett realkompetanse for maritime kurs
- Omprioritering av noe undervisningstid til forskning og faglig ledelse

R4. Ingen policy

Tilrettelagt for fremtidig reduksjon ved tilsetting av forskningssjef som får ansvar for noen sentrale oppgaver inn mot dette feltet er grunnlag lagt for arbeid med saken i 2011.

⁶ Dette er gjennomsnittsverdi for institusjonen. Det er store variasjoner mellom ulike institutter og fagmiljø.

2.4 ORGANISASJON OG RESSURSER

SEKTORMÅL 4: *Universiteter og høyskoler skal organisere og drive sin virksomhet på en slik måte at samfunnsoppdraget blir best mulig ivaretatt innenfor rammen av disponible ressurser*

Virksomhetsmål 4.1(KD): *Høgskolen i Ålesund skal sikre en god og effektiv forvaltning av ressursene*

Styringsparameter		Resultat				Resultatmål
		2007	2008	2009	2010	2010
KD	Driftsutgifter per avlagte heltidsekvivalent (60 stp-enheter)	145	151	147	138	149
KD	Driftsutgifter per publikasjonspoeng	14.238	13.371	10.634	12.745*	9.298
KD	Forholdet mellom antall vitenskaplig og administrativt ansatte	2,80	3,02	2,78	2,58	2,60

*Tallet er foreløpig. Endelig tall vil foreligge 1.4.2011, i henhold til frist for rapportering av publikasjonspoeng i 2011.

Høgskolen har en utvikling i driftsutgiftene som ikke avviker i særlig grad i forhold til lønns- og prisvekst. Avlagte 60 studiepoengsenheter hadde en reduksjon på 19,4 fra 2007 til 2008. Dette førte til at driftsutgifter per avlagt studiepoengsenheter i 2008 var forholdsvis høg på kroner 151.000.

I 2009 hadde høgskolen en økning i avlagte studiepoengsenheter med 143,1 og en ytterligere økning i 2010 på 128,4. Driftsutgiftene har i de to siste år ikke økt tilsvarende. Det fører til en meget positiv utvikling som kommer klart frem ved at driftsutgifter per avlagte 60 studiepoengsenheter reduseres til kroner 147.000 i 2009, og en ytterligere reduksjon til kroner 138.000 i 2010.

Driftsutgift per publikasjonspoeng er basert på foreløpige tall for publikasjonspoeng, og viser en økning fra 2009. Dette skyldes reduksjon i produserte publikasjonspoeng.

I følge Database for statistikk om høgre utdanning har de statlige høgskolene i perioden 2007 – 2009 i snitt hatt 2,2 vitenskapelige årsverk for hvert administrativt årsverk. Ved Høgskolen i Ålesund har dette i samme periode lagt mellom 2,78 og 3,02 årsverk. Dette gir indikasjoner om en effektiv administrasjon. Per 1.10.2010 er forholdstallet ved HiÅ redusert til 2,58 mens snittet for høgskolene fortsatt er på 2,2. Høgskolen har de siste årene hatt en sterk vekst, og den administrative kapasiteten har ikke vært tilstrekkelig til å understøtte den faglige virksomheten. Det er lagt opp til en gradvis styrking av administrasjonen, og i 2010 er det foretatt en styrking av administrativ kapasitet ved Institutt for teknologi- og nautikkfag, i studieadministrasjonen og ved arkivet.

Virksomhetsmål 4.2 (KD): Høgskolen i Ålesund skal gjennom sin personalpolitikk medvirke til et høyt kompetansenivå, et godt arbeidsmiljø og et mindre kjønnsdelt arbeidsliv

Styringsparameter		Resultat*				Resultatmål
		2007	2008	2009	2010	2010
KD	Andel førstestillinger av totalt antall undervisnings-, forsker- og formidlingsstillinger	0,31	0,33	0,34	0,37	0,36
KD	Andel kvinner, totalt:	0,46	0,45	0,45	0,48	0,25
	Etter stillingskategori:					
	- fagstillinger	0,44	0,42	0,40	0,43	
	- førstestillinger	0,28	0,25	0,21	0,27	
	- mellomledere, tab.3.3	0,29	0,43	0,38	0,44	
	- støttestillinger	0,41	0,35	0,37	0,35	
HiÅ	- drift/vedlikeholdsstillinger	-	-	-	-	
	- administrative stillinger	0,62	0,68	0,64	0,65	
HiÅ	Andel førstestillinger i fagmiljøene:					
	- Helsefag	0,26	0,21	0,19	0,24	0,23
	- Bioingeniør	-	0,20	0,20	0,40	0,40
	- Ingeniør	0,23	0,29	0,35	0,36	0,35
	- Maritim	0,57	0,56	0,51	0,57	0,51
	- Økonomisk/administrative fag	0,77	0,74	0,72	0,65	0,75
HiÅ	- Biologiske utdanninger	0,27	0,27	0,33	0,40	0,33
	Andel ansatte som opplever organisatorisk arbeidsmiljø som godt	0,86	0,81	0,76	0,76	Min.0,80
HiÅ	Andel ansatte som opplever psykososialt arbeidsmiljø som godt	0,83	0,84	0,79	0,79	Min.0,80

*Alle tall per 1.10.

Det fremgår av tabellen foran at høgskolen har nådd de aller fleste resultatmål knyttet til førstestillinger. Høgskolen har i flere år satset tungt for å øke andelen ansatte med førstekompetanse, og denne er per 1.10.2010 på 37,4 %. Andelen førstekompetanse i de forskjellige fagmiljøene er godt innenfor de krav som settes. Helsefag har fortsatt lavest andel til tross for at instituttet de siste ti årene har gjennomført en formidabel kompetanseheving. Ved inngangen til 2011 har instituttet ni ansatte i doktorgradsløp, noe som tilsvarer 26 % av de ansatte i undervisnings- og forskerstillinger. Høgskolen rekrutterer i større grad enn tidligere ansatte med førstekompetanse.

Antall tilsatte som deltar på mastergrad- eller dr. gradsprogrammer		Antall med opprykk i undervisnings- og forskerstillinger			
Mastergrad	Dr. grad	Høgskolelektor	Førstelektor	Førsteamanuensis	Professor
1	19	2	1	2	

Antall tilsatte i faglige stillinger som deltar i mastergradsprogram er synkende. Høgskolen fokuserer nå på doktorgradsløp, men det vil fortsatt være behov for å tilby mastergradsutdanning for å sikre rekruttering til vitenskapelige stillinger innenfor maritime fag. Så langt som mulig er det lagt til rette for at ansatte kan kvalifisere seg til professor.

Andelen kvinner ved HiÅ har økt til 48 % i løpet av 2010. Andelen kvinner i førstestillinger har økt fra 21 til 27 %. Høgskolen har som nevnt 19 ansatte i doktorgradsløp, hvorav 12 er kvinner. Med bakgrunn i dette forventer vi på sikt en bedring i balansen. Kvinneandelen blant mellomledere er nå på 44 %. Det er fortsatt store forskjeller i fordelingen mellom kvinner og menn innenfor de forskjellige fagmiljøene. Høgskolen har ikke iverksatt spesielle tiltak for å endre dette utover å anmode det underrepresenterte kjønn om å søke på ledige stillinger.

I forbindelse med lokale forhandlinger er det dokumentert at gjennomsnittslønnen til kvinner generelt er lavere enn for menn. Ved årets lokale forhandlinger ble dette vektlagt, og kvinner fikk 58 % av de avsatte midlene. En kvinne har i 2010 fått lønnsjustering med henvisning til bestemmelsene om likelønn.

Høgskolen i Ålesund legger vekt på mangfold på arbeidsplassen, og ved utlysning av ledige stillinger oppfordres kvalifiserte kandidater til å søke uavhengig av alder, kjønn, funksjonshemming eller etnisk bakgrunn. I 2010 er det tilsatt én søker som opplyser om nedsatt funksjonsevne.

22 % av de ansatte ved høgskolen er i midlertidige tilsetningsforhold. Det er en overrepresentasjon av kvinner i midlertidige stillinger. Høgskolen vil følge dette nærmere opp når handlingsplanen for likestilling skal revideres i 2011.

HMS

Høgskolen i Ålesund er en IA-bedrift og har i flere år hatt et tett samarbeid med bedriftshelsetjenesten om HMS-arbeidet. Høgskolen har et godt arbeidsmiljø, men har hatt en nedgang i tilfredsheten med det organisatoriske og psykososiale arbeidsmiljøet fra 2007 til 2009. Denne har stabilisert seg i 2010 på et nivå som ligger noe under målsettingen.

	2007	2008	2009	2010
Organisatorisk arbeidsmiljø	86 %	81 %	76 %	76 %
Psykososialt arbeidsmiljø	83 %	84 %	79 %	79 %

Tabellen viser hvor stor andel av de ansatte som mener det organisatoriske/psykososiale arbeidsmiljøet er godt. Det kan svares i kategoriene Godt, Mindre godt, Dårlig eller Ikke besvart. Høgskolen har en målsetting om minimum 80 % i kategorien Godt.

Høgskolen får mye positiv tilbakemelding fra ansatte om godt arbeidsmiljø. Forhold som fremheves som negative er manglende administrativ støtte, underskudd på faglig ledelse og ønske om mer tilbakemelding fra ledere. Generelt økende arbeidspress som følge av økt aktivitet og strammere rammer til undervisning oppgis også som negativt. Det er i 2010 foretatt en styrking av administrativ kapasitet og lagt grunnlag for styrking av fagadministrativ kapasitet i 2011, noe som vil bidra til redusert arbeidspress og bedre støtte. Høgskolen har også sterkt fokus på intern samhandling.

Høgskolen i Ålesund har hatt følgende utvikling i sykefraværet de fire siste årene:

2007	2008	2009	2010
4,2 %	4,0 %	4,3 %	4,2 %

Sykefraværet for kvinner er redusert fra 6,2 % i 2009 til 4,3 %. For menn er det en økning fra 2,8 % i 2009 til 4,2 % i 2010. Den etterfølgende tabellen viser sykefravær (egenmeldt og legemeldt) spesifisert på stillingskategori.

Stillingskategori	Sykefravær							
	Egenmeldt				Legemeldt			
	Sykefraværsdagsv.		Sykefraværspros.		Sykefraværsdagsv.		Sykefraværspros.	
	Menn	Kvinner	Menn	kvinner	Menn	Kvinner	Menn	kvinner
Undervisnings-, forsknings- og formidlingsstillinger	48	57	0,32	0,54	669	442	4,39	4,16
Administrativt personale	12	47	0,31	0,68	187	197	4,91	2,83
Drifts- og teknisk personale/andre tilsatte	18	12	0,52	0,73	5	24	0,14	1,45
Inngått avtale om inkluderende arbeidsliv (Ja/Nei)	Ja							

Høgskolen gjennomfører flere tiltak for å forebygge sykdom. Det arbeides forebyggende på flere områder i samarbeid med bedriftshelsetjenesten og høgskolen sin interne vernetjeneste. Det er som

nevnt iverksatt tiltak for å bedre det organisatoriske og psykososiale arbeidsmiljøet. Det arrangeres flere former for organisert trim og sosiale samlinger med god oppslutning fra de ansatte. Når sykdom har inntruffet, arbeides det aktivt med oppfølging og tilrettelegging.

Virksomhetsmål 4.3 (KD): Høgskolen i Ålesund skal ivareta høy kvalitet i økonomiforvaltningen. God intern kontroll og effektiv ressursforvaltning skal tas hensyn til i institusjonens strategiske prioriteringer

Styringsparameter		Resultat				Resultatmål
		2007	2008	2009	2010	2010
KD	Likviditetsgrad (omløpsmidler/kortsiktig gjeld)	1,29	1,62	2,02	2,67	2
KD	Avregninger (tilgang/avgang i avsetninger) (i 1.000 kroner)	1.044	7.512	2.257	12.561	23
HiÅ	Resultat EFV (i 1.000 kroner)	1.238	3.517	0	1.352	600

Høgskolen har hatt en gradvis økning av likviditetsgraden fra 1,18 i 2006 til 2,02 i 2009. I 2010 økte den til 2,67. Høgskolen har som ambisjon å opprettholde en likviditetsgrad på om lag 2.

Økning i avregning med KD for 2010 er 12,6 millioner kroner. Dette skyldes i stor grad ikke inntektsført bevilgning på 7,8 millioner kroner fra UD. Høgskolen i Ålesund forvalter programmet HERD/Maritime på vegne av UD (Higher Education, Research and Development for the Maritime Sector in the Western Balkans). Oppstart ble noe forsinket, og mesteparten av tildelt ramme for 2010 står derfor ubenyttet.

Høgskolens har de to siste år vurdert den økonomiske situasjonen som svært stram. Man antok derfor at høgskolen ble nødt til å benytte tidligere avsetninger for å ha en akseptabel drift. En av hovedgrunnene for denne vurderingen er den store økningen i aktivitet på 268 avlagt studiepoengsenheter fra 2008 til 2010. Denne økningen i resultatbasert aktivitet vil tilføre midler fra departementet, men først i 2011 og 2012.

Virksomhetsmål 4.4 (KD): Universiteter og høyskoler skal bidra til at nasjonale kunnskapsressurser forvaltes helhetlig og til at oppgaver og ansvar fordeles og løses gjennom samarbeid

Styringsparameterer		Resultat				Resultatmål
		2007	2008	2009	2010	2010
KD	Antall studietilbud i samarbeid med andre norske institusjoner (fellesgrader)	1	1	1	1	1

Strategiske valg i økonomisk prioritering og rekruttering

Høgskolen har gjennom budsjettbehandlingen for 2009 og videre i 2010 lagt vekt på å prioritere avsetning av midler i en strategisk pott som disponeres av høgskolestyret. I tillegg er det lagt til rette for at 5 % påslag på aktiviteten i eksterntfinansiert kursvirksomhet og oppdragsforskning skal tilfalle høgskolestyrets strategipott, samt 25 % av overskudd ved avslutning av oppdraget eller kurset. Dette er nå innført, og høgskolestyret har nå en større økonomisk handlefrihet til strategiske valg og gjennomføringsevne i form av økonomiske prioriteringer. Se ellers omtale under kapittel 3.2, avsnitt for Strategiske midler – tiltak og reserver.

Høsten 2010 ble det lagt opp til en mer omfattende budsjettprosess med involvering på de ulike nivå i organisasjonen gjennom bl.a. styringsdialog med alle enheter. I tillegg ble det tilrettelagt for en større

grad av involvering av høgskolestyret i ulike deler av prosessen. I styremøtet i november ble budsjett 2011 vedtatt, og en viktig del av beslutningsprosessen var disponering av midler til strategiske tiltak som ble fordelt på dette møtet.

”Budsjett 2012 store nysatsinger utenfor rammen” som ble oversendt til departementet 1.12.2010 er også godt forankret både i høgskolestyret og på de ulike nivå i organisasjonen.

Høgskolestyret blir forelagt alle saker som medfører økonomiske konsekvenser. Unntaket er rene administrative omdisponeringer av midler internt ved høgskolen, samt mindre driftsmessige utfordringer.

Personalpolitiske virkemidler i forhold til kompetansenivå, arbeidsmiljø og kjønn

Høgskolen har utarbeidet en mal for bemanningsplaner ved de enkelte enhetene. Planen skal rulleres årlig og blir et viktig verktøy i den interne styringsdialogen. Planen har et treårig perspektiv for å sikre samsvar mellom planlagte aktiviteter og kompetansebehov. Det er i tillegg lagt opp til oppfølging av ansatte med en tidshorison på fem år. Fra 1.7.2010 er det innført justerte retningslinjer for bruk av arbeidsplaner ved HiÅ. Noe av hensikten med disse har vært å omdisponere ressurser for å frigjøre tid til styrking av forskning og faglig ledelse. Høgskolen har opprettet stilling som forskningssjef med tiltredelse 1.4.2011. Det er satset på utlysning av stipendiatstillinger i 2010, men det er fortsatt vanskelig å rekruttere innenfor det maritime fagfeltet.

HiÅ har videreført satsingen på helseforebyggende tiltak som trim for ansatte, tilrettelegging på arbeidsplassen, sosiale samlinger mv. Det er satset på mangfold ved å rette fokus mot utlandet ved tilsetning av vitenskapelig personale og ved å være bevisst i forhold til søkere med nedsatt funksjonsevne. Det har vært fokus på likelønn, men høgskolen møter stadig utfordringer ved at søkere til ledige stillinger har lønnskrav som ligger over gjeldende nivå ved HiÅ.

Oppfølging av gjeldende regelverk for anskaffelser og forvaltning av bidrags- og oppdragsfinansiert aktivitet

Høgskolen har fra og med 2009 implementert nytt regelverk for bidrags- og oppdragsfinansiert aktivitet (BOA) i henhold til F-20-07. Høgskolestyret vedtok i 2009 revidert innkjøpsreglement.

I tråd med fremdriften i UNINETT er bestillingsstøttesystem (BSS) og konkurransegjennomføringsverktøy (KGV) tatt i bruk i organisasjonen. Høgskolen har fokus på å følge KD sine krav og retningslinjer for å bedre kvaliteten i anskaffelse av varer og tjenester. Dette vil bidra til en bedre internkontroll, primært innenfor anskaffelser.

Høgskolen har i 2010 delvis innført verktøy som gir bedre støtte og kvalitet innen budsjettering og rapportering. Planene om å implementere Agresso Planlegger og Excelerator og hvordan de kan etterkomme høgskolens behov på de ulike organisatoriske nivå og som prosjektstøtte, er utsatt til våren 2011 på grunn av manglende kapasitet.

Oppfølging av internkontroll

Høgskolen har i 2010 økt ressursinnsatsen for å bedre de administrative støttefunksjonene. Dette vil få en positiv effekt allerede i 2011, men det vil fortsatt være et behov for ytterligere økt fokus på dette området.

Videre er det i gjennomført opplæring og tilrettelegging for bedre planlegging og oppfølging av bidrags- og oppdragsaktivitet på alle nivå i høgskolen i henhold til gjeldende regelverk. I denne sammenheng har tydeliggjøring av fullmakt, ansvar og plikter vært sentralt.

Reduksjon av midlertidige tilsetningsforhold

Andelen midlertidig tilsatte har økt fra 20 til 22 % det siste året. Dette skyldes først og fremst at det er tilsatt flere i eksternt finansierte prosjekter og i II-er stillinger for å styrke samarbeidet med næringslivet.

Risikovurdering sektormål 4 – Rapportering for 2010

Det er identifisert 5 kritiske suksessfaktorer (KSF) for å nå målene. Basert på kritiske suksessfaktorer er det identifisert 5 risiki med underpunkter (R). Nærmere omtale av disse i kapittel 3.1.4

Vurdering av risikoer og plan for tiltak 2010

Risiko nr	Beskrivelse av konsekvens	Kons.	Sanns.	Risiko	Tiltak
R 1.1	Manglende behovsdekning. Feil bruk av ressurser. HiÅs mulighet til måloppnåelse svekkes.	5	3	15	Følge utviklingen. Kartlegge og iverksette tiltak for å øke økonomisk handlefrihet på sikt Identifisere kostnadsdrivere og iverksette tiltak
R 1.2	Oppgaver blir ikke gjort. Unødig ressursbruk til avklaringer. Misnøye blant ansatte	3	3	9	Klargjøre roller, fullmakter og ansvar. Forbedre arbeidsflyt
R 2	Oppgaver blir ikke utført, eller blir utført med for dårlig kvalitet. Ressursbruken unødig høy.	3	4	12	Prioritere kompetansebygging. Være bevisste på muligheten til å kjøpe tjenester/kompetanse ved behov. Økt fokus på rekruttering
R 3	Får ikke utført nødvendige oppgaver. Manglende leveranser, eller dårlig kvalitet på det som leveres.	3	3	9	Løpende prioritering ved behov Øke administrativ kapasitet Sørge for optimal dimensjonering av fagmiljøer og administrasjon
R 4.1	<i>Regnskaps- og budsjett-system (Agresso)</i> Svikt vil føre til svakere økonomistyring, økt risiko for budsjettoverskridelser etc.	4	1	4	Ekstern leverandør (UNINETT) har avtalefestet oppetid og backup-rutiner. Gitt at dette holdes anses risikoen for lav.
R. 4.2	<i>Lønnsystem (SAP)</i> Svikt kan føre til feil eller manglende lønnsutbetalinger. Problemer for ansatte.	5	1	5	Ekstern leverandør (SSØ) har avtalefestet oppetid og backup-rutiner. Gitt at dette holdes anses risikoen lav og konsekvensene moderate.
R 4.3	<i>System og rutiner</i> Manglende eller ikke-optimale system og rutiner gir økt risiko for feil eller at oppgaver ikke utføres. Ineffektiv ressursbruk og system benyttes ikke fullt ut.	3	4	12	System og rutiner skal løpende implementeres og forbedres. Løpende fokus på å etablere og videreutvikle rutiner. Fortsatt sterkt fokus på BOA-rutiner Implementering av BSS og KGV i tråd med KDs retningslinjer. Bedre utnyttelsesgrad i system som er tilgjengelige.
R 5	De ulike deler av organisasjonen og de ansatte kan oppleve "uforklarlige" forskjeller i hvordan saker håndteres og følges opp. Uklare kjøreregler kan gi usikre forhold for de ansatte og bidra til misforståelser og misnøye.	4	3	12	Felles opplegg (rutiner, veiledere mv) Forberedelse, iverksetting og oppfølging av HS-saker. Vedtak i HS må følges opp lojalt og vi må unngå "omkamper". Etablering av møteplasser/aktive fora. Vurdere innføring av elektronisk personalthåndbok

Konsekvens (max 5) x Sannsynlighet (max 5) = Risiko

R 1.1 HiÅ har ikke nødvendig økonomisk frihet for å sikre en god og effektiv forvaltning av ressursene

Høgskolen har i 2009 og 2010 gjort tilgjengelig beslutningsunderlag for de ulike organisatoriske nivå og prosjektledere. Dette er gjort ved å utarbeide og standardisere rapporter der budsjett og regnskap er koblet opp mot hverandre. Rapporteringsrutiner med prognoser og tilbakemeldinger fra budsjettene og prosjektledere er innarbeidet.

Fra 2007 til 2008 var det en nedgang på 19,4 i antall studieekvivalenter. Dette medførte en redusert bevilgning fra 2009 til 2010. I samme periode økte aktiviteten ved høgskolen, og resultatet ble en meget stram økonomisk situasjon i 2010. Høgskolen har som følge av det måtte gjennomføre aktiviteter på et minimumsnivå, noe det er knyttet en viss risiko til.

Fra 2008 til 2009 så økte antall studieekvivalenter med 142,8. Dette medfører at høgskolen får etterfinansiert aktivitetsøkningen med nærmere 5,7 millioner kroner i 2011. Dette vil avhjelpe den løpende situasjonen noe, men etterslep som har oppstått innen investeringsbehov mv. vil fortsatt skape økonomiske utfordringer. Høgskolen ser fortsatt en viss risiko knyttet til dette risikoområdet.

Risikoen vurderes til fortsatt å være reell og videreføres derfor inn i plandelen for 2011.

R 1.2 Roller, fullmakter og ansvar internt i HiÅ er ikke klart definert

I 2010 er det arbeidet videre med rolleavklaring og arbeidsflyt. Høgskolen har hatt fokus på organisering av instituttene, og det er besluttet å opprette fagseksjonsledere ved to av instituttene. Som følge av dette er høgskolen nå inne i en prosess med å revidere / utarbeide stillings- og funksjonsbeskrivelse for dekan, fagseksjonsleder og studieprogramansvarlig.

Ved Institutt for teknologi- og nautikkfag, som er det største instituttet både innenfor ordinær drift og eksternfinansiert virksomhet, er det opprettet en rådgiverstilling innenfor økonomi. Dette vil styrke støtteapparatet rundt økonomi og bidrags- og oppdragsfinansiert aktivitet (BOA), samtidig som det vil frigjøre ressurser til personal og studieområdet. Høgskolen har i 2010 innført reviderte rutiner og retningslinjer for BOA, samt intern samhandling innenfor ordinært drift.

Disse tiltakene vil på sikt føre til at sannsynligheten for en hendelse oppstår blir redusert, men høgskolen vurderer dette området som så viktig at risikoområdet videreføres inn i plandelen for 2011.

R2 HiÅ har ikke tilstrekkelig kompetanse.

Høgskolen opplever fortsatt rekrutteringssituasjonen som utfordrende.

Dette gjelder i første rekke innenfor det maritime området. Rekrutteringen av instruktører til den maritime kursvirksomheten er bedret. Det har blant annet vært satset på rekruttering fra utlandet, men responsen har ikke stått i forhold til de ressursene som har vært benyttet. Dersom ikke rekrutteringssituasjonen bedres, er det fare for at faglig kvalitet midlertidig svekkes. Gradvis økning av antall ansatte med førstekompetanse har ført til redusert risiko i forhold til oppfyllelse av krav fra NOKUT.

Høgskolen har mottatt fem gaveprofessorat fra næringslivet. Så langt har det vist seg vanskelig å rekruttere til professoratene innenfor teknologifag, og det er pr 31.12.2010 kun tilsatt i to av disse.

Høgskolens vurdering er at denne risikoen ikke har endret seg vesentlig i 2010.

R3 HiÅ har ikke tilstrekkelig kapasitet

Situasjonen i 2010 er langt på vei den samme som i 2009. Oppgaver som er lovpålagt, samt eksterne leveranser blir levert innen gitte frister og til tilfredsstillende kvalitet. Høgskolen er her sårbar med hensyn til sykefravær. Det er fortsatt for liten kapasitet til å fokusere på utvikling og tilrettelegging for å kunne løse oppgavene på en bedre måte.

Høgskolen har økt kapasiteten noe innen studieadministrasjon, arkiv og støtteapparatet mot ITN (se R2).

Innen de administrative funksjonene er det fokusert på risikoreducerende tiltak ved å redusere sårbarhet ved blant annet fravær i kritiske funksjoner. Dette er ressurskrevende for en mindre organisasjon. Opplevelsen er at styrkingstiltakene ikke veier opp for aktivitetsøkningen.

Høgskolen har i 2010 revidert arbeidsplansystemet. Vi forventer at dette på sikt vil frigjøre ressurser for å styrke forskning og utvikling, samt fagadministrativ ledelse.

Høgskolens vurdering er at denne risikoen ikke har endret seg vesentlig i 2010.

R4 Systemer og rutiner fungerer ikke slik at tjenester kan leveres/oppgaver utføres med god kvalitet til rett tid.

R4.1 Regnskaps- og budsjettssystem:

Konsekvensen som følge av nedetid av systemet er vurdert som meget stor (4). Systemet har vist seg å være stabilt, UNINETT har garanti på nedetid. Som følge av det vurderes sannsynligheten for at hendelsen inntreffer som så liten (1) at høgskolen ikke lenger vurderer dette til å være et fokusområde i risikovurderingen.

R4.2 Lønnsystem (SAP).

Konsekvensen som følge av nedetid av systemet er vurdert som meget stor (5). Systemet virker stabilt innenfor det mest kritiske området – lønnsutbetaling. Som følge av det vurderes sannsynligheten for at hendelsen inntreffer som så liten (1) at høgskolen ikke lenger vurderer dette til å være et fokusområde i risikovurderingen.

R 4.3 System og rutiner

Høgskolen har i 2010 hatt en totalgjennomgang av BOA og eksterntfinansiert kursvirksomhet og implementert dette i organisasjonen. Samhandling på tvers av organisasjonen er forankret i organisasjonen, men det er fortsatt utfordringer knyttet til dette området.

Vi har hatt et generelt fokus på forbedring av arbeidsflyt i organisasjonen.

Bestillingsstøttesystemet (BSS) skal i 2011 erstattes av et bestillings og fakturahåndteringssystem (BFS) og det vil naturlig nok være knyttet en viss risiko til dette. Innføring av konkurransegjennomføringsverktøy KGV er blitt gjennomført i tråd med den fremdrift som det er lagt opp til gjennom Uninett. Imidlertid har dette foreløpig gitt liten eller ingen effekt for høgskolen.

Høgskolens ansatte har en opplevelse av systemtrettehet. En av årsakene til dette er at det er innført en rekke systemer over en forholdsvis kort periode. Flere av fellessystemene i sektoren har en høy brukerterskel. I flere tilfeller ser de ansatte ikke gevinsten i å bruke systemene. Høgskolen bruker uforholdsmessig mye ressurser til brukerstøtte.

Innføring av system handler om fokus på personal, system og organisasjon. Utfordringene på personaldelen bør ikke undervurderes og i mange tilfeller er det behov for en holdningsendring, noe som kan ta flere år å innarbeide.

Høgskolen startet høsten 2009 med månedlig økonomiforum, dette er videreført i 2010. I tillegg er det nå egne fora innefor områdene personaladministrasjon, arkiv og studieadministrasjon.

R5 Svikt i kommunikasjon, misforståelser og manglende oppfølging av vedtak, beslutninger og anbefalinger i organisasjonen.

Det er arbeidet med klargjøring av rutiner, arbeidsflyt og reglementer i 2010 Høgskolen har bestilt elektronisk personal- og ledeshåndbok (HR-portal), noe som på sikt vil føre til at regelverk og felles, interne rutiner blir bedre synliggjort enn i dag. Etablering av møteplasser har også bidratt til bedret kommunikasjon og økt løsningsorientering på tvers av organisasjonen. HiÅ sitt kvalitetssystem er under revidering, og her legges det vekt på større klarhet når det gjelder roller, ansvar og myndighet. Totalt sett gir dette et grunnlag for redusert risiko på sikt.

2.4.1 Større investeringsprosjekter

Behov for nybygg

Studenttallet ved Høgskolen i Ålesund har økt med mer enn 50 % siden det nye høgskolebygget ble åpnet i 1999. Det er nå nødvendig med tilleggsarealer/nybygg for å imøtekomme økt studenttall og behovet for flere kontorplasser for ansatte.

I samarbeid med Statsbygg gjennomfører nå Høgskolen en behovs- og mulighetsanalyse for arealdisponering og nybygg. Dette er organisert som et prosjekt (Campusutvikling) i nært samarbeid med blant annet kommuner, fylkeskommune og næringsliv. Innstillingen skal være ferdig i april 2011.

Som følge av denne analysen, ønsker høgskolen å vurdere behov for lokaliteter i tillegg til de som høgskolen disponerer i dag. Dette kan være en konkret vurdering av opsjonen til å overta bygget Ålesund Kunnskapspark, som holder til vegg i vegg med høgskolebygget eller et nybygg.

Høgskolen vil orientere departementet om resultatet av prosjektets innstilling.

Laboratoriebygget til ingeniørutdanningen

Statsbygg har igangsatt rehabilitering av laboratoriebygget.

Romprogrammet til det nye høgskolebygget fra 1999 var opprinnelig på 9.834 kvm. Av økonomiske grunner ble rammen redusert til 7.883kvm A-areal, og med tillegg til B og C-areal kom opp i 14.188 kvm. Det var en forutsetning at eksisterende laboratoriebygg på Fogdegården skulle benyttes i fremtiden. Bygget inneholder laboratorier for ingeniørutdanningen innen Bygg, Data, Elektro og Produktutvikling og design (maskin). Det ble i brev av 20.2.1998 til Kirke-, utdannings- og forskningsdepartementet oversendt en søknad om inventar og utstyr der også utrustning av laboratoriet på Fogdegården var med. Det ble bevilget penger til utstyr og inventar til nybygget, men ikke til eksisterende laboratoriebygg.

Det var forventning og løfter om at rehabiliteringen av laboratoriebygget skulle starte umiddelbart etter innflytting i nybygget. Rehabiliteringen har vært delvis utredet og planlagt i flere omganger, sist med Statsbygg sin bestilling av rapport fra arkitektene Slyngstad og Aamlid høsten 2004.

Husleieavtalen med Statsbygg gikk ut 31.12.2009. Vi har inngått avtale med privat huseier om å benytte midlertidige lokaler i rehabiliteringsperioden. Intensjonen med igangsatt rehabilitering av laboratoriebygget er å inngå ny leieavtale med Statsbygg. Til rehabiliteringen benyttes vedlikeholdsmidler. Tilleggsarbeider vil medføre en forhøyet leiepris. Så langt er ikke høgskolen blitt forelagt prisoverslag eller utkast til ny leieavtale. Kostnader og søknad om husleiekompensasjon vil bli forelagt Kunnskapsdepartementet når de blir kjent. Dersom Statsbygg ikke kan tilby konkurransedyktige lokaler til riktig pris, vil Høgskolen i Ålesund vurdere andre alternativer enn å inngå ny avtale med Statsbygg. Etter foreløpige planer skal bygget stå ferdig rehabilitert i slutten av 2011.

Det vises til høgskolens brev av 30.11.2010 vedrørende "Budsjett 2012 – Store nysatsinger utenfor rammen" samt til møte med KD den 24.11.2009, der vi orienterte både om behovet for nybygg og om rehabilitering av laboratoriebygget.

Etter rehabilitering er det et stort behov for investeringsmidler til inventar og utstyr. Det meste av inventaret er fra slutten av 1960-tallet, og mye av laboratorieutstyret fra 60- og 70- tallet. Dette går frem av høgskolens innmeldte budsjettforslag for 2012, der behovet for inventar og utstyr er budsjettert som følger (i millioner kroner):

Beskrivelse	Millioner Kroner
Bygglaboratoriet	4,4
Datalaboratoriet	3,2
Elektro	6,9
Produktutvikling og design	5,8
Datanett og infrastruktur	1,5
Sum	21,8

Hovedtyngden av behovet for utstyr vil sannsynligvis komme i 2012, men dette er avhengig av Statsbygg sin fremdrift og ferdigstillelse av rehabiliteringen.

2.4.2 Rapportering om forvaltning av fullmakter

I tildelingsbrevet for 2010 gir Kunnskapsdepartementet Høgskolen i Ålesund ulike budsjettmessige og administrative fullmakter slik som vedtak om nettobudsjettering, fullmakt til å opprette og eie aksjer i selskaper, fullmakt til å forvalte statens eierinteresser mv., jf. tildelingsbrevet s. 15-17. Høgskolen i Ålesund har forvaltet disse fullmaktene i henhold til lover og regelverk.

Høgskolen i Ålesund har i dag eierinteresser i fire aksjeselskaper:

Møreforskning AS ble etablert i 2008. Høgskolene i Møre og Romsdal eier 18 % hver av aksjene (til sammen 54 %), Møre og Romsdal fylke eier 36 %, mens stiftelsen Møreforskning eier 10 %. Gjennom eierskapet vil høgskolen søke å utvikle tett samarbeid mellom fagmiljøene i Møreforskning og høgskolen, for å skape mer robuste miljøer og styrke forskningen på Nordvestlandet.

Offshore Simulator Centre AS ble dannet i 2004 av Høgskolen i Ålesund (25 %), MARINTEK (25 %), Rolls Royce Marine (25 %) og Farstad Shipping (25 %). Selskapet har hatt sterk aktivitetsvekst og en sunn økonomi. Selskapet er et viktig redskap for utviklingen av simulatoraktivitet knyttet til Høgskolen i Ålesund, og en viktig aktør i samspillet mellom næringslivet og høgskolen. Høgskolen har styreleder i selskapet.

I tillegg er høgskolen inne på eiersiden i MMU Internasjonalt Maritimt Utdanningssenter AS (33,3 %) og Høgskolesenteret i Kristiansund AS (10 %).

Høgskolen forvalter tildelte fullmakter som angitt i tildelingsbrevet for 2010. Styret har videre tatt initiativ til å utarbeide en egen strategi for eierskap, samt retningslinjer for forvaltning av eierskap i selskaper. Dette arbeidet er påbegynt i 2010.

2.5 ANDRE FORHOLD

2.5.1 Samarbeid, arbeidsdeling og faglig konsentrasjon (SAK)

Høgskolen i Ålesund har i flere år samarbeidet med andre institusjoner innen norsk UH-sektor for bedre å kunne bidra til å nå sektormålene. Dette skjer ved samarbeid med en eller flere enkeltinstitusjoner og ved å delta i nettverk.

Mørealliansen

Høgskolene i Møre og Romsdal (M&R) har gått sammen i et prosjekt kalt Mørealliansen for å utrede et tettere samarbeid. Høgskolene er små til mellomstore institusjoner som har til sammen over 6000

studenter og 600 tilsatte og en faglig arbeidsdeling med lite faglig overlappning. Bakgrunnen for prosjektet er at institusjonene har flere felles utfordringer knyttet bl.a. til rekruttering av ansatte og studenter, som må håndteres annerledes enn for de store institusjonene i storbyene. Videre vurderer høgskolene at både næringslivets og offentlig sektors utfordringer innen forskning, utvikling og utdanning er annerledes på Nordvestlandet enn i de store sentrene. Høgskolene i M&R må i større grad rekruttere og utdanne eget fagpersonell bl.a. gjennom FoU-aktivitet i tett samarbeid med næringsliv og samfunnsliv.

Gjennom Mørealliansen ønsker høgskolene i fylket å videreutvikle samarbeidet i regionen, samt med universiteter, høgskoler og andre institusjoner i inn- og utland med målsetning om å fremme høg og relevant kvalitet i utdanning, forskning og utvikling i og for Nordvestlandet. Et forprosjekt er gjennomført for å klarlegge alternativer knyttet til satsingsområder (konsentrasjon), samarbeid, arbeidsdeling, organisering m.m. som kan styrke forskning, utvikling, kompetanseheving og forskningsbasert undervisning på Nordvestlandet.

Forprosjektet har som hovedmålsetning å etablere et felles beslutningsgrunnlag vedrørende framtidig samarbeid mellom de tre høgskolene i M&R, samt vurdere vesentlige suksesskriterier inkludert finansierings- og rekrutteringsbehov og relasjoner til andre institusjoner, samfunn og næringsliv.

Delmål:

1. utrede og videreutvikle de **faglige visjonene** for et sterkere samarbeid mellom høgskolene i M&R med spesielt fokus på:
  - a. Utvikling av nye felles forsknings- og utviklingsprosjekter og undervisningssamarbeid
  - b. Fremme forslag til nye doktorgradsprogrammer
2. gjennomføre et felles program, Forskningsledelse Nordvest del 2 (FNV2), for vitenskapelig personell for å skape en **felles faglig ledelseskultur** i og mellom institusjonene og bygge nettverk mellom nøkkelpersoner
3. skape regional mobilisering og finne fram til gode modeller for utvidet **samarbeid med samfunn, nærings- og arbeidsliv**.

Det er gjennomført en forskningslederskole med formål å utdanne personer og utvikle organisasjoner som kan arbeide systematisk med å skape gode forskningsmiljøer. Deltakerne utdannes i strategisk forskningsledelse og faglig ledelse. Programmet, som kalles "Forskningsledelse Nordvest" (forkortet FHV), er utviklet og driftet av Copenhagen Business School med lokal hjelp fra Møreforskning i tilrettelegging og gjennomføring. I 2010 er det gjennomført et program med tre separate to-dagerssamlinger for hver av høgskolene med ca 20 deltakere fra Høgskolen i Ålesund. Møreforskning deltok avdelingsvis sammen med hver høgskole.

Det er holdt en toppledersamling for rektorer og direktører for de tre høgskolene og Møreforskning, og en fellessamling for alle deltakerne fra alle fire institusjonene. I fellessamlingen utarbeidet grupper sammensatt på tvers av institusjonene forslag til felles samarbeidsprosjekt. Et utvalg av disse vil bli søkt videreført.

Det er gjennomført et forprosjekt som på bakgrunn av kartlegging i fagmiljøene og utredning kommer med forslag til

- områder for faglig samarbeid for å utvikle fagmiljø for utdanning og forskning av universitetskvalitet
- mulige modeller for organisering av videreføring av Mørealliansen.

Midtnorsk Nettverk (MNN)

Midtnorsk Nettverk (MNN) ble etablert i 2000, og består av Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet (NTNU), Høgskolen i Nord-Trøndelag (HiNT) og Høgskolen i Sør-Trøndelag (HiST), Høgskolen i Molde (HSM), Høgskolen i Ålesund (HIA), Høgskolen i Volda (HVO) og Dronning

Mauds Minne Høgskole for førskolelærerutdanning (DMMH). MNN er et organ for faglig, utdanningspolitisk og administrativ samordning og samarbeid.

Partene i nettverket har, sammen og hver for seg, som sin tydelige ambisjon kontinuerlig å utvikle faglige robuste miljøer for å gi utdanning og FoU på høgt nasjonalt og internasjonalt nivå. Det betyr at den enkelte institusjon vil samarbeide med relevante partnere i Norge og utlandet. Samtidig er partene enige om at de har et særlig felles ansvar for å bidra til regional utvikling i Midt-Norge og er av den grunn naturlige samarbeidspartnere på konkrete utdannings- og forskningsområder. Innenfor rammen av Midtnorsk Nettverk vil partene fortsette arbeidet med å identifisere områder egnet for utvikling av konkret faglig samarbeid, arbeidsdeling og konsentrasjon. Nettverket har i første omgang *forpliktet seg* innenfor lærerutdanning og helse- og sosialfaglig samarbeid, både når det gjelder FoU og undervisning

Nettverk for Helse- og sosialfag (MNHS)

Arbeidsutvalget for samarbeid om helse- og sosialfagene (MNHS) har i 2010 fortsatt arbeidet med samarbeid om forskning og utdanning. Det er utviklet et mandat for arbeidet. De tildelte SAK-midlene gjennom MNN på 1,0 mill. kroner er benyttet til koordinering av *nettverket* og til forprosjektmidler til forskning. MNHS er forøvrig drevet og finansiert av institusjonene i nettverket.

Utdanning

Arbeidsutvalget har gjennomført kartlegging av type bachelor- videreutdanninger og mastergrader, med antall tilsatte og kompetanseprofil for fagmiljøene.

FoU

Arbeidsutvalget tildelte på bakgrunn av utlysning, forprosjektmidler kr. 100 00 til hver av fire samarbeidende forskningsprosjekt i nettverket. Hensikten var å utvikle søknader til Regionale forskningsfond. Tre søknader er sendt inn, mens den fjerde planlegges sendt inn ved neste utlysning.

På oppfordring fra VRI-Trøndelag og VRI-Møre og Romsdal ble det utviklet et VRI-prosjekt som omhandler innovasjon i psykisk helsearbeid, i samarbeid mellom forskere ved tre høgskoler i Midt-Norge og seks kommuner. Prosjektet er godkjent av VRI-styrene, men er ennå ikke tidelt midler på grunn av manglende finansiering. Søknad om midler er sendt Helse Midt-Norge.

Vestnorsk Nettverk

Nettverket består av består av Universitetet i Stavanger (UiS), Høgskolen Stord Haugesund (HSH), Universitetet i Bergen (UiB), Høgskolen i Bergen (HiB), Høgskulen i Sogn og Fjordane (HSF), Høgskulen i Volda (HVO), Høgskolen i Ålesund og Høgskolen i Molde (HSM). Vestnorsk nettverk er et organ for faglig, utdanningspolitisk og administrativ samordning og samarbeid. Det har fått redusert betydning etter oppretting av UH-Nett Vest. Høgskolen i Ålesund er med på to tiltak.

- Forskerutdanningen i Vestnorsk Nettverk (VNN-FU) er et fellestiltak driftet av UiB. Det er åpent for alle i Vestnorsk nettverk også etter at UH-nett Vest ble etablert. (sektormål 2)
- Teknovest er et samarbeid om markedsføring av høyere teknologiutdanninger og maritime utdanninger ved UiS, HSH, UiB, HiB, HSF, HiÅ og Sjøkrigsskolen.

2.5.2 Samfunnssikkerhet og beredskap

Målet for beredskapsplanen til Høgskolen i Ålesund er at alle tilsatte skal være mest mulig forberedt til å møte kriser blant studenter og ansatte. Planen skal sørge for best mulig oppfølging internt ved kriser/hendelser. God oppfølging i tidlig fase kan ofte forebygge at nye kriser oppstår.

Alle ansatte skal være informert om planen slik at konkrete retningslinjer kan følges når en krisesituasjon oppstår. Ansatte og studenter er likestilte i planen. Beredskapsplanen viser ansvarsfordelingen for å unngå at flere personer tar ansvar for de samme oppgavene, og for å sikre at

de rette personene får de rette oppgavene. De konkrete tiltak som skal settes inn, vil være situasjonsavhengige.

Beredskapsplanen har vært aktivt brukt i 2010. Beredskapsteamet har vært sammenkalt ved hendelser. Høgskolen har imidlertid ikke hatt spesielle krisesituasjoner i 2010. Beredskapsplanen blir regelmessig vurdert i forhold til behov for endringer, og justert som følge av dette.

2.5.3 Forvaltning av bygg og eiendommer

Oversikt over gulvareal og utgifter til husleie m.m. i 2010 for høgskolen.

Navn på bygg/eiendom	Antall brutto kvm.	Herav i bruk 31.12.2010	Når avtalen opphører	Leiebeløp 2010	Plantall 2011
Fogd Greves vei 9 – Fogdegården	2 398	2 398	31.12.2025	3 211	3 275
Fogd Greves vei 9 – Laboratoriebygg	3 602		31.12.2009	0	0
Larsgårdsveien 2	14 188	14 188	31.12.2019	20 206	20 494
Sum arealer der det betales leie til Statsbygg	20 188	16 586		23 417	23 769
Gangstøvika - ASK Safety	1 240		01.07.2011	681	0
Ålesund Kunnskapspark - Offshore Simulator Centre AS	318	318	31.12.2011	354	433
Nørve Videregående - Orion Eiendom AS	2 700	2 700	31.12.2011	1316	1790
Høgskulen i Volda - 2 kontor				60	62
Sum arealer der det betales leie til andre	4 258	3 018		2 411	2 285
Totalsummer for brutto kvm. og leiebeløp	24 446	19 604		25 828	26 054

Høgskolen er inne i en kritisk fase i forhold til bygningsmassen som står til disposisjon. Det er kritisk mangel på undervisnings-, laboratorie- og kontorlokaler.

Høgskolen har ikke inngått ny leiekontrakt med Statsbygg på Laboratoriebygget i påvente av avklaringer om rehabiliteringen og tilbud på ny kontrakt.

Høgskolen har inngått en kortsiktig kontrakt på et erstatningsbygg, tidligere Nørve videregående skole. Dette bygget har sine klare svakheter og høgskolen håper at dette alternativet begrenser seg til ut 2011. Dersom Statsbygg ikke blir ferdig med rehabiliteringen av Laboratoriebygget som skissert i slutten av 2011, så har høgskolen opsjon på forlengelse av leieforholdet på tidligere Nørve videregående skole.

I 2010 avvirket høgskolen sitt leieforhold i Gangstøvika da lokalitetene ikke lenger tilfredsstilte høgskolens behov. Som erstatning er det inngått en samarbeidsavtale med et lokalt oppdrettsanlegg. I tillegg vil høgskolen inngå et nærmere samarbeid med Atlanterhavsparken (Ålesund akvarium).

Høgskolen viser i tillegg til det pågående prosjektet for i samarbeid med Statsbygg å gjennomføre en behovs- og mulighetsanalyse for arealdisponering og nybygg (Campusutvikling). Dette er organisert som et prosjekt i nært samarbeid med blant annet kommuner, fylkeskommune og næringsliv. Innstillingen skal være klar i april 2011 og vil bli kommunisert til KD.

2.5.4 IKT

FEIDE brukes som felles løsning for elektronisk innlogging (eID) på de systemer der dette er mulig, for eksempel økonomisystem, fakturahåndteringssystem og saksbehandlings- og arkivsystem. SSØ kobles opp andre kvartal 2011. Totalt abonneres det på 22 FEIDE-tjenster for ansatte og studenter.

Høgskolen i Ålesund er kjent med de opptrukne prinsippene for samordning og styring av IKT-relaterte investeringer i staten og legger disse til grunn der det er praktisk mulig og der høgskolen selv kan påvirke.

Det er lagt til rette for bruk av åpne dokumentstandarder.

Høgskolen har ingen egne tjenester tilgjengelig for allmennheten hvor eID er nødvendig.

2.5.5 Brukerundersøkelser

Høgskolen i Ålesund gjennomfører årlig en undersøkelse ved semesterstart som gir nyttig kunnskap om både høgskolens rekruttering og studentenes møte med høgskolen. Resultatene fra undersøkelsen i september 2010 avviker ikke fra tidligere års undersøkelser. Blant annet viser undersøkelsen at 53,8 % av respondentene ble svært godt mottatt under oppstarten av studieåret, mens 35,5 % oppga å bli nokså godt tatt imot under oppstarten. Hele 73,2 % oppga at det var svært viktig at ”studiet utdanner meg til et yrke som virker spennende og utfordrende”. Den viktigste informasjonskanalen i studentrekruttering er høgskolens webside.

Høgskolen har i siste halvår av 2010 gjennomført en undersøkelse av studenttilfredshet og en kandidatundersøkelse. Rapporter fra disse undersøkelsene blir ferdigstilt i løpet av første kvartal 2011.

3 PLANER FOR 2011

Dette kapittelet viser hvilke overordnede resultatmål Høgskolen i Ålesund har satt for 2011 basert på Kunnskapsdepartementets styringsparametere og høgskolens egne resultatmål.

3.1 PLAN FOR VIRKSOMHETEN 2011

3.1.1 Utdanning

SEKTORMÅL 1: *Universiteter og høyskoler skal tilby utdanning av høy internasjonal kvalitet som er basert på det fremste innenfor forskning, faglig og kunstnerisk utviklingsarbeid og erfaringskunnskap*

Virksomhetsmål 1.1 (KD): Høgskolen i Ålesund skal utdanne kandidater med høy kompetanse med relevans for samfunnets behov

Styringsparameter		Resultat			Resultatmål	Ambisjonsnivå
		2008	2009	2010	2011	2012
KD	Antall kvalifiserte førstevalgsøkere per studieplass ¹	1,18	1,17	1,19	1,20	1,22
HiÅ	Totalt antall uteksaminerte kandidater (gradsstudier)	281	266	284	310	320
HiÅ	Antall studenter som har fullført studieprogram (BFV)	604	521	634	600	650
HiÅ	Antall studenter som har fullført studieprogram (EFV)	300	178	83	160	100

¹Her regnes totalt antall studieplasser som lyses ut, jf. tabell 1.3 i "tabellvedlegget"

Institusjonens oppfølging av tildelte studieplasser

I statsbudsjettet for 2011 fikk høgskolen tildelt 15 nye studieplasser. De nye studieplassene blir allokert til høgskolens to mastergradsstudier, hvor den ene graden – mastergradsstudium i ingeniørfag, Skipsdesign – hadde første opptak i høsten 2010.

Høgskolen har utfordringer knyttet til opprettelsen av nye de nye studieplassene i 2011 i forhold til infrastruktur for de teknologiske utdanningene. Det er behov for en omfattende oppgradering av inventar og utstyr i tilknytning til den pågående rehabiliteringen av høgskolens laboratoriebygg. Det er i detalj redegjort for dette i høgskolens budsjettforslag for 2012, og samlet har dette en kostnadsramme på inntil 21,8 mill kroner. Det har også vært utfordringer med å fremskaffe til et tilstrekkelig antall praksisplasser tilknyttet sykepleierutdanningen, men dette vurderes som mindre kritisk enn det var for

ett år siden. Videre gjør høghskolen oppmerksom på at det generelt sett er svært stor mangel på undervisningsarealer grunnet høghskolens vekst de siste ti årene. Det er derfor svært viktig at en videreføring og oppfølging av Campus prosjektet i regi av Statsbygg gis høy prioritet i årene fremover.

Institusjonens strategi for utvikling av fagporteføljen og faglig profil

Høghskolen i Ålesunds strategiplan 2010-2011 varsler en strategisk gjennomgang av hele studieporteføljen innen utgangen av 2011. En slik gjennomgang inkluderer vurderinger vedrørende bredde versus dybde, prioriteringer på nivå og hensynet til små og utsatte fag. Dette er komponenter som er sentrale i forhold til høghskolens neste strategiplan, som vil bli utarbeidet i 2011.

Fra 01.08.2011 av går høghskolen over fra instituttorganisering til organisering i avdelinger. Det blir ikke endringer i den overordnede strukturen, sammenlignet med dagens instituttstruktur, og dekan blir tilsatt på åremål. Det blir innført fagseksjoner ved flere av avdelingene, som vil bli ledet av tilsatt fagseksjonsleder på åremål. Målet med organisasjonsendringen er å styrke faglig ledelse.

Det vil bli arbeidet med etableringen av flere fagråd i 2011. Under planlegging er fagråd for AIO (videreutdanningene i anesthesi-, intensiv- og operasjonssykepleie) og for sykepleierutdanningen.

Høghskolen har en rekrutteringsutfordring til marine og biologiske fag. Dette er del av en nasjonal utfordring, men likevel vil gjennomgangen av porteføljen ha spesiell fokus på disse fagene. Det vil bli vurdert hvorvidt det skal etableres et studium innenfor fagområdet med generell studiekompetanse som opptakskrav.

Høghskolen i Ålesund vil søke NOKUT om akkreditering av nye mastergradsstudier i 2011, bl.a. innenfor helsefag.

Rapporter fra kandidatundersøkelsen og studenttilfredshetsundersøkelsen i 2010 blir klare i 2011. Det forventes at disse rapportene vil skaffe frem verdifull informasjon om studietilbudenes relevans.

Virksomhetsmål 1.2 (KD): Høgskolen i Ålesund skal tilby et godt læringsmiljø med undervisnings- og vurderingsformer som sikrer faglig innhold, læringsutbytte og god gjennomstrømning

Styringsparameter		Resultat			Resultatmål	Ambisjonsnivå
		2008	2009	2010	2011	2012
KD	Antall nye studiepoeng per egenfinansiert heltidsekvivalent per år	43,6	41,7	48,1	46	47
KD	Antall studenter per undervisnings- forsknings- og formidlingsstilling (jf også virksomhetsmål 4.1)	16,2	18,5	19,3	18,5	18,5
KD	Gjennomføring i henhold til avtalte utdanningsplaner i %	83,2	82,5	82,1	86	86
HiÅ	Andel kandidater uteksaminert på normert tid i %	52	53	48	58	65
HiÅ	Andel studenter som har fullført studieprogram på normert tid (BFV) i %	65	56	61	72	68
HiÅ	Andel studenter som har fullført studieprogram på normert tid (EFV) i %	90	91	93	90	92
HiÅ	Andel hovedprosjekt/ bachelorgradsoppgaver i samarbeid med næringslivet i regionen	94*				
	- Ingeniør		82,5	95	90	95
	- Nautikk		60	95	85	95
	- Marin bio & foredl		100	100	75	100
	- Bioingeniør i %		100	100	75	90

*Ingeniør- og maritim utdanning

Tilrettelegging for studenter med nedsatt funksjonsevne

En større revidering av handlingsplanen for studenter med nedsatt funksjonsevne blir sluttført i 2011. I forbindelse den pågående rehabiliteringen av laboratoriebygg står universell utforming sentralt.

Arbeidet med å identifisere fysiske hindringer for studenter med funksjonshemming fortsetter. Utbedringer skjer i samarbeid med Statsbygg som huseier, og det er blant annet identifisert et behov for å montere flere automatiske døråpnere. Det er også i 2011 sentralt å komme i kontakt med nye søkere som har behov for spesiell tilrettelegging så tidlig som mulig, slik at høgskolen på en optimal måte kan legge til rette for denne gruppen av studenter før semesterstart.

Arbeidet med læringsmiljø, herunder samarbeidet med læringsmiljøutvalget og styret, og hvordan dette bygger opp under sektormålet

Læringsmiljøutvalget, som ved inngangen til 2011 har en studentrepresentant som leder, har gode forutsetninger for å bli et enda viktigere utvalg i 2011 enn det har vært de siste par årene. Studentenes involvering i utvalget er et suksesskriterium, og denne premissen synes nå å være på plass. Det ble reist flere sentrale saker fra studentene i siste kvartal i 2010, som det blir jobbet videre med i 2011. En av sakene som vil ha høy prioritet i 2011 er kvaliteten ved erstatningslokalet til laboratoriebygget, som mange brukere opplever som problematisk fra et læringsmiljøperspektiv.

I tillegg til LMU vil samarbeidsforumet mellom studentorganisasjonene, samskipnaden og høgskolen, som går under navnet "Samarbeidsmøtet", fortsatt være et sentralt møtepunkt som bidrar positivt for å ivareta og sikre læringsmiljøet.

Virksomhetsmål 1.3 (KD): Høgskolen i Ålesund skal ha et utstrakt internasjonalt utdannings samarbeid av høy kvalitet, som bidrar til økt utdanningskvalitet

Styringsparameter		Resultat			Resultatmål	Ambisjonsnivå
		2008	2009	2010	2011	2012
KD	Antall utvekslingsstudenter (ut/innreisende)	66	29	61	55	65
KD	Antall fremmedspråklige utdanningstilbud	0	1	2	2	3
KD	Antall studietilbud i samarbeid med utenlandske institusjoner (Fellesgrader)	0	0	0	0	0
HiÅ	Antall studenter (utenom utveksling) rekruttert fra andre land	62	90	80	100	120

Internasjonalisering og hvordan dette bidrar til utviklingen av den faglige virksomheten og kvalitet i utdanningen

Arbeidet med utarbeidelse av en strategi for arbeidet med internasjonalisering i 2011 vil ta utgangspunkt i høgskolens strategiplan 2010-2011. Den nye internasjonale strategien vil ha koblinger mot regionale næringsklyngers internasjonale orientering, og ta sikte på å følge og bygge opp under denne. Stortingsmelding 14 (2008-2009) Internasjonalisering av utdanning legges også til grunn.

Internasjonal aktivitet, både blant studenter og ansatte, har stor verdi. Deltakelse fra utenlandske studenter i undervisningen beriker miljøet og bidrar til økt kulturell forståelse. Utenlandske studenter på campus gir studenter som ikke reiser ut, mulighet for å få innsyn i andre kulturer og synspunkter (Internationalisation at Home). Det forventes å gi positiv effekt i 2011 at de fleste bachelorgradsstudier nå har utviklet et semester på engelsk (30 studiepoeng). Tilsvarende ser vi at studenter som har gjennomført utvekslingsopphold i utlandet kommer tilbake med en utvidet personlig og faglig ballast. Disse studentene øker motivasjonen og interessen fra andre studenter for å gjennomføre utvekslingsopphold i utlandet.

Samskipnadens begrensede kapasitet på studentboliger var en praktisk hindring for en større økning i antallet utenlandske utvekslingsstudenter våren 2011. Det forventes at denne situasjonen blir bedret i høstsemesteret 2011 når nye studentboliger er ferdigstilte. Blir nye studentboligene forsinket, vil dette medføre problemer med å ta imot det forventede antall utvekslingsstudenter i høstsemesteret.

Når det gjelder utveksling av faglig og administrativt ansatte, ser vi stor nytte i at våre ansatte får treffe kolleger fra andre institusjoner og dermed økt utveksling av fagkunnskap. Dette kan gi grunnlag for et godt fungerende samarbeid med resultat i bedre faglig kvalitet ved utveksling av studenter. God og gjensidig kunnskap om våre partnerinstitusjoners faglige styrker, muliggjør utvikling av fellesprosjekter. Det kan i sin tur føre til heving av egen institusjons fagnivå, og bidra til felles formidling. Høgskolen opplever en større interesse blant tilsatte for å gjennomføre utveksling enn tidligere. Det er forhåpninger til at det resulterer i en økning i antallet tilsatte som reiser på utveksling

Virksomhetsmål 1.4 (HiÅ): Høgskolen i Ålesund skal være ledende maritim utdanningsinstitusjon i Norge

Styringsparameter		Resultat			Resultatmål	Ambisjonsnivå
		2008	2009	2010	2011	2012
HiÅ	Antall kandidater på maritim utdanning	42*	15	18	25	25
HiÅ	Antall kursstudenter maritime kurs	776	737	1003	650**	950
HiÅ	Antall spesialtilbud i simulator i ordinære maritime studieprogram	4	5	5	5	5

*Omfatter også to studieprogram i Tanzania, NORAD-finansiering

**Behovet i markedet for et av de maritime kursene som tilbys forventes redusert 2011.

Internt system for kvalitetssikring og hvordan dette blir brukt strategisk og videreutviklet

Kvalitetsrapporten 2009-2010 ble behandlet i høgskolestyret i 14.2.2011, og høgskolestyret vedtok flere tiltak for å sikre utdanningskvaliteten.

Høgskolen vil i løpet av 2011 gjøre en vurdering av om funksjonaliteten på våre hjemmesider, der studenter og ansatte kan gi tilbakemelding om ting som er bra eller ting som bør endres, uønskede hendelser, brudd på prosedyrer og rutiner m.v., fungerer etter intensjonen.

Videre vil den delen av kvalitetsutviklingssystemet som omhandler forskning og formidling, innovasjon og nyskaping, samt ekstern virksomhet, få mer substans.

Høgskolen i Ålesund implementerte læringsutbytte i alle studieplaner/fagplaner og fagbeskrivelser allerede fra og med kull 2009. Dette er også sentralt når alle ingeniørutdanningene skal revideres i tråd med ny rammeplan, et arbeid som i stor grad vil finne sted i 2011.

NOKUT gjennomfører i 2011 en evaluering av høgskolens kvalitetsutviklingssystem. Komiteen meddelte høgskolen ved oppsummeringen av institusjonsbesøket i februar 2011 at høgskolens system tilfredstilte NOKUTs krav. Av punkter som høgskolen vil bli anbefalt å jobbe videre med er å gjennomgå totaliteten av dagens evalueringsstruktur i forhold til både ressursinnsats og å redusere frafall, samt å tydeliggjøre høgskolens forhold til samfunnet i kvalitetsutviklingssystemet. NOKUTs anbefalinger vil bli fulgt opp.

Oppfølging av NOKUTs avsluttede evalueringer, revideringer og akkrediteringer

Høgskolen i Ålesunds sykepleierutdanning har vært gjenstand for en revidering av akkreditering, og resultatene fra denne revideringen blir fortsatt tillagt vekt ved studiets kvalitetsutvikling. Det er et mål å øke antallet innreisende utvekslingsstudenter, etter at man har fått på plass et helt utvekslingssemester for innreisende utvekslingsstudenter (30 sp) i tråd med NOKUTs anbefalinger.

Ingeniørutdanningene, som har vært gjenstand for en evaluering fra NOKUT de siste par årene, har opplevd det eksterne fokuset som positivt. Plan for videre oppfølging, se vedlegg 4.1.

I forbindelse med søknaden om etablering av mastergradsstudium i ingeniørfag i Skipsdesign, fikk høgskolen konstruktive tilbakemeldinger fra NOKUT. I akkrediteringsvedtaket ble det gjort oppmerksom på at den vitenskapelige produksjonen i all hovedsak var foretatt av én person innenfor fagområdet. Høgskolen legger vekt på å øke denne vitenskapelige produksjonen, og det forventes å gi større effekt i 2011 da ett gaveprofessorat er benyttet til å styrke dette fagområdet.

Risikovurderinger sektormål 1

Kritiske suksessfaktorer (KSF)

Basert på enhetens mål er det identifisert følgende kritiske suksessfaktorer:

KSF 1: Studentenes oppfatning av høgskolens kvalitet

Høgskolens studenters oppfatning av høgskolens kvalitet er en kritisk suksessfaktor som direkte påvirker høgskolens omdømme. Dersom studentene har en negativ oppfatning av høgskolens kvalitet, kan dette gi økt frafall og høyere gjennomstrømming. Dette kan også få negative konsekvenser for fremtidige søknads- og opptakstall og påvirke høgskolens økonomi.

KSF 2: Tilstrekkelig faglig oppfølging av studentene

Det er helt sentralt at studentene får god faglig oppfølging av sine faglærere. Det er viktig at veiledningssamtalene blir utnyttet på en god måte. En svekket faglig oppfølging av studentene kan medføre lavere gjennomstrømming og et svekket omdømme.

KSF 3: Høye søkertall og opptakstall

Gode søkertall og opptakstall er viktig, både for å fylle opp de studieplasser som høgskolen har utlyst og for å ha best mulig inntaks kvalitet til de enkelte studier. Høyere inntakskvalitet kan føre til bedre gjennomstrømming, samtidig som det er positivt for omdømmet.

KSF 3.1: Tilstrekkelige søkertall og opptakstall til studietilbud ved Institutt for biologiske fag (IBF)

Måltallene om antall søkere til studietilbudene ved IBF er de siste årene ikke nådd. For høgskolens økonomi og for opprettholdelsen av dette fagmiljøet er det helt sentralt at søkertallene og opptakstallene stiger.

KSF 4: Høy gjennomstrømming

God gjennomstrømming er helt sentralt for høgskolens økonomi. Det er en kritisk suksessfaktor å finne svar på hva svak gjennomstrømming og frafall skyldes. Når årsakene er kartlagt, kan tiltak iverksettes.

KSF 5: Godt omdømme regionalt og nasjonalt

Høgskolens omdømme er viktig for å fremstå som et attraktivt studiested. Vårt regionale omdømme er viktig, men det er også en sentral kritisk suksessfaktor å være attraktiv nasjonalt sett. Omdømme er nært knyttet til studentenes oppfatning av høgskolens kvalitet. Det kan også være knyttet til høgskolen håndtering av kriser.

KSF 6: Studentmiljø med mange og inkluderende studentaktiviteter

Et godt studentmiljø er en kritisk suksessfaktor for studentenes trivsel ved høgskolen. Et godt studentmiljø kan begrense frafall og forbedre gjennomstrømming, samtidig som det kan være omdømmebyggende og øke attraktiviteten blant søkerne.

KSF 7: Velfungerende studieadministrative tjenester

De studieadministrative tjenestene må være effektive, rasjonelle og tilgjengelige. Dette er en suksessfaktor i forhold til studentenes oppfatning av høgskolens kvalitet og høgskolens omdømme.

KSF 8: Tilstrekkelige samskipnadstjenester for studentene (eksempelvis bolig og barnehage)

Blant potensielle søkere, ikke minst søkere utenfor egen region, er det en kritisk suksessfaktor at det er god tilgang på studentboliger. En tilsvarende suksessfaktor er tilgangen til barnehageplasser for søkere med barn. Samskipnaden er sentral i forhold til begge aspekter.

KSF 9: Internasjonal rekruttering til engelskspråklige studietilbud

Høgskolen tilbyr mastergradstilbud på engelsk og har planer om å etablere flere studietilbud på engelsk. Målgruppen for disse inkluderer internasjonale studenter, og derfor er det sentralt at rekrutteringsarbeidet lykkes. For å begrense sårbarhet er det viktig å ha innpass på flere rekrutteringsarenaer.

KSF 10: Attraktive utvekslingstilbud

Det skal være mulig å gjennomføre utveksling ved alle gradsstudier ved Høgskolen i Ålesund. For enkelte søkere er det en kritisk suksessfaktor at høgskolen har attraktive avtaler med utenlandske universiteter og at alle bachelorgradsstudiene innbyr til å kunne motta internasjonale studenter.

KSF 11 Et tilstrekkelig antall praksisplasser på sykepleie

En sentral forutsetning for å ta opp et forventet høyt antall sykepleierstudenter (pt har høgskolen et måltall på 148 opptatte studenter) er at det finnes et tilstrekkelig antall praksisplasser. Antallet må ta høyde for årlige svingninger som skyldes permisjoner.

KSF 12 (ny) Tilstrekkelig tilgang til undervisningsareal for studentene

Høgskolen i Ålesund har svært begrenset infrastruktur på campus, og med det antallet studenter som høgskolen nå har er tilgang på undervisningsareal for studentene blitt en kritisk faktor. Det er nå mangel på både større auditorier, mindre klasserom og grupperom, og dette resulterer i at timeplanene ikke blir så optimale for studentene som ønskelig.

Identifisering av risiki

Basert på enhetens kritiske suksessfaktorer er følgende risiki identifisert:

R 1 Gjennomstrømming av studenter

En stor risiko ved Høgskolen i Ålesund er lav gjennomstrømming av studenter. Gjennomstrømming har direkte påvirkning på høgskolens økonomi og betydning for høgskolens og studietilbudenes omdømme.

R 2 Svekket faglig oppfølging av studentene

Studentene må få god faglig oppfølging i løpet av sin studietid ved høgskolen. Mulige konsekvenser ved omprioritering av faglige ressurser fra undervisning til forskning må overvåkes for å avdekke i hvilken retning dette peker og forhindre negative utslag.

R 3 Svekket attraktivitet blant søkerne

Høgskolen må opprettholde og gjerne styrke sin synlighet og attraktivitet i søkermassen. Svekket dette, kan det føre til at studieplasser på flere studietilbud ikke blir fylt. Dette er en reell problemstilling for studietilbudene ved Institutt for biologiske fag og trenden har vært nedadgående i forhold til sykepleierutdanningen. Lavere attraktivitet kan medføre at inntakskvaliteten, som er en kritisk faktor for gjennomstrømmingen, svekkes.

R 4 Svekket omdømme

Et svekket omdømme kan gi lavere attraktivitet blant søkerne, samtidig som det kan påvirke eksisterende studenters oppfatning av høgskolens kvalitet. Høgskolen må kontinuerlig ha fokus på dette, både i forhold til faglig og administrativt arbeid med studiekvaliteten og i forhold til eventuelle beredskapssituasjoner og kriser.

R 5 Svekkede administrative tjenester til studentene

Studentene må få god administrativ oppfølging i løpet av sin studietid ved høgskolen. En svekkelse av disse tjenestene kan negativt påvirke studentenes oppfatning av høgskolens kvalitet og skade høgskolens omdømme. Videre må høgskolen kunne tilby et tilstrekkelig tilbud av multimediale tjenester som minst er på linje med sammenlignbare institusjoner.

R 6 Redusert antall praksisplasser sykepleie

Færre praksisplasser, primært tilknyttet helseforetaket, kan føre til at høgskolen ikke kan ta opp det antall studenter som er satt som mål fra Kunnskapsdepartementets side. Det vil skape utfordringer for høgskolen i å nå måltallet for kandidater som er satt. Høgskolen må ha et tilstrekkelig antall praksisplasser utover selve måltallet, for å kunne håndtere årlige svingninger som følge av permisjoner.

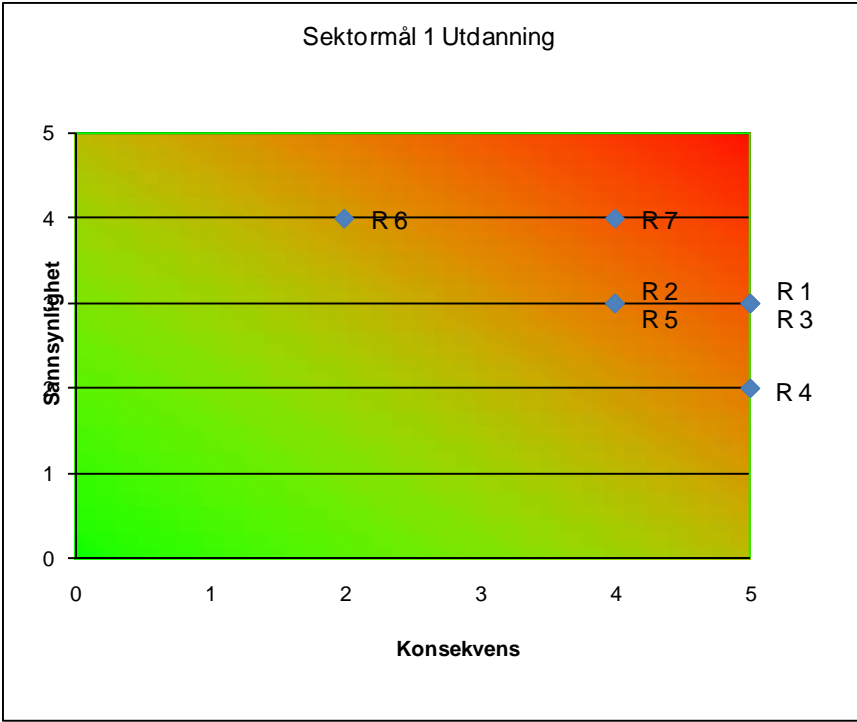
R 7 (ny) Mangel på undervisningsareal til studentene

Høgskolen i Ålesund har i dag en mangel på større auditorier, mindre klasserom og grupperom. Selv med klarere retningslinjer for rom- og timeplanene og fokus på effektiv utnyttelse av undervisningsrom, ser vi at dette kan svekke studentenes læringsmiljø. Resultatet vil også påvirke negativt på høgskolens omdømme blant studenter, kandidater og søkere.

Vurdering og prioritering av risiki - tiltak 2011

Risiko nr	Beskrivelse av konsekvens	Kons.	Sanns.	Risiko	Tiltak
R 1	Gjennomstrømming av studenter	5	3	15	<ul style="list-style-type: none"> • Oppfølging på frafall og gjennomstrømming • Spesielt rettede tiltak hvor utfordringer er størst • Veiledningssamtaler med studentene
R 2	Svekket faglig oppfølging av studentene	4	3	12	<ul style="list-style-type: none"> • Overvåkning av konsekvenser ved omprioritering av faglige ressurser fra undervisning til forskning • Evaluering av tiltak for å forbedre gjennomstrømming
R 3	Svekket attraktivitet blant søkerne	5	3	15	<ul style="list-style-type: none"> • Studenttilfredshet • Kommunikasjonsplan • Målrettede hjemmesider • Målrettet rekruttering, ikke minst fra egen region
R 4	Svekket omdømme	5	2	10	<ul style="list-style-type: none"> • Studenttilfredshet • Kommunikasjonsplan • Målrettede hjemmesider • Målrettet rekruttering • Kommunisering av kvalitetssystemet
R 5	Svekkede administrative tjenester til studentene	4	3	12	<ul style="list-style-type: none"> • Fastsette alle rutiner tilknyttet nytt studieadministrativt system • Tilstrekkelige bemanningsmessige ressurser • God back up funksjonalitet • Flere multimediale pedagogiske løsninger
R6	Redusert antall praksisplasser sykepleie	2	4	8	<ul style="list-style-type: none"> • Dialog med helseforetaket • Dialog med departementene
R7 (ny)	Mangel på undervisningsareal til studentene	4	4	16	<ul style="list-style-type: none"> • Campus-prosjektet med Statsbygg • Pedagogiske timeplaner • Effektiv romutnyttelse

Konsekvens (max 5) x Sannsynlighet (max 5) = Risiko

3.1.2 Forskning og utvikling

SEKTORMÅL 2: *Universiteter og høyskoler skal oppnå resultater av høy internasjonal kvalitet i forskning, faglig og kunstnerisk utviklingsarbeid.*

Virksomhetsmål 2.1 (KD): *Høgskolen i Ålesund skal gjennom nasjonalt og internasjonalt samarbeid tilby forskerutdanning av høy kvalitet. Forskerutdanningen skal være innrettet og dimensjonert for å ivareta behovene i sektoren og i samfunnet for øvrig.**

Styringsparameter		Resultat			Resultatmål	Ambisjonsnivå
		2008	2009	2010	2011	2012
HiÅ	Gjennomsnittlig brutto/netto årsverk for stipendiater og ansatte som tar dr grad	Ingen disputas i 2008	Ingen disputas i 2009	4,92/2,90	5,00/3,00	5.00/3,00

*HiÅ har ikke forskerutdanning

Virksomhetsmål 2.4 (KD): *Høgskolen i Ålesund har et særskilt ansvar for profesjonsrettet forskning, utviklingsarbeid, kompetanseutvikling og nyskapende virksomhet i regionene. Samtidig skal de statlige høyskolene innrette sin forskningsinnsats slik at de oppnår resultater av høy internasjonal kvalitet innen fagområder de tildeler doktorgrader, og samarbeide nasjonalt og internasjonalt om forskning og utviklingsarbeid*

Styringsparameter		Resultat			Resultatmål	Ambisjonsnivå
		2008	2009	2010	2011	2012
KD	Antall publikasjonspoeng per undervisnings-, forsknings- og formidlingsstilling (jf også virksomhetsmål 4.1)	0,13	0,17	0,15*	0,22	0,25
KD	NFR-tildeling per undervisnings-, forsknings og formidlingsstilling (jf også virksomhetsmål 4.1)	22.154	17.628	23.184*	25.000	27.000
KD	EU-tildeling per undervisnings-, forsknings- og formidlingsstilling (jf også virksomhetsmål 4.1)	640	4.318	3.459*	4.000	5.000

*Foreløpige tall. Endelige tall vil foreligge ved rapporteringsfristen 1.4.2011

Det vil bli opprettet et utvalg med mandat å lage forslag til strategiske målsettinger og handlingsplan for internasjonalisering. Det vil bli arbeidet aktivt for å rekruttere fagfolk fra utenlandske fagmiljøer.

I løpet av vårsemesteret vil den nye forskningsorganiseringen være bemannet og i virksomhet. Vi vil bruke forskningsstrategisk råd til å utarbeide strategier og skisser til handlingsplaner for sentrale områder som

- Internasjonalisering
- Videre arbeid med utvikling av forskningsgrupper
- Tiltak for å øke gjennomstrømningen i forskerutdanningen
- Strategisk bruk av intern forskningstid og forskningsbudsjetter

- Strategisk bruk av forskningsprosjekter for å utvikle kompetanse, metoder og verktøy til bruk for innovasjon i næringsliv og samfunn. Kunnskapsbasert innovasjon er stikkordet, og det legges vekt på å legge til rette for åpne innovasjonsprosesser
- Øke prosjektinntektene fra NFR og andre kilder.
- Videreutvikle forskningsledelse

Virksomhetsmål 2.5 (HiÅ): Høgskolen i Ålesund ønsker en stor del av prosjektinntekter fra næringslivet

Styringsparameter		Resultat			Resultatmål	Ambisjonsnivå
		2008	2009	2010	2011	2012
HiÅ	Prosjektinntekter fra privat næringsliv	5.512	2.161	8.998	8.000	8.000

Risikovurderinger sektormål 2

Kritiske suksessfaktorer (KSF)

Basert på mål (jf. kapittel 3) er det identifisert 6 kritiske suksessfaktorer (KSF) for å nå målene. De kritiske suksessfaktorene er:

KSF 1: Tilstrekkelig andel tilsette engasjert i forskning (førstekompetanse)

KSF 2: Tilstrekkelig interne ressurser til forskning

KSF 3: Organisere forskningsgrupper med ”kritisk masse”

KSF 4: Etablere en god organisering av forskningen med tydelig forskningsledelse og gode interne service- og støttesystem

KSF 5: Å få inn eksterne midler til forskning

KSF 6: Økt kontakt og samarbeid med nasjonale og internasjonale fagmiljø

Identifisering av risikoer

Basert på kritiske suksessfaktorer er følgende risikoer identifisert:

R 1 For få med førstekompetanse

R 2 For lite intern tid til forskning

R 3 Stor spredning på forskningsfelt internt

R 4 Mangelfull intern organisering av FoU

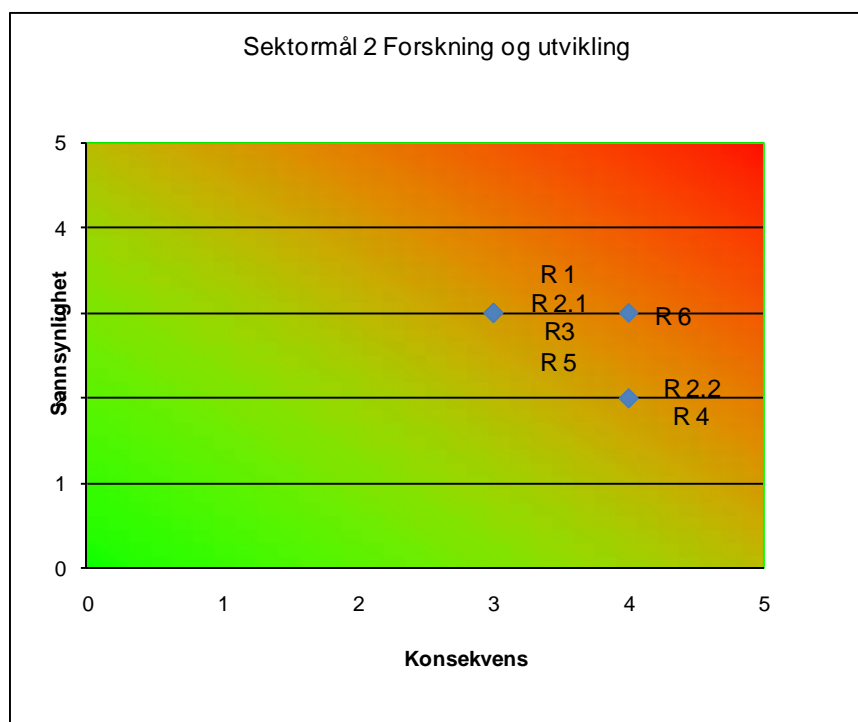
R 5 Manglende satsingsmidler for prosjektinitiering

R 6 Svakt utviklet nasjonale og internasjonale nettverk

Første siffer viser hvilken KSF risikoen relaterer seg til, og andre siffer viser eventuelt. undernummerering av risiko knyttet til en KSF.

Vurdering og prioritering av risiki – tiltak 2011

Risiko nr.	Beskrivelse av konsekvens	Kons.	Sanns.	Risiko	Tiltak
R 1	Manglende FoU-kapasitet. Liten publisering. Svak fagutvikling i stab.	3	3	9 ⁷	- Prioritere kompetansebygging - Personal og kompetanseplan - Målrettet nyrekruttering med førstekompetanse
R 2.1	Lite resultat av forskningen. Lite tid til prosjektinitiering.	3	3	9	Omprioritere bruk av faglig tid Søke ekstern FoU-finansiering
R 2.2	Begrenset evne til forstudier og satsinger.	4	2	8	Strategisk prioritering i disponering av intern FoU-tid.
R 3	Lite synlig forskningsmiljø.	3	3	9	Videreutvikle interne strategier for konsentrasjon av forskning
R 4	”Tilfeldig” kontaktpunkt mot finansieringskilder. Manglende forskningsledelse. Mangelfullt service- og støttesystem for forskning.	4	2	8	Forskningsleder operativ Seksjonering av institutt Tydelig forskningsledelse på seksjons/gruppenivå
R 5	Er ikke premissleverandør når nye NFR-program skal utvikles. Dårlig kunnskap i NFR om HiÅ.	3	3	9	- Forskningsledere for hvert område - Styrke kontakten til NFR og NFR sin stedlige representant.
R 6	Impulser utenfra blir for svake.	4	3	12	Strategi og handlingsplan for internasjonalisering av forskning Styrke kontakten med arbeidslivet

⁷ Dette er gjennomsnittsverdi for institusjonen. Her er store variasjoner mellom ulike institutt og fagmiljø.

3.1.3 Samfunnets behov

SEKTORMÅL 3: *Universiteter og høyskoler skal medvirke til å spre og formidle resultater fra forskning og faglig og kunstnerisk utviklingsarbeid og bidra til innovasjon og verdiskapning basert på disse resultatene. Universiteter og høyskoler skal også legge til rette for at tilsatte og studenter kan delta i samfunnsdebatten*

Virksomhetsmål 3.1(KD): Høgskolen i Ålesund skal gjennom formidling og deltagelse i offentlig debatt tilføre samfunnet resultatene fra forskning og utviklingsarbeid

Styringsparameter		Resultat			Resultatmål	Ambisjonsnivå
		2008	2009	2010	2011	2012
HiÅ	Antall kronikker e.l	5	3	7	8	10
HiÅ	Artikler/publiseringer i fagpresse	16	35**	12	12	15
HiÅ	Foredrag, fagmesser og konferanser*	45	17	16	16	20

*Til og med 2008 omfatter parameteret kun foredrag

Rapporteringssystemet for publikasjoner er lagt om, og leveringsfrist av data er utsatt til 01. april 2011. Under forutsetning av at systemet har databasefunksjon som kan akkumulere data for HiÅ-styringsparametrene i virksomhetsmål 3.1 vil disse styringsparametrene videreføres. I motsatt fall vil disse styringsparametrene bli fjernet.

Arbeid med å øke volum på BOA

- Øke kompetanse og kapasitet på å initiere og gjennomføre forskings- og utviklingsoppdrag.

Policy for å utvikle immaterielle rettigheter og forbedret håndtering av dette

- Utvikle egne retningslinjer for immaterielle rettigheter.

Virksomhetsmål (3.2 KD): Høgskolen i Ålesund skal medvirke til samfunns- og næringsutvikling gjennom innovasjon og verdiskapning

Styringsparameter		Resultat			Resultatmål	Ambisjonsnivå
		2008	2009	2010	2011	2012
KD	Andelen oppdrags- og bidragsfinansiert aktivitet i forhold til samlede driftsinntekter	0,15	0,04	0,06	0,06	0,06
KD	Antall mottatte foretningsideer	6	18	24	24	24
KD	Antall nyopprettede selskaper	2	1	1	2	2
HiÅ	Antall studenter deltatt i nasjonale og internasjonale nyskapingskonkurranser	18	24	50	50	50
HiÅ	Omfang av etterutdanning		7.591	7.596	9.000	15.000

* Ingeniør- og maritim utdanning

Innovasjon skal bli en del av virksomheten ved HiÅ

- Tilrettelegge og starte arbeidet med å få inn innovasjon, nyskaping og endringskompetanse i læringsutbytte
- Ha tilstrekkelig administrativ støtte og utredningskapasitet for innovasjon og entreprenørskap.

Virksomhetsmål 3.3(HiÅ): HiÅ skal gjøre virksomheten tilgjengelig for alle

Styringsparameter		Resultat			Resultatmål	Ambisjonsnivå
		2008	2009	2010	2011	2012
HiÅ	Antall etterutdanningstilbud		14	16	25	25

Tilrettelegging for god tilgjengelighet for allmennhet og samfunn av forskning og annen faglig aktivitet

- Etablere oversikt over FoU-prosjekter på hjemmesiden med kort info om hvert prosjekt
- Publisere resultat i åpne kanaler. Utarbeide retningslinjer og legge til rette for slik publisering.

Risikovurderinger sektormål 3

Kritiske suksessfaktorer (KSF)

Basert på mål (jf. kapittel 3) er det identifisert 4 kritiske suksessfaktorer (KSF) for å nå målene. De kritiske suksessfaktorene er omarbeidet fra forrige plandokument for å få større bredde:

KSF 1: God kompetanse og tilstrekkelig kapasitet i fagmiljø og administrasjon til arbeidet med innovasjon.

KSF 2: Ha gode formidlingskanaler og fokus på formidling

KSF 3: Godt renommé og tillit hos eksterne kunder

KSF 4: Tilstrekkelig kompetanse og kapasitet til utredning om og oppfølging av immaterielle rettigheter.

Identifisering av risiki

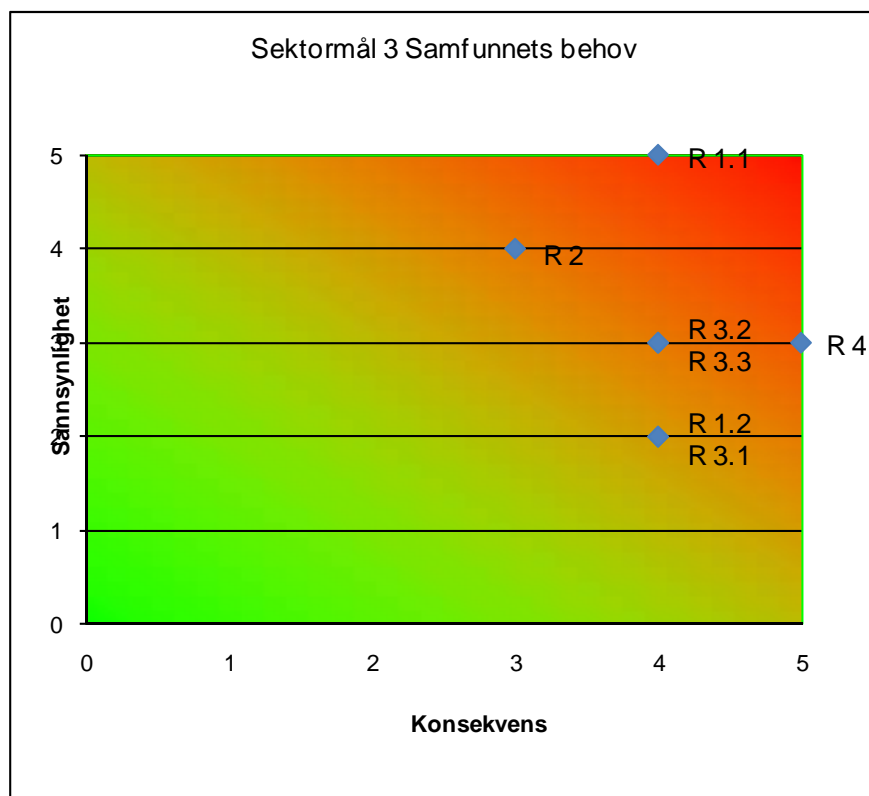
Basert på kritiske suksessfaktorer er følgende risiki revidert i forhold til fjoråret:

- R 1.1 Innovasjon og nyskaping er nytt og ukjent område for noen fagmiljø
- R 1.2 Mangelfull kompetanse og kapasitet i administrativ støtte
- R 2 Formidling blir salderingspost når aktivitet planlegges
- R 3.1. For få med førstekompetanse og/eller realkompetanse til å håndtere eksterne prosjekt
- R 3.2 Svikt i leveranse
- R 3.3 Mangelfull praktisk oppfølging av kursdeltakere
- R 4 Kompetanse på immaterielle rettigheter mangler

Vurdering og prioritering av risiki – tiltak 2010

Risiko nr.	Beskrivelse av konsekvens	Kons.	Sanns.	Risiko	Tiltak
R 1.1	Læringsutbytte uten inkludering av innovasjon og nyskaping	4	5	20	- Opplæring av personell på alle utdanninger - Styrking og videre utvikling av fag- og forskningskompetansekompetansen til "kjernepersonell"
R 1.2	Utilfredsstillende administrativ støtte	4	2	8	- Kjøpe ekstern tjeneste - Lære opp personell - Opprette stilling for støttefunksjon
R 2	Liten formidlingsaktivitet	3	4	12	- Inkludere formidling i prosjekt og i arbeidsplanar
R 3.1	Reduserte inntekter Lavt renommé	4	2	8 ⁸	Prioritere midler til kompetansebygging Personal og kompetanseplan Målretta nyrekruttering med førstekompetanse
R 3.2	Tap av renommé og tillit	4	3	12	Vedlikeholde og utvikle basen av eksternt innleide kursholdere Rekruttere nye med rett realkompetanse Omprioritere bruk av faglig tid
R 3.3	Tap av renommé.	4	3	12	Ha kompetente medarbeidere i adekvat organisering for praktisk oppfølging
R 4	Ingen policy på området og ingen aktivitet	5	3	15	- Kjøpe ekstern tjeneste - Lære opp personell - Rekruttere kompetansen ved nytilsetting

Konsekvens (maks 5) x Sannsynlighet (maks 5) = Risiko

⁸ Dette er gjennomsnittsverdi for institusjonen. Her er store variasjoner mellom ulike institutt og fagmiljø.

3.1.4 Organisasjon og ressurser

SEKTORMÅL 4: *Universiteter og høyskoler skal organisere og drive sin virksomhet på en slik måte at samfunnsoppdraget blir best mulig ivare tatt innenfor rammen av disponible ressurser*

Virksomhetsmål 4.1(KD): *Høgskolen i Ålesund skal sikre en god og effektiv forvaltning av ressursene*

Styringsparameter		Resultat			Resultatmål	Ambisjonsnivå
		2008	2009	2010	2011	2012
KD	Driftsutgifter per avlagt heltidsekvivalent (60-studiepoengsenheter)	151	147	138	146	149
KD	Driftsutgifter per publikasjonspoeng	13.371	10.634	12.745*	10.623	9.565
KD	Forholdet mellom antall vitenskaplige og administrativt ansatte	3,02	2,78	2,58	2,50	2,40

*Tallet er foreløpig. Endelig tall vil foreligge i henhold til rapporteringsfrist 1.4.2011

Resultatmålet for 2011 og ambisjonsnivået for 2012 er basert på en studiepoengproduksjon på henholdsvis 1455 og 1475 60- studiepoengsenheter. Produksjonen i 2010 var på 1439.

Høgskolen har som målsetning å stabilisere driftsutgifter pr 60 – studiepoengsenheter på i underkant av 150.000 kroner. Tilsvarende tar høgskolen mål av seg til at driftsutgiftene pr publikasjonspoeng skal ligge på under 10 millioner kroner.

Det planlegges med en gradvis økning av administrativ kapasitet for å sikre tilstrekkelig støtte til faglig aktivitet.

Virksomhetsmål 4.2 (KD): Høgskolen i Ålesund skal gjennom sin personalpolitikk medvirke til et høyt kompetansenivå, et godt arbeidsmiljø og et mindre kjønnsdelt arbeidsliv

Styringsparameter		Resultat			Resultatmål	Ambisjonsnivå
		2008	2009	2010	2011	2012
KD	Andel førstestillinger av totalt antall undervisnings-, forsker- og formidlingsstillinger	0,33	0,34	0,37	0,39	0,41
KD	Andel kvinner, totalt: etter stillingskategori: - fagstillinger - førstestillinger - mellomledere, tab 3.3 - støttestillinger - drift/vedlikeholdsst. - administrative still	0,45 0,42 0,25 0,43 0,41 - 0,62	0,45 0,40 0,21 0,38 0,35 - 0,68	0,48 0,43 0,27 0,44 0,35 - 0,65	0,29	0,31
HiÅ	Andel førstestillinger i fagmiljøene: - Helsefag - Bioingeniør - Ingeniør - Maritim - Økonomisk/administrative utd - Biologiske utdanninger	0,21 0,20 0,29 0,56 0,74 0,27	0,19 0,20 0,35 0,51 0,72 0,33	0,24 0,40 0,36 0,57 0,65 0,40	0,27 0,40 0,38 0,55 0,70 0,24*	0,30 0,40 0,38 0,55 0,70 0,24*
HiÅ	Andel ansatte som opplever organisatorisk arbeidsmiljø som godt	0,81	0,76	0,76	Min 0,80	Min. 0,80
HiÅ	Andel ansatte som opplever psykososialt arbeidsmiljø som godt	0,84	0,79	0,79	Min. 0,80	Min. 0,80

*En ansatt med førstekompetanse har permisjon i 2011-2012.

Førstekompetanse

Høgskolen forventer en gradvis økning av andelen ansatte med førstekompetanse. I strategiplanen for 2010 – 2011 er målsetting minimum 35 % andel førstekompetanse ved alle fagseksjoner. Dette målet er nådd med unntak av helsefag. Her vil det ta noe lenger tid, men ni ansatte er i doktorgradsløp og målsettingen bør nås i løpet av 2013.

Rekruttering til stillinger innenfor teknologifag er fortsatt utfordrende, og høgskolestyret har for 2011 øremerket midler til å arbeide med denne problemstillingen.

Likestilling

Andelen av kvinner i førstestillinger vil fortsette å øke. HiÅ har 18 ansatte i doktorgradsløp, og 12 av disse er kvinner. Høgskolen vil i 2011 lyse ut en rekke stipendiatstillinger for å demme opp for fremtidig aldersavgang. Flesteparten av disse vil være innenfor teknologifag, og vi vil oppfordre kvinner til å søke disse som et ledd i en langsiktig plan for å øke andelen kvinner i førstestillinger. Handlingsplanen for likestilling vil bli oppdatert i 2011, og høgskolen vil fortsatt ha fokus for å utjevne lønnsforskjeller mellom kvinner og menn.

HMS

Høgskolen er en IA-bedrift og samarbeider med Medi 3 om bedriftshelsetjeneste. Vi har en målsetting om at minst 80 % av de ansatte skal oppleve det organisatoriske og psykososiale arbeidsmiljøet som godt. Styrking av faglig ledelse, økt administrativ kapasitet, forebyggende tiltak og god oppfølging av

sykmeldte skal bidra til et fortsatt lavt sykefravær og et godt arbeidsmiljø ved høgskolen. Innføring av HR-portal, involvering av ansatte ved bruk av møteplasser og fortsatt fokus på avklaring av roller/arbeidsflyt vil bli prioritert.

Høgskolen ønsker å holde andelen midlertidig tilsatte på et så lavt nivå som mulig. Bedring av personalplanleggingen ved bruk av bemanningsplaner skal bidra til dette. Årlige drøftinger om bruk av midlertidige tilsetninger vil bli implementert.

Lærlinger

Høgskolen planlegger å opprette en ny lærlingplass innenfor IKT-servicefaget i 2011. Vi har kartlagt muligheter for å ta inn lærlinger i laboratoriefaget, akvakulturfaget, sjømatproduksjon, industri-mekanikerfaget (økning), automatiseringsfaget, betongfaget, tømrerfaget samt kontor- og administrasjonsfaget. I budsjettet for 2011 er det ikke satt av midler til dette, men mulighetene vurderes fortløpende – herunder muligheten for ekstern finansiering av plassene.

Virksomhetsmål 4.3 (KD): Høgskolen i Ålesund skal ivareta høy kvalitet i økonomiforvaltningen. God intern kontroll og effektiv ressursforvaltning skal tas hensyn til i institusjonens strategiske prioriteringer

Styringsparameterer		Resultat			Resultatmål	Ambisjonsnivå
		2008	2009	2010	2011	2012
KD	Likviditetsgrad (omløpsmidler/kortsiktig gjeld)	1,62	2,02	2,67	2	2
KD	Avregninger (tilgang/avgang i avsetninger) (i 1.000 kroner)	7.512	2.257	12.561	23	0
HiÅ	Resultat EFV (i 1.000 kroner)	3.517	0	1.352	500	0

Høgskolen har som målsetning å ha en likviditetsgrad på 2.

I fra 2008 til 2009 hadde høgskolen en nedgang på 19,4 60-studiepoengsenheter. Dette gir en nedgang i utdanningsincentiver fra 2009 til 2010 på kroner 514.000. I perioden 2008 til 2009 økte 60 studiepoengsproduksjonen med 143 og vil økt ytterligere med 126 i 2010.

I og med at høgskolen har hatt en så stor aktivitetsøkning i perioden 2009 og 2010 så har dette ført til en meget anstrengt økonomisk situasjon. Antall studiepoengekvivalenter er en resultatbasert aktivitet og økningen som har vært ved høgskolen vil tilføre midler i 2011 og 2012. Dette gir en bedret økonomisk situasjon. Imidlertid har dette ført til en manglende økonomisk investeringsevne som høgskolen opplever som utfordrende å hente inn igjen.

Resultatmål for EFV er gradvis redusert blant annet som følge av at eksternt finansiert kursvirksomhet er omklassifisert til ordinær drift og det forventes at den også blir lav i de kommende budsjettperioder.

Virksomhetsmål 4.4 (KD): Universiteter og høyskoler skal bidra til at nasjonale kunnskapsressurser forvaltes helhetlig og til at oppgaver og ansvar fordeles og løses gjennom samarbeid

Styringsparameterer		Resultat			Resultatmål	Aktivitetskrav
		2008	2009	2010	2011	2012
KD	Antall studietilbud i samarbeid med andre norske institusjoner (fellesgrader)	1	1	1	1	1

Høgskolen har i flere år samarbeidet med Høgskolen i Molde om felles grad i bachelorgradsstudium i Internasjonal logistikk, og dette samarbeidet forventes å fortsette.

Risikovurderinger sektormål 4

Kritiske suksessfaktorer (KSF)

Basert på enhetens mål er det identifisert følgende kritiske suksessfaktorer:

KSF 1: HiÅ har den nødvendige økonomiske handlefrihet til å gjennomføre tiltak for å sikre en god og effektiv forvaltning av ressursene.

KSF 2: HiÅ har tilstrekkelig kompetanse til å utføre sine oppgaver på en god måte.

KSF 3: HiÅ har tilstrekkelig ressurser og kapasitet til å utføre sine oppgaver på en god måte.

KSF 4: Systemer og rutiner fungerer slik at tjenester kan leveres/oppgaver utføres med god kvalitet til rett tid.

KSF 5: Vedtak fra HS, beslutninger fra høgskoledirektøren og anbefalinger blir klart formidlet og følges opp internt i hele organisasjonen.

Identifisering av risikoer

Basert på enhetens kritiske suksessfaktorer er følgende risikoer identifisert:

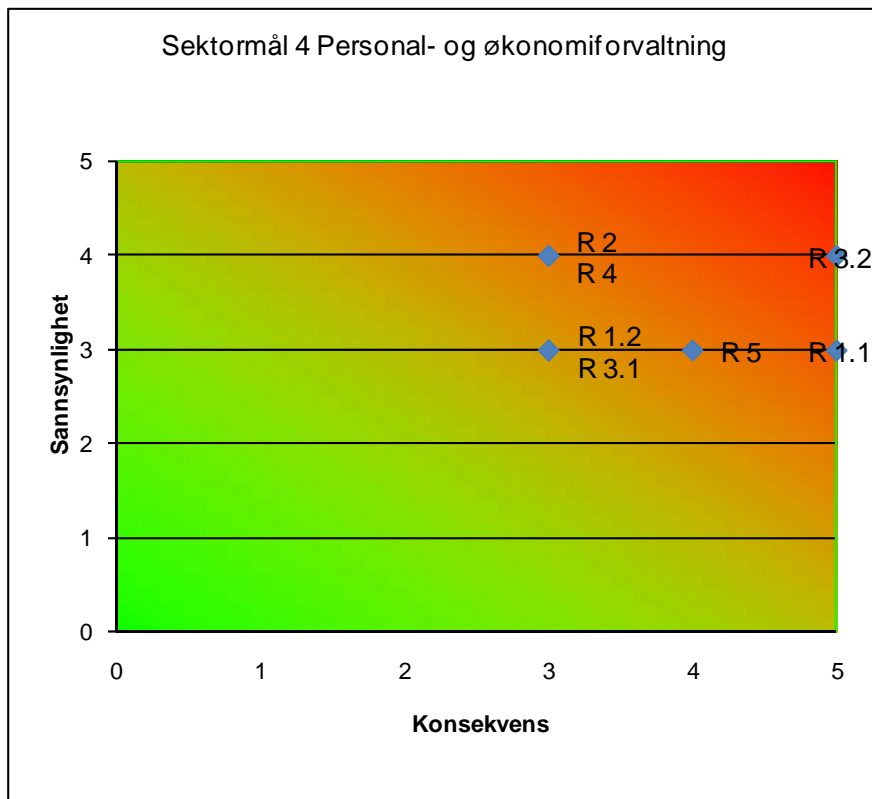
- R 1.1 HiÅ har ikke nødvendig økonomisk frihet for å sikre en god og effektiv forvaltning av ressursene.
- R 1.2 Roller, fullmakter og ansvar internt i HiÅ er ikke klart definert.
- R 2 HiÅ har ikke tilstrekkelig kompetanse.
- R 3.1 HiÅ har ikke tilstrekkelig ressurser / bemanning.
- R 3.2 Ny risiko identifisert: HiÅ har ikke tilstrekkelig lokaliteter til å håndtere økt studentmasse som igjen har ført til økt bemanning.
- R 4 Systemer og rutiner fungerer ikke slik at tjenester kan leveres/oppgaver utføres med god kvalitet til rett tid.
- R 5 Svikt i kommunikasjon, misforståelser og manglende oppfølging av vedtak, beslutninger og anbefalinger i organisasjonen.

Vurdering og prioritering av risiki – tiltak 2011.

Første siffer viser hvilken KSF risikoen relaterer seg til, og andre siffer viser eventuelt. undernummerering av risikoer knyttet til en KSF.

Risiko nr.	Beskrivelse av konsekvens	Kons	Sanns	Risiko	Tiltak
R 1.1	Manglende behovsdekning. Feil bruk av ressurser. HiÅs mulighet til måloppnåelse svekkes.	5	3	15	Kartlegge og iverksette tiltak for å øke økonomisk handlefrihet på sikt. Øke bidrags- og oppdragsporteføljen (bidrag fullfinansiert eksternt) Identifisere kostnadsdrivere og iverksette tiltak Opparbeide midler til strategiske formål
R 1.2	Oppgaver blir ikke gjort. Unødig ressursbruk til avklaringer. Misnøye blant ansatte	3	3	9	Klargjøre roller, fullmakter og ansvar. Forbedre arbeidsflyt. Iverksette og følge opp planlagte organisatoriske grep.
R 2	Oppgaver blir ikke utført, eller blir utført med for dårlig kvalitet. Ressursbruken unødig høy.	3	4	12	Prioritere kompetansebygging. Være bevisste på muligheten til å kjøpe tjenester/kompetanse ved behov. Økt fokus på rekruttering også utenfor Norden
R 3.1	Får ikke utført nødvendige oppgaver. Manglende leveranser, eller dårlig kvalitet på det som leveres.	3	3	9	Løpende prioritering ved behov Øke administrativ kapasitet Sørge for optimal dimensjonering av fagmiljøer og administrasjon. Følge opp og effekt av revidert arbeidsplansystem.
R 3.2	HiÅ har ikke tilstrekkelig lokalteter til å håndtere økt studentmasse som igjen har ført til økt bemanning.	5	4	20	Campus prosjekt i nært samarbeid med det offentlige og næringslivet. Rehabilitering av Laboratoriebygg Omgjøring til doble kontorer. Ombygging av lagerrom til grupperom for studenter. Leie flere kontorer
R 4	<i>System og rutiner</i> Manglende eller ikke-optimale system og rutiner gir økt risiko for feil eller at oppgaver ikke utføres. Ineffektiv ressursbruk og system benyttes ikke fullt ut.	3	4	12	System og rutiner skal løpende implementeres og forbedres. Løpende fokus på å etablere og videreutvikle rutiner. Fortsatt sterkt fokus innen BOA. Implementering av budsjetteringsverktøy Agresso Planlegger og rapporteringsverktøy Agresso Excelerator Bedre utnyttelsesgrad i system som er tilgjengelige.
R 5	De ulike deler av organisasjonen og de ansatte kan oppleve "uforklarlige" forskjeller i hvordan saker håndteres og følges opp. Uklare kjøreregler kan gi usikre forhold for de ansatte og bidra til misforståelser og misnøye.	4	3	12	Felles opplegg (rutiner, veiledere mv) Forberedelse, iverksetting og oppfølging av HS-saker. Vedtatt i HS må følges opp lojalt og vi må unngå "omkamper". Møteplasser og aktive fora er etablert, se på forbedringspotensiale og økt involvering. Implementere elektronisk personalhåndbok og synliggjøre personalpolitikken. Sikre effekt av revidert kvalitetshåndbok.

Konsekvens (max 5) x Sannsynlighet (max 5) = Risiko

3.1.5 Samarbeid, arbeidsdeling og faglig konsentrasjon (SAK)

Mørealliansen - Planer for 2011

Prosess for behandling av forprosjektutredningen

Styringsgruppa for Mørealliansen sender ut prosjektgruppas rapport på en åpen høring. Høringsinvitasjonen går til sentrale samarbeidspartnere i regionen. Styringsgruppa ber høringsinstansene vurdere de ulike modellene for videre samarbeid som er utredet og komme med synspunkter på:

- i) Hvilken modell for framtidig samarbeid og organisering som vurderes som mest tjenlig og robust i forhold til de utfordringer som høgskolene både hver for seg og som sektor vil møte i framtida. Det bes om at både utdanningssamarbeid, forskningssamarbeid og andre samarbeidsområder blir vurdert.
- ii) Hvilke fagområder det i tilfelle vil være vesentlig å prioritere å samarbeide om
- iii) om samarbeidet i Mørealliansen også bør utvides til å omfatte Sogn og Fjordane
- iv) Hvordan faglige og organisatoriske satsinger kan finansieres

Høringsfristen er mandag 7. mars

Det planlegges et felles styreseminar om rapporten etter høringsrunden. Styret ved hver høgskole behandler rapporten i løpet av april 2011.

Felles stipendiatprogram innenfor helse og sosial i Mørealliansen

Mørealliansen satser på et felles stipendiatprogram for kompetansebygging innen helse – og sosialfag.

Høgskolene i Møre og Romsdal har omfattende utdanningsaktivitet innen helse- og sosialfag med BA i sykepleie (Ålesund, Molde), vernepleie (Molde), barnevern og sosionom (Volda), videreutdanninger i helsefag (Ålesund, Molde) og MA i helse- og sosialfag (Molde og Volda) både for heltids- og deltidsstudenter. Tross omfattende utdanningsvirksomhet spesielt på BA-nivå, er behovene for kandidater regionalt og nasjonalt på langt nær tilfredsstillt. Samhandlingsreformen generer nye krav og behov som en må svare på i grunn-, etter- og videreutdanninger både med hensyn til kvantitet og kvalitet.

Det er store utfordringer knyttet til rekruttering av høyt kvalifisert fagpersonell og spesielt fagpersoner som aktivt kan delta i profesjons- og praksisrettet opplæring, forskning og utviklingsarbeid. På grunn av manglende veiledningskapasitet på universitetene, opplever vi at det er vanskelig å få økt kompetansen på egne ansatte.

Dette er bakgrunnen for at Mørealliansen ønsker å sette i gang et eget stipendiatprogram innen profesjonsrettet helse- og sosialforskning med stor vekt på utdanning av nøkkelfagpersonell til profesjonsutdanningene. Programmet skal omfatte minst 6 stipendiater, minst to fra hver av høgskolene, og 3 av disse er planlagt finansiert av SAK-midler. Programmet skal ha en styringsgruppe av professorer fra hver av de tre høgskolene, og det skal ha en egen faglig leder. Om mulig skal alle stipendiatene knyttes til same universitet/doktorgradsprogram. Det langsiktige siktemålet er å utvikle doktorgradsprogram med en spesiell utviklet profil på praksisnær profesjonsrettet forskning, som en felles aktivitet for de tre høgskolene. På denne bakgrunnen søker en gjennom Mørealliansen om 3 stipendiatstillinger som vil bli fordelt med en til hver av høgskolene til formålet beskrevet ovenfor, fra og med budsjettåret 2010.

Infrastruktur

For å kunne dele undervisning med andre institusjoner, er det nødvendig å bygge ut teknologisk infrastruktur i et undervisningslokale. Høgskolen i Ålesund ønsker å utruste et rom for å kunne dele undervisning med andre institusjoner.

Faglige samarbeidsprosjekter

Det vil bli søkt finansiering for faglige samarbeidsprosjekter som ble utarbeidd plan for på fellessamlingen av forskningslederskolen

Midtnorsk Nettverk – Nettverk for helse- og sosialfag (MNHS) - Planer for 2011

MNHS har som mål å utvikle å utrede SAK-relasjoner etter modell av lærerutdanningsutredningen i MNN. Nettverket tar sikte på å utrede samarbeid og arbeidsdeling innenfor et sammenhengende studieløp fra bachelor – til ph.d-nivå i Midt-Norge:

- bachelorutdanningenes kapasitet og relevans i lys av samhandlingsreformen, med vekt på vurdering av bredde (generalistperspektiv) og spesialisering
- videreutdanningene og deres plass i det nye utdanningssystemet i relasjon til mastergrader og fleksible fleksible utdanningspakker
- arbeidsdeling og konsentrasjon mht tilbud om mastergrader i Midt-Norge, med bakgrunn i den enkelte institusjons forsknings- og utdanningsprofil
- potensialet for samarbeid om forskerskole I HS-fagene.

Utdanning

Kartleggingen fra 2010 danner utgangspunktet for det videre arbeidet i 2011:

1. Vurdere kapasitet, kvalitet og relevans sett i lys av Samhandlings- Barneverns- og Navreformen og Helse Midt-Norges (HMN) 2020-strategi i dialog med HMN, KS med mer. Arrangere workshop med dekaner og studieledere ved alle institusjonene 30. mars 2011.
2. Utarbeide modeller for samarbeid og arbeidsdeling vedrørende videreutdanning og masterutdanningene i Midt-Norge mht. profil, undervisningsmoduler videreutdanningspakker og veilederkorps.
Det planlegges en felles workshop med studieledere fra alle institusjonene med basis i forslag fra MNHS høsten 2011.
3. Utrede forutsetningene for samarbeid om forskerskole / PhD med NTNU som nav.

FoU

Arbeidsutvalget arrangerer 9.og 10. mars den 2. forskningskonferansen i nettverket, med presentasjon av eksisterende samarbeidsprosjekter, faglige innlegg og parallellsesjoner med presentasjon av forskning.

MNHS vil arbeide videre med utvikling av modeller for samarbeid om forskning i MNN, på bakgrunn av kartlegging av institusjonenes forskningsprofil.

Vestnorsk Nettverk – Planer for 2011

Møte 19. januar for å drøfte fremtiden for Vestnorsk Nettverk. Høgskolen i Ålesund innstiller på at Vestnorsk Nettverk legges ned og at forskerutdanningen VNN-FU videreføres med en bilateral avtale med Universitetet i Bergen.

Følgende tiltak samarbeidstiltak og nettverksamarbeid er videreført i 2010 og planlegges viderført i 2011.

- HiÅ deltar i et fellesprogram med HVO og HSM for kvalifisering til førstelektor. HVO har faglig ansvar og driftsansvar for programmet (sektormål 1,2)
- Samarbeidsavtale med Veterinærhøgskolen (NVH) om overgang fra bachelorstudium i marine fag til relevante masterstudier ved NVH, og veiledning i Ålesund av masterstudenter som vil ta mastergrad i samarbeid med industri (sektormål 1,2)

- Samarbeid med HVO og HSM om videreutdanningen "Ledelse i helse- og sosialtjenesten" som er 30 studiepoeng tilbudt på deltid over ett studieår. Det inngår som del av mastergrader ved HVO og HSM. Tilbudet blir gitt årlig, men driftsansvar og lokalitet veksler mellom de tre stedene etter en fast turnus (sektormål 1)
- Samarbeid med HSM om bachelorutdanningen "Internasjonal logistikk". Studiet gir en fellesgrad fra HSM og HiÅ. Det har årlig opptak med HiÅ som fast studiested. (sektormål 1)
- Samarbeid med HSM om bachelorutdanningen "Shipping og logistikk". Studiet gir grad fra HiÅ. HSM leverer logistikkemnene. Det har årlig opptak med HiÅ som fast studiested. (sektormål 1)
- Samarbeid med HVO om mastergradsstudiet "Meistring og myndiggjering" der HiÅ leverer to valgfagsmoduler i helsefag på til sammen 45 studiepoeng (sektormål 1)
- Samarbeid om doktorgradsutdanning for HiÅ sine stipendiater ved NHH, NVH, NTNU, UiB, UiO, UiS. (sektormål 1,2)
- Tilsatte i førstestilling ved HiÅ har toerstilling ved UiT (Nautikk), NHH (markedsføring), NTNU (sektormål 1,2)
- Samarbeid med HiST, HiB, UiB, NTNU om nyskaping og entreprenørskap (sektormål 1,3)
- Ansatte fra UiS, NI, MARINTEK er det engasjert i toerstillinger ved HiÅ (sektormål 1,2)
- Samarbeider med Høgskolen i Vestfold, Høgskolen Stord Haugesund og Universitetet i Tromsø om samarbeid, arbeidsdeling og konsentrasjon om maritim utdanning. Innstillingen "Forslag til ny nasjonal struktur for maritim offisersutdanning" utarbeidet av arbeidsgruppe nedsatt frå MARUT ligger i bunnen. Vi legger til grunn samarbeid om bachelorutdanningen og arbeidsdeling og konsentrasjon på etter- og videreutdanninger og forskning og utvikling. (sektormål 1,2).

3.2 PLAN FOR TILDELT BEVILGNING FOR 2011

Målsettingen for gjennomføringen av virksomheten i 2011 er forankret i høgskolens strategiske plan og gjenspeiles i høgskolens plan og budsjett. For bevilgningsfinansiert virksomhet (BFV) setter budsjettmodellen de økonomiske rammer for gjennomføring av aktivitetene. De økonomiske forutsetningene for bidrags- og oppdragsfinansiert aktivitet (BOA) er regulert gjennom avtaler og budsjetter for de enkelte prosjekt.

Tabell 4.3 Plan for disponering av tildelt bevilgning i 2011

Inntekter / utgifter	Beløp (1.000 kr)
Bevilgningsfinansiert virksomhet	188 289
Salgs og leieinntekter	4 670
Tildeling / inntekt fra NFR	6 000
Kursinntekter	9 000
Bidrags- og oppdragsfinansiert aktivitet	5 000
Sum driftsinntekter	212 959
Lønnskostnader	132 070
Anskaffelser og påkostninger	5 818
Husleie	30 310
Andre driftskostnader	44 260
Sum driftskostnader	212 459
Driftsresultat BFV	0
Driftsresultat EFV	500

Kommentarer til tabellen

Bevilgningsfinansiert virksomhet er gitt i Kunnskapsdepartementets brev av 17.12.2010 vedrørende "Statsbudsjettet for 2011 kap. 260 – Tildelingsbrev for Høgskolen i Ålesund". Bevilgningen som stilles til disposisjon for høgskolen er 188,289 millioner kroner.

Følgende aktiviteter prosjektbudsjetteres og regnskapsføres som merinntekter mot merutgifter over høgskolens eget kapittel:

- I henhold til retningslinjene, gjeldende fra 2009, så er all kursvirksomhet som finansieres ved egenandeler, kursavgifter mv. definert som en del av den ordinære driften. Denne aktiviteten er budsjettert til 9 millioner kroner og synliggjort som en egen inntektspost i tabellen over.
- I KD sitt brev av 22.12.2010 står det: "Tildelinger fra Norges forskningsråd skal imidlertid klassifiseres som bevilgning og behandles etter bestemmelsene i SRS 10 Inntekt fra bevilgning". Tildelinger fra NFR er budsjettert til 6 millioner kroner og synliggjort som en egen inntektspost i tabellen over.
- Som følge av dette forventes omsetningen av høgskolens BOA i 2011 å ligge på 5 millioner kroner.

I høgskolens plan for disponering av tildelt bevilgning i 2011, er det lagt til grunn en forventet pris- og lønnsvekst på 3,1 %.

Når det gjelder anskaffelser og påkostninger ser høgskolen seg ikke i stand til å imøtekomme de behov som gjennom budsjettprosessen fremstår som meget kritiske for driften. Budsjettet er på 5,8 millioner

kroner noe som er en marginal økning fra 2010. Budsjettet er kun tiltenkt for gjenanskaffelse av utstyr som høgskolen ser på som mest driftskritisk.

Bevilgningsfinansiert virksomhet

Bevilgningen som KD har stilt til rådighet, har HiÅ med utgangspunkt i budsjettmodellen fordelt på følgende måte:

Budsjettenhet	Netto ramme 2011	Andel i %
Institutt for teknologi og nautikkfag	37 672	20,0 %
Institutt for helsefag	27 544	14,6 %
Institutt for biologiske fag	8 148	4,3 %
Institutt for internasjonal markedsføring	14 164	7,5 %
Sum instituttene	87 528	46,5 %
Høgskolens sentrale budsjettposter	23 361	12,4 %
Høgskolens sentrale fellesposter	40 312	21,4 %
Høgskolens sentrale administrasjon og støttefunksjon	37 089	19,7 %
Sum høgskolens netto ramme for 2011	188 290	100,0 %

Instituttene er tildelt midler etter resultatutviklingen i finansieringssystemet. Stipendiatmidler på 6 millioner kroner og FOU fond på 3 millioner kroner er budsjettet over høgskolens sentrale budsjettposter. Disse blir i all hovedsak omfordelt til instituttene.

Høgskolens sentrale budsjettposter består hovedsakelig av:

- Forskning og utvikling
- Studieutvalget
- Stipendiater
- Lønnskompensasjon (sentrale og lokale lønnsforhandlinger omfordeles som kompensasjon til enhetene når resultatet er kjent).
- Verv (frikjøp)
- Strategiske satsinger

Høgskolens sentrale fellesposter består hovedsakelig av:

- Husleie
- Forvaltning, drift og mindre vedlikehold av bygningsmassen.
- Porto
- Kopinor
- Inventar
- Kontorrekvisita
- Osv.

Høgskolens sentrale administrasjon og støttefunksjon består av:

- Administrasjon (studieseksjonen, personalseksjonen og økonomiseksjonen)
- PLUSS - Kurs- ressurs- og mediesenter
- Biblioteket
- IT-seksjonen

Økonomiske hovedpunkter

Tiltak som høgskolen har prioritert å finansiere:

- Master produkt- og systemdesign (POS) og master skipsdesign er en strategisk satsing som det er avsatt 4,675 millioner kroner til i 2011.

- Ulike personalrelaterte tiltak er budsjettet med 2 millioner kroner.
- Ulike studierelaterte tiltak er budsjettet med 1 million kroner.
- Ulike FOU relaterte tiltak er budsjettet med 4,4 millioner kroner.
- Andre tiltak som for eksempel; fullfinansiere doktorgradsløp og professor II i helsefag er budsjettet til 0,3 millioner kroner.

Tiltakene er delvis finansiert ved at høghskolen også i 2011 må redusere midler til utstyrsanskaffelser (omtalt tidligere i dette kapittelet).

Strategiske midler – tiltak og reserver

Høghskolen har i 2011 vedtatt å øremerke 3,8 millioner kroner til ulike strategisk viktige tiltak:

- Biblioteket oppgradering av system for merking og utlån 0,55 millioner kroner.
- Ombygging til grupperom for studenter 0,55 millioner kroner.
- Oppbygging masterstudie 0,52 millioner kroner.
- Nyskaping og entreprenørskap 0,3 millioner kroner.
- Forprosjekt simulering i helsefag 0,3 millioner kroner.
- Incentivordning for formidling av FOU / publikasjonspoeng 0,8 millioner kroner.
- Kompetanse og rekrutteringstiltak 0,5 millioner kroner.
- Laboratorieutstyr bioteknologifag 0,3 millioner kroner.

Høghskolen har i tillegg budsjettet med 1 millioner kroner i strategiske midler og reserver for å imøtekomme uforutsette hendelser og iverksette mindre tiltak:

- Høghskoledirektørens reserver 0,2 millioner kroner
- Rektors strategiske midler 0,2 millioner kroner
- Høghskolestyrets disposisjon 0,6 millioner kroner.

Økonomiske utfordringer

Høghskolen har delvis opparbeidet seg en økonomisk handlefrihet gjennom strategiske midler på 3,8 millioner kroner og reserver på 1 millioner kroner. En kritisk suksessfaktor er å tilrettelegge for at høghskolen og høghskolestyret skal kunne opprettholde nivået og helst øke budsjettavsetningen og derigjennom kunne prioritere organisasjonsutviklende tiltak. Noen av de større utfordringene er blant annet:

- Høghskolen må minimalisere uforutsette hendinger slik at høghskolestyret skal kunne disponere midlene primært til strategiske satsinger.
- Høghskolen blir mer og mer avhengig av eksterne midler for å kunne finansiere den ordinære driften.
- Høghskolen har i de senere år ikke hatt økonomisk handlefrihet til å avsette midler til utstyr og investeringer i ønsket omfang.
- Høghskolen har for lite rom for prioriteringer, hovedsakelig må dette basere seg på omprioriteringer og / eller nedprioriteringer.
- Høghskolen vil fortsette arbeidet med å tilpasse høghskolens aktivitetsnivå til de økonomiske forutsetningene.
- Høghskolen ser videre at det er et ytterligere behov for å balansere forholdet mellom lønnsrelaterte kostnader, midler til investeringer og andre driftskostnader.

Andre forhold

Andre forhold som høghskolen vil se nærmere på er:

- Tiltak for å øke inntektsgrunnet fra eksterne finansieringskilder (BOA, kursvirksomhet mv.)
- Omdisponering og effektivisering av ressursbruken ved høghskolen, herunder personale, bemanningsplaner mv.
- Kostnadsreducerende tiltak.

4 VEDLEGG

4.1 OPPFØLGING AV INGENIØREVALUERINGEN – RAPPORT FOR 2010 OG PLAN FOR 2011

Høgskolen i Ålesund viser til Kunnskapsdepartementets tilbakemelding av 1.10.2009 på høgskolens plan for oppfølging og rapportering i forbindelse med ingeniørevalueringen.

4.1.1 Rapport for 2010

Planer for samarbeid eller strategier for samarbeid med andre institusjoner

Høgskolen i Ålesund deltar fortsatt i Teknovest, et samarbeid mellom Høgskolen i Bergen, Sjøkrigsskolen, Høgskulen i Sogn og Fjordane, Høgskolen Stord-Haugesund, Høgskolen i Ålesund, Universitetet i Bergen og Universitetet i Stavanger om teknologiutdanninger på Vestlandet. Høgskolen i Ålesund har vært i drøftinger med Høgskolen i Vestfold, Høgskolen Stord/Haugesund og Universitetet i Tromsø om samarbeid, arbeidsdeling og konsentrasjon innenfor maritim utdanning. Målet har vært å redusere sårbarheten til et relativt lite ingeniørmiljø, og det har også blitt vurdert å kunne gi kvalitetsmessige gevinster for den faglige aktiviteten. Høgskolen har fortsatt samarbeidet med NTNU om doktorgradskandidater.

Rekruttering

Høgskolen i Ålesund har opptak til Y-veien på alle ingeniørutdanninger. Dette har vært en suksess, og høgskolen hadde rekordopptak gjennom Y-veien i 2010. Høgskolen har samarbeidet med Teknovest om rekruttering. I 2010 fikk høgskolen midler fra RENATE og midler gjennom et ENTER-prosjekt, som går på veiledningshjelp til 10. trinnet. Prosedyrene rundt opptak via Y-veien er revidert.

Studieforutsetninger

Høgskolen i Ålesund sin frafallsundersøkelse og en gjennomstrømmingsundersøkelse fra 2009 ga verdifull innsikt i disse utfordringene, og utdanningene har hatt dette som fokus i 2010. Dette har blant annet gitt seg uttrykk i spesiell oppmerksomhet på semesterstart og første års studenter med henblikk på studieforutsetninger og studieprogresjon.

Studieinnsats

Opptaket 2010 på ingeniørutdanningene var større enn måltallet, og høgskolens hadde ventelister de fleste ingeniørutdanningene. Høgskolen har hatt økt rekruttering gjennom Y-veien, med den konsekvens at flere søkere kom på venteliste. Dette har gitt forbedret opptaks kvalitet. Det er jobbet målrettet med å styrke informasjon til søkere om studiene og til nye studenter gjennom et oppstartsseminar.

Gjennomstrømming

Høgskolen i Ålesund har satt i gang tiltak for studenter som har vansker med å følge normal studieprogresjon, spesielt i realfagene. Det er gitt ekstra veiledning i egne grupper av eldre medstudenter. Høgskolen har i 2010 utarbeidet en retningslinje for rom- og timeplanlegging, hvor målet er mer pedagogiske timeplaner som stimulerer studentene til å legge ned en studieinnsats på minimum 40 timer per uke.

Ingeniørutdannelsens kompetanse

Høgskolen i Ålesund har prioritert å ansette søkere med førstestillingskompetanse. For å sikre en fremtidig rekrutteringsbase med tilstrekkelig formell kompetanse har høgskolen i 2010 prioritert utlysning av nye stipendiatstillinger ved ingeniørutdanningene. Kurset ingeniørdidaktikk, utviklet av Nasjonalt råd for teknologisk utdanning, har vært sett på som et egnet virkemiddel for å styrke den pedagogiske kompetansen. Det har blitt arbeidet med oppfølgingen av høgskolestyrets beslutning om at det skal utarbeides en plan for pedagogisk utviklingsarbeid og oppgradering av pedagogisk

kompetanse hos undervisningspersonalet. Høgskolen la i 2010 om arbeidsplansystemet, og målsetningen var å frigjøre mer tid til faglig ledelse og FoU-virksomhet.

Faglig nivå og relevans

Som et ledd i videreutvikling av faglig nivå er høgskolens laboratoriebygg under rehabilitering, og arbeidet startet i 2010. Dette medfører også en satsning på ny laboratorieutrustning som er positivt for det faglige nivået og studietilbudenes relevans.

Relevans i utdanningen

Ingeniørutdanningene ved Høgskolen i Ålesund har godkjente overganger fra bachelorgradsstudier til mastergradsstudier ved NTNU. Kandidatene har også tilstrekkelig kompetanse for overgang til mastergradsstudier ved andre universiteter og høgskoler i Norge og i utlandet. Høgskolen har påbegynt arbeidet med å etablere fagråd.

Studentenes sluttkompetanse

Det ble gjennomført en kandidatundersøkelse i siste halvdel av 2010, og rapport forventes ferdigstilt i første kvartal 2011. Studentenes sluttkompetanse og utdanningens relevans er sentrale komponenter i undersøkelsen.

Internasjonalisering

Siden høsten 2009 har 20 % av en faglig stilling vært øremerket til internasjonalisering ved ingeniørutdanningene. I samarbeid med den enkelte ingeniørutdanning har personen hovedansvar for å inngå konkrete utvekslingsavtaler med universiteter og høgskoler. Målet har vært både å legge bedre til rette for å motta innreisende utvekslingsstudenter og for at egne ingeniørstudenter kan ta ett semester i utlandet. Det er positivt at alle ingeniørutdanninger fra og med kull 2010 har undervisningstilbud på engelsk (30 studiepoeng). Dette forventes å stimulere til økt internasjonalisering.

4.1.2 Plan for 2011

Oppfølging av ingeniørevalueringen

Høgskolen vil fra 1. august 2011 gå over fra institutter til avdelinger, og ingeniørutdanningene vil derfor sortere under Avdeling for teknologi- og nautikk fag. Den nye avdelingen vil ha to fagseksjoner. Videre vil høgskolen bruke ressurser i 2011 på revideringen av sine ingeniørutdanninger innenfor den rammen som ny rammeplanen gir.

Høgskolen i Ålesund viser i det følgende til Kunnskapsdepartementets tilbakemelding av 1.oktober 2009 på høgskolens plan for oppfølging og rapportering i forbindelse med ingeniørevalueringen.

Planer for samarbeid eller strategier for samarbeid med andre institusjoner

Høgskolen i Ålesund deltar i Teknovest, et samarbeid mellom Høgskolen i Bergen, Sjøkrigsskolen, Høgskolen i Sogn og Fjordane, Høgskolen Stord-Haugesund, Høgskolen i Ålesund, Universitetet i Bergen og Universitetet i Stavanger om teknologiutdanninger på Vestlandet. Høgskolen i Ålesund er også med i drøftinger med Høgskolen i Vestfold, Høgskolen Stord/Haugesund og Universitetet i Tromsø om samarbeid, arbeidsdeling og konsentrasjon innenfor maritim utdanning. Målet er å redusere sårbarheten til et relativt lite ingeniørmiljø og det vurderes også å kunne gi kvalitetsmessige gevinster for den faglige aktiviteten. Høgskolen samarbeider også med NTNU om doktorgradskandidater.

Rekruttering

Høgskolen i Ålesund har opptak til Y-veien på alle våre ingeniørutdanninger. Indikasjoner fra opptaket i 2010 tilsier en ytterligere økning i antallet søkere til Y-veien i 2011. Høgskolen samarbeider med Teknovest om rekruttering. Høgskolen har tidligere hatt spesielle tiltak for å øke jenteandelen på ingeniørutdanningene. Disse vurderes gjenopptatt i løpet av 2011. En gjennomgang prosedyrer rundt opptak via Y-veien i 2010 forventes å gjøre opptaket mer rasjonelt. Høgskolen tar ikke opp studenter på kandidatutdanninger eller TRES i 2011.

Studieforutsetninger

Høgskolen i Ålesund har i løpet av 2009 gjennomført både en frafallsundersøkelse og en gjennomstrømmingsundersøkelse. Resultatene er verdifulle for høgskolens forståelse av disse utfordringene, og vil bli tatt videre i 2011. Spesiell fokus på semesterstart og første års studenter med henblikk på studieforutsetninger og studieprogresjon står derfor sentralt også i 2011.

Studieinnsats

Opptaket 2010 på ingeniørutdanningene var større enn måltallet, og høgskolens hadde ventelister ved flere av sine ingeniørutdanninger. Høgskolen forventer en økning i rekrutteringen gjennom Y-veien i 2011 med den konsekvens at flere søkere kommer på venteliste. Dette kan medføre forbedret opptakskvalitet. Høgskolen vil jobbe målrettet med å styrke informasjonen til søkere om studiene og til nye studenter gjennom et oppstartsseminar.

Gjennomstrømming

Høgskolen i Ålesund har satt i gang tiltak for studenter som har vansker med å følge normal studieprogresjon, spesielt i realfagene. Det tilbys ekstra veiledning i egne grupper av eldre medstudenter. Høgskolen har vedtatt en retningslinje for rom- og timeplanlegging som forventes å gi mer pedagogiske timeplaner som stimulerer studentene til å legge ned en studieinnsats på minimum 40 timer per uke.

Ingeniørutdannerens kompetanse

Høgskolen i Ålesund prioriterer å ansette søkere som har førstestillingskompetanse. For å sikre en fremtidig rekrutteringsbase med tilstrekkelig formell kompetanse vil høgskolen i 2011 prioritere utlysning av nye stipendiatstillinger ved ingeniørutdanningene. Kurset ingeniørdidaktikk, utviklet av Nasjonalt råd for teknologisk utdanning, ansees som et egnet virkemiddel for å styrke den pedagogiske kompetansen. Høgskolestyret har besluttet at det skal utarbeides en plan for pedagogisk utviklingsarbeid og oppgradering av pedagogisk kompetanse hos undervisningspersonalet. Omleggingen av arbeidsplansystemet som er gjennomført forventes å frigjøre mer tid til faglig ledelse og FoU-virksomhet i 2011.

Faglig nivå og relevans

Som et ledd i videreutvikling av faglig nivå er det besluttet å rehabilitere laboratoriebygget ved høgskolen. Arbeidet er igangsatt, og dette har også en konsekvens at det vil bli satset på ny laboratorietrustning som vil være positivt for det faglige nivået og studietilbudenes relevans.

Relevans i utdanningen

Ingeniørutdanningene ved Høgskolen i Ålesund har godkjente overganger fra bachelorgradsstudier til mastergradsstudier ved NTNU. Kandidatene har også tilstrekkelig kompetanse for overgang til mastergradsstudier ved andre universiteter og høgskoler i Norge og utlandet. Høgskolen i Ålesund vil i løpet av 2011 etablere flere fagråd for ingeniørutdanningene.

Studentenes sluttkompetanse

Rapporten fra kandidatundersøkelsen i 2010 vil være klar i første kvartal 2011. Studentenes sluttkompetanse og utdanningens relevans er helt sentrale komponenter i undersøkelsen, og det forventes at dette vil resultere i tiltak for å øke studietilbudenes sluttkompetanse.

Internasjonalisering

Det er vedtatt at alle bachelorgradsstudier fra kull 2010 av skal ha undervisningstilbud på engelsk (30 studiepoeng). Ved ingeniørutdanningene er det øremerket en 20 % faglig stilling til internasjonalisering, og det legges opp til etableringen av flere internasjonale avtaler i 2011. Det forventes at internasjonaliseringen ved ingeniørutdanningen vil øke i 2011.

4.2 POTENSIELL VEKSTKAPASITET VED HØGSKOLEN I ÅLESUND

Utdanningsinstitusjon: Høgskolen i

Ålesund

KORT SKJEMA

Overordnede spørsmål som besvares helt kort og konsist, jf. den strategiske delen av Rapport og planer (2011-2012).

1. Hvor mange studieplasser kan institusjonen øke med fra dagens nivå frem mot høsten 2012, gitt 60/40 finansiering fra departementet, og infrastruktur men innenfor dagens øvrige rammebetingelser?

Svar spm 1: 135, jf høgskolens forslag til budsjett 2012 - store satsninger utenfor rammen

2. Hvilke begrensende faktorer står institusjonen særlig overfor som hindrer vekst (kan spesifiseres på utdanningsprogram ved behov)?

Svar spm 2: Tilgang på undervisningsrom vil være en utfordring, men kan løses midlertidig ved leie. På litt lenger vil sikt mangel på undervisningsrom være en begrensende faktor, jf høgskolens campus-prosjekt i samarbeid med Statsbygg

3. Er det særskilte studieprogram som institusjonen ønsker å prioritere spesielt av strategiske årsaker eller for å rendyrke en faglig profil?

Svar spm 3: - Mastergrader gis prioritet. Prioritert rekkefølge på høgskolens innspill, jf høgskolens forslag til budsjett 2012 - store satsninger utenfor rammen: 1. master internasjonal business, 2. master helsefag, 3. bachelor nautikk, 4. bachelor ingeniør elkraft, 5. barnesjukepleie, 6. bachelor ingeniør generelt, 7. bachelor øk/adm

4. Er det særskilte studieprogrammer som institusjonen ønsker å bygge ned eller avvikle av samme årsaker?

Svar spm 4: Ingen, men porteføljen for marine og biologiske fag vil gjennomgå en mindre endring fra og med høst 2012 av.

		Opptak 2010 (antall studie-plasser)	Planlagt opptak 2011(antall studie-plasser)	Muligheter for økning i antall studieplasser til høst 2011?	Muligheter for økning i antall studieplasser til høst 2012?
		Antall	Antall	Ca. antall	Ca. antall
Helse- og sosialfag	Samlet *	404	279	10	35
	<i>(spesifiser studietilbud ved behov)</i>				
	<i>hvorav</i>				
	Barnesykepleie (ABIOK)			10	10
	Master helsefag				25
Realfag og teknologiske fag	Samlet	212	212	25	50
	<i>(spesifiser studietilbud ved behov)</i>				
	<i>hvorav</i>				
	Bachelor nautikk			10	10
	Bachelor ingeniør elkraft				25
	Bachelor ingeniør generelt			15	15
Andre fag	Samlet	203	198	25	50
	<i>(spesifiser studietilbud ved behov)</i>				
	<i>hvorav</i>				
	Master Internasjonal business				25
	Bachelor øk/adm			25	25

* Nedgangen fra 2010 til 2011 skyldes sykliske svingninger som følge av hvilke videreutdanninger på helsefag som årlig tilbys

TILLEGG – OPPLYSNINGER OM POTENSIELL VEKSTKAPASITET VED HØGSKOLEN I ÅLESUND

Høgskolen viser til vårt forslag til budsjett 2012 – store satsinger utenfor rammen. Høgskolen har i flere år hatt gode søker- og opptakstall, og høgskolen opplever stigende interesse fra samfunnet rundt, samtidig som samarbeidet med næringsliv og helsevesen viser god utvikling. Dette gjenspeiles i vedlagte tabell over potensiell vekstkapasitet. Nedenfor følger noen korte kommentarer til innholdet i tabellen i prioritert rekkefølge:

Master i International Business

Det søkes om 25 studieplasser. Høgskolestyret vedtok høsten 2010 å sende søknad om akkreditering av mastergradsstudium i internasjonal business til NOKUT. Det tas sikte på oppstart av dette studietilbudet høsten 2012.

Master i helsefag

Det søkes om 25 studieplasser. Høgskolestyret har gitt klarsignal for å starte planlegging av mastergrad i helsefag med tema samhandling i pasientforløp. Utredningen vil bli fullført vårsemesteret 2011. Masteren er et grunnlag for Mørealliansens satsing på felles kompetansebygging innenfor helse- og sosialfag.

Bachelor i nautikk

Det søkes om 10 studieplasser. Det er svært god søkning til studiet, og høgskolen har simulatorkapasitet til å øke opptaket med 10 studenter.

Bachelor ingeniør elkraft

Det søkes om 25 studieplasser. Høgskolen er i dialog med kraftselskap og elektorentreprenører som ønsker etablering av El-kraft Y-veien i Ålesund som ett av tre studiesteder i Norge. Bransjen vil sende sine ansatte til studiet, og det er signalisert behov for årlig opptak på 20 studenter. Ved tildeling kan første opptaket kan skje høsten 2012.

Videreutdanning i barnesykepleie

Det søkes om 10 studieplasser. Høgskolen har godkjente planer for dette studiet, men har ikke fått tildelt studieplasser. Ved tildeling kan studietilbudet bli igangsatt allerede høsten 2011.

Bachelor i ingeniørfag

Det søkes om 15 studieplasser. Høgskolen opplever god søking til våre ingeniørutdanninger, og høgskolen kan ved tildeling allerede fra høsten 2011 øke kapasitet ved ingeniørutdanningene.

Bachelor økonomisk-administrative fag

Det søkes om 25 studieplasser. Høgskolen opplever svært god søking til våre økonomisk-administrative utdanninger, og høgskolen kan ved tildeling allerede fra høsten 2011 øke kapasiteten ved disse utdanningene.